PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta paplašinātā sastāvā)

2007. gada 12. septembrī *

Lieta T-68/03

Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE (iepriekš *Olympiaki Aeroporia AE*), Atēnas (Grieķija), ko sākotnēji pārstāvēja D. Velbruks [*D. Waelbroeck*] un E. Burdzalass [*E. Bourtzalas*], advokāti, Dž. Elisons [*J. Ellison*] un M. Hols [*M. Hall*], *solicitors*, un A. Kalogeropuls [*A. Kalogeropoulos*], C. Tagars [*C. Tagaras*] un A. Čotelliss [*A. Chiotellis*], advokāti, pēc tam P. Anestis [*P. Anestis*], advokāts, un T. Soamess [*T. Soames*], *solicitor*,

prasītāja,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv D. Triandafilu [*D. Triantafyllou*] un H. L. Buendija Sjerra [*J. L. Buendía Sierra*], pārstāvji, kuriem palīdz A. Oikonomu [*A. Oikonomou*], advokāts,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — grieķu.

par prasību atcelt Komisijas 2002. gada 11. decembra Lēmumu 2003/372/EK par Grieķijas sniegto atbalstu *Olympic Airways* (OV 2003, L 132, 1. lpp.).

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs J. Pirungs [*J. Pirrung*], tiesneši A. V. H. Meijs [*A. W. H. Meij*], N. Dž. Forvuds [*N. J. Forwood*], I. Pelikānova [*I. Pelikánová*] un S. Papasavs [*S. Papasavvas*],

sekretāre K. Kanca [*C. Kantza*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2006. gada 29. novembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Prāvas priekšvēsture

I — *1994. gada lēmums*

1 1994. gada 7. oktobrī Komisija pieņēma Lēmumu 94/696/EK par Grieķijas valsts piešķirto atbalstu sabiedrībai *Olympic Airways* (OV L 273, 22. lpp.; turpmāk

tekstā — "1994. gada lēmums"). Atbilstoši šī lēmuma 1. pantam atbalsti pārstrukturēšanai, kas piešķirti vai labvēlīgi atsaucas uz *Olympic Airways* (*Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE*, iepriekš *Olympiaki Aeroporia AE*; turpmāk tekstā — "*OA*" vai "prasītāja"), ir saderīgi ar kopējo tirgu atbilstoši EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktam ar nosacījumu, ka Grieķijas valdība ievēro 21 saistību, kas uzskaitītas minētajā pantā. Atbalsti ir šādi:

— aizdevuma garantijas *OA* pagarinājums līdz 1994. gada 7. oktobrim, piemērojot Grieķijas 1975. gada 26. jūnija likuma Nr. 96/75 (*FEK* A'154/26. 07. 1975) 6. pantu;

— jaunas aizdevumu garantijas par kopējo summu 378 miljoni ASV dolāru (USD), kas piešķirtas aizdevumiem, par kuriem līgums bija jānoslēdz līdz 1997. gada 31. decembrim, jaunu lidmašīnu iegādei un ieguldījumiem;

— uzņēmuma parāda samazināšana par 427 miljardiem Grieķijas drahmu (GRD);

— uzņēmuma parāda kapitalizāciju par 64 miljardiem GRD;

— ieguldījumi kapitālā 54 miljardu GRD apmērā trīs daļās, attiecīgi — 19, 23 un 12 miljardi GRD 1995., 1996. un 1997. gadā.

2 Pēdējie četri no pieciem atbalsta pasākumiem ir daļa no *OA* rekapitalizācijas un pārstrukturēšanas plāna laika posmā no 1994. līdz 1997. gadam, par ko iepriekš tika paziņots Komisijai.

3 Lai nodrošinātu, ka minētie atbalsti neietekmē tirgu pretēji kopīgām interesēm, 1994. gada lēmuma 1. pantā piecu atbalstu saderība tika pakļauta 21 saistībai, ko uzņēmās Grieķijas Republika. Atbilstoši dažām no šīm saistībām, kas attiecas gan uz *OA*, gan arī tās filiāli *Olympic Aviation*, Grieķijas Republikai ir:

"a) [..] līdz 1994. gada 31. decembrim jāatceļ Grieķijas likuma Nr. 96/75 6. pants, kas [ļāva] Grieķijas valstij piešķirt *OA* aizdevuma garantijas;

b) [..] turpmāk iesaistīties *OA* vadībā tikai tiktāl, cik to nosaka akcionāra statuss;

c) [..] līdz 1994. gada 31. decembrim piešķirt *OA* akciju sabiedrības statusu līdzīgi citiem vispārējām tiesībām atbilstošiem Grieķijas uzņēmumiem, tomēr atbrīvojot *OA* no nodokļiem, kas var skart darījumus, kuri saistīti ar uzņēmuma

rekapitalizāciju un kas paredzēti Komisijai iesniegtajā sabiedrības rekapitalizācijas un pārstrukturēšanas plānā;

[..]

e) [..] turpmāk atbilstoši Kopienu tiesībām nepiešķirt *OA* nekādu atbalstu;

f) [..] tūlītēji pieņemt tiesību aktus, kas nepieciešami algu, sociālā un finanšu plāna efektīvai īstenošanai;

[..]

h) [..] pirmkārt, katru gadu vismaz četras nedēļas pirms kārtējās kapitāla palielināšanas iemaksas, kas paredzēta 1996. gada janvārī un 1997. gada janvārī, iesniegt Komisijai ziņojumu par plāna īstenošanu, lai Komisija varētu sniegt komentārus, otrkārt, atlikt uz četrām nedēļām minēto daļu iemaksu gadījumā, ja Komisija attiecīgo ziņojumu iesniedz neatkarīga konsultanta novērtējumam;

i) [..] neveikt 1995., 1996. un 1997. gadā paredzēto kapitāla palielināšanu, ja plāna mērķi, kas izvirzīti 1994. gada lēmuma IV nodaļā, [netiktu] sasniegti attiecībā uz iepriekšējiem uzdevumiem;

[..]

p) uzraudzīt, lai 1994.–1997. gadā *OA* nerīkotos kā cenu līderis (*price leader*) regulārajā satiksmē Atēnas–Stokholma un Atēnas–Londona;

[..]

s) uzraudzīt, lai visā plāna īstenošanas laikā vietu skaits, ko *OA* piedāvā regulāros reisos Eiropas Ekonomikas zonā, neskaitot satiksmi starp kontinentālo Grieķiju un [Grieķijas] salām, nepārsniedz to vietu skaitu, ko *OA* piedāvāja Eiropas Ekonomikas zonas tirgū 1993. gadā (3 518 778 vietas), tomēr ievērojot iespējamu pieaugumu proporcionāli attiecīgā tirgus pieaugumam;

t) [uzraudzīt], lai *OA* piešķirtās esošās garantijas aizņēmumiem, kā arī jaunās garantijas, kas atbilstoši plānā paredzētajam tiks piešķirtas 378 miljonu [USD] apmērā līdz 1997. gada 31. decembrim, atbilst nosacījumiem, kas izklāstīti dalībvalstīm adresētajā Komisijas 1989. gada 5. aprīļa vēstulē;

[..]."

4 1995. gadā *OA* tika iemaksāts pirmais 1994. gada lēmumā paredzētais kapitāla ieguldījums 13 miljardu GRD apmērā.

II — *1998. gada lēmums*

5 1996. gadā Komisija, uzskatot, ka Grieķijas Republika nav pildījusi dažas no saistībām, kas norādītas 1994. gada lēmuma 1. pantā, un šauboties arī par jauno atbalstu, kas nav paziņoti, saderību ar EKL 87. pantu, sāka EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru. 1998. gada jūlijā Grieķijas Republika nosūtīja Komisijai pārskatītu pārstrukturēšanas plānu. Ņemot vērā *OA* prettiesiski piešķirtos atbalstus, pārskatītais plāns paredzēja samazināt vēl neiemaksāto 1994. gada lēmumā paredzētā kapitāla ieguldījuma otro un trešo daļu.

6 Šīs procedūras rezultātā tika pieņemts Komisijas 1998. gada 14. augusta Lēmums 1999/332/EK par Grieķijas sabiedrībai *OA* piešķirto atbalstu (OV 1999, L 128, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "1998. gada lēmums"), ar kuru Komisija apstiprināja iepriekš minēto pārskatīto plānu. Šī lēmuma 1. panta 1. punktā Komisija kā saderīgu ar kopējo tirgu atzina garantijas aizņēmumiem, kā arī parādu samazināšanu un kapitalizēšanu, ko apstiprināja 1994. gadā, un jaunas garantijas aizņēmumiem jaunu aparātu iegādei, par ko līgumi jānoslēdz līdz 2000. gada 31. decembrim. Tā pārcēla kapitāla iemaksu 54 miljardu GRD apmērā, ko paredzēja 1994. gada lēmums, nosakot, ka kapitāla iemaksa kopsummā 40,8 miljardi GRD jāiemaksā trīs daļās — 19, 14 un 7,8 miljardi GRD attiecīgi 1995., 1998. un 1999. gadā.

7 Šādu atbalstu piešķiršana izrietēja no pārskatītā pārstrukturēšanas plāna 1998.–2002. gadam (turpmāk tekstā — "1998. gada pārstrukturēšanas plāns"), un atbilstoši 1998. gada lēmuma 1. panta 1. punktam tā bija pakļauta nosacījumam, ka Grieķijas Republika ievēro šādas saistības:

"a) [..] ievērot 21 [iepriekšminēto] saistību, kas norādītas 1994. gada lēmuma 1. pantā;

b) [..] uzraudzīt, lai no 1998. līdz 2002. gadam *OA* nerīkotos kā cenu līderis (*price leader*) regulārajā satiksmē Atēnas–Stokholma un Atēnas–Londona;

c) [..] uzraudzīt, lai, līdz 2002. gada 31. decembrim ieskaitot, vietu skaits, ko *OA* piedāvā regulāros reisos Eiropas Ekonomikas zonā, tai skaitā papildreisos un sezonas rakstura reisos, un satiksmē starp kontinentālo Grieķiju un [Grieķijas] salām, nepārsniedz to vietu skaitu, ko *OA* piedāvāja Eiropas Ekonomikas zonas tirgū 1997. gadā (7 792 243 vietas), tomēr ievērojot iespējamu pieaugumu proporcionāli attiecīgā tirgus pieaugumam;

d) [..] uzraudzīt, lai līdz 1998. gada 1. decembrim *OA* ir ieviesusi pilnībā darbojošos un apmierinošu datorizētu vadības sistēmu, un līdz 1998. gada 1. decembrim iesniegt Komisijai ziņojumu šajā jautājumā."

8 Atbilstoši 1998. gada lēmuma 1. panta 2. punktam pēdējās daļas 7,8 miljardu GRD (aptuveni 22,9 miljoni EUR) iemaksa bija pakļauta nosacījumam, ka tiek ievērotas visas izvirzītās prasības, lai nodrošinātu atbalsta saderību ar kopējo tirgu un 1998. gada pārstrukturēšanas plāna efektīvu īstenošanu, kā arī plānoto rezultātu sasniegšanu, it īpaši attiecībā uz izmaksu un produktivitātes attiecību. Vismaz desmit nedēļas pirms šīs pēdējās daļas izmaksas, kas bija paredzēta 1999. gada 15. jūnijā un 1999. gada oktobra beigās, 2000. gada marta beigās un 2000. gada oktobra beigās, Grieķijas Republikai bija jāsniedz Komisijai ziņojums par to, kā tiek ievēroti nosacījumi, kas izvirzīti, lai nodrošinātu atbalsta saderību un 1998. gada pārstrukturēšanas plāna īstenošanu, kā arī iepriekš noteikto rezultātu sasniegšanu.

III — *OA attīstība pēc 1998. gada lēmuma*

9 1998. gada septembrī Grieķijas Republika pārskaitīja *OA* otro kapitāla iemaksas daļu 14 miljardu GRD (aptuveni 41 miljons EUR) apmērā, kā paredzēts 1998. gada lēmumā, un piešķīra tai daļu garantijas apstiprinātiem aizņēmumiem.

10 1999. gada 7. maija vēstulē Grieķijas Republika nosūtīja Komisijai ziņojumu par 1998. gada pārstrukturēšanas plāna īstenošanu. 1999. gada 12. maija un 19. maija vēstulēs Komisija lūdza Grieķijas iestādēm sniegt noteiktu informāciju. 1999. gada jūnijā Grieķijas iestādes papildināja iepriekš minēto ziņojumu ar memorandu. Atbilstoši 1998. gada lēmuma noteikumiem (minētā lēmuma 1. pantam un 1994. gada lēmuma 1. panta h) apakšpunktā ietvertajai saistībai) šo ziņojumu izskatīja neatkarīgs konsultants (*Deloitte & Touche*).

11 1999. gada 27. jūlija vēstulē Komisija paziņoja Grieķijas iestādēm par nepilnībām attiecībā uz 1998. gada pārstrukturēšanas plāna īstenošanu, kas bija izklāstīti *Deloitte & Touche* 1999. gada 21. jūlija ziņojumā. Šajā vēstulē Komisija aicināja Grieķijas valdību tai iesniegt atjaunotu *OA* pārstrukturēšanas plānu, lai Komisija varētu to izskatīt, ievērojot nosacījumus par trešās un pēdējās kapitāla daļas iemaksu 22,9 miljoni EUR apmērā. Saskaņā ar apstrīdētajā lēmumā sniegtajām ziņām atbildē, kas Komisijai nosūtīta 1999. gada 26. augustā, Grieķijas Republika atzina, ka, lai sasniegtu noteiktos rezultātus un Komisija varētu pieņemt labvēlīgu lēmumu par pēdējās daļas iemaksu, pārstrukturēšanas plāns ir jāpārskata.

12 Ar 1999. gada 7. jūlija vēstuli Grieķijas iestādes informēja Komisiju par savu nodomu uzticēt *OA* vadību starptautiskā, atklātā uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā izraudzītam pieredzējušam, starptautiskam pārvaldības uzņēmumam. Līgums tika piešķirts *Speedwing* — konsultantu sabiedrībai, kas ir *British Airways* meitas sabiedrība. Līgums arī paredzēja iespēju *British Airways* iegādāties līdz 20 % *OA* akcijas viena gada laikā no pārvaldības līguma parakstīšanas.

13 Pēc sanāksmes 1999. gada 3. augustā Briselē, kurā tikās jaunā *Speedwing* vadības komanda un Komisijas ierēdņi, Grieķijas iestādes ar 1999. gada 18. novembra vēstuli iesniedza pārskatītu pārstrukturēšanas plānu, kuru izstrādāja *Speedwing* (turpmāk tekstā — "*Speedwing* plāns"). No lietas materiāliem izriet, ka šim pārskatītajam plānam bija pievienots uzņēmējdarbības plāns 2000.–2004. gadam. *Speedwing* plāna īstenošana tika uzsākta, nesagaidot, kad Komisija to izskatīs. Sabiedrība *Deloitte & Touche* sākotnējā ziņojumā par šo plānu pauda bažas par dažiem aspektiem. Galvenā atšķirība starp šo plānu un 1998. gada plānu, kas tika īstenots 1998. gadā un 1999. gada sākumā, bija tā, ka uzsvars tika likts uz ieņēmumu palielināšanu un uzņēmuma darbības paplašināšanu.

14 2000. gada 20. marta vēstulē Komisija nosūtīja Grieķijas iestādēm *Deloitte & Touche* 2000. gada marta gala ziņojumu par *Speedwing* plānu, kas apstiprināja sākotnēji paustās bažas. *Speedwing* apstrīdēja šī ziņojuma secinājumus un atteicās no *OA* pārvaldīšanas 2000. gada vidū. Grieķijas iestādes 2000. gada 29. augusta vēstulē Komisijai apstiprināja, ka *OA* rīcībā nav oficiāli 1999. gada rezultāti apstiprinātu pārskatu veidā, un tās apņēmās nepārskaitīt pēdējo kapitāla ieguldījuma daļu. Grieķijas Republika lūdz Komisiju nepieņemt lēmumu šajā jautājumā.

15 2000. gada rudenī *OA* nolīga konsultantu sabiedrību *Price WaterhouseCoopers* kopsavilkuma ziņojuma izstrādāšanai par neapstiprinātiem sākotnējiem konsolidētiem pārskatiem līdz 1999. gada 31. decembrim, lai iegūtu stingru pamatu turpmākai pārstrukturēšanai. Grieķijas iestādes iecēla *Crédit Suisse First Boston* par finanšu konsultantu *OA* privatizācijai.

IV — *2000. gada lēmums*

16 Ar 2000. gada 17. jūlija vēstuli Grieķijas Republika informēja Komisiju par savu nodomu izmantot atlikušo apstiprināto atbalstu jaunām aizņēmumu garantijām, par ko līgumi jānoslēdz līdz 2000. gada beigām un kas nepieciešamas investīcijām, lai *OA* pārceltos no *Elliniko* lidostas uz jauno Atēnu lidostu Spatā [*Spata*], un pagarināt termiņu līdz 2001. gada 31. martam. Līdz šim brīdim Grieķijas valsts ir piešķīrusi aizņēmuma garantijas 201,6 miljonu USD apmērā četru *Airbus 340* iegādei.

17 2000. gada 4. oktobrī Komisija nolēma necelt iebildumus pret šo projektu un attiecīgi grozīja 1998. gada lēmuma 1. panta 1. punktu. Līdz ar to jaunas garantijas aizņēmumiem 378 miljonu USD apmērā, kas tika apstiprinātas 1998. gadā, jaunu aparātu iegādei un investīcijām, kas nepieciešamas, lai *OA* pārceltos uz jauno Spatas lidostu, varēja piešķirt līdz 2001. gada 31. martam.

V — *GGSA sūdzības un formālā izmeklēšanas procedūra*

18 2000. gada 12. oktobrī Grieķijas gaisa satiksmes asociācija (turpmāk tekstā — "GGSA") iesniedza sūdzību, kurā apgalvo, ka Grieķijas valsts turpināja sniegt dažādus atbalstus *OA*, pretēji tam, kas bija paredzēts 1994. un 1998. gada lēmumos. Grieķijas iestādes iesniedza savu apsvērumus par šo sūdzību 2001. gada 19. februāra vēstulē. 2001. gada 24. jūlijā GGSA iesniedza papildu sūdzību, uz kuru Grieķijas iestādes atbildēja 2001. gada 25. oktobra, 7. novembra un 11. decembra vēstulēs.

19 Pēc šīm sūdzībām Komisija ar 2002. gada 6. marta lēmumu (OV C 98, 8. lpp.) sāka EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru, pamatojot ar to, ka nav piemērots pārstrukturēšanas plāns un ka nav ievēroti noteikti 1998. gada lēmumā izvirzītie nosacījumi. Turklāt šajā lēmumā Komisija, piemērojot 10. pantu Padomes 1999. gada 22. marta Regulā Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [EKL 88.] panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), pieprasīja Grieķijas Republikai tai sniegt papildu ziņas.

20 Grieķijas Republika nosūtīja atbildi Komisijai 2002. gada 11. aprīļa vēstulē.

21 2002. gada 9. augustā Komisija nosūtīja Grieķijas Republikai otro pieprasījumu sniegt ziņas. Grieķijas iestādes atbildēja 2002. gada 30. septembra vēstulē.

22 2002. gada novembrī Grieķijas iestādes nosūtīja Komisijai divus *Deloitte & Touche* sagatavotus ziņojumus: "Report on the Limited Review of Olympic Airways' Performance as Compared to its 2002 Financial Plan (July 2002)" ("Ziņojums pēc ierobežotas pārbaudes par [*OA*] darbību salīdzinājumā ar 2002. gada finanšu plānu (2002. gada jūlijs)") un ziņojumu par *OA* ar virsrakstu "Restructuring and Privatisation (november 5th, 2002)" ("Pārstrukturēšana un privatizācija (2002. gada 5. novembris)").

VI — *Apstrīdētais lēmums*

23 2002. gada 11. decembrī Komisija pieņēma Lēmumu 2003/372/EK par atbalstu, ko Grieķija ir piešķīrusi *OA* (OV 2003, L 132, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums"). Komisija tajā konstatē, ka lielākā daļa 1998. gada pārstrukturēšanas plānā izvirzīto mērķu nav sasniegti, ka nosacījumi, kas izriet no 1998. gada lēmuma, nav pilnībā ievēroti un ka līdz ar to pārstrukturēšanas atbalsts ir piemērots ļaunprātīgi.

24 Turklāt Komisija konstatē jaunu nepaziņotu atbalstu esamību, kas galvenokārt izpaužas kā Grieķijas valsts iecietība pret sociālās apdrošināšanas iemaksu, pievienotās vērtības nodokļa (PVN) par degvielu un rezerves daļām, nodevu un nomas

maksu, kas jāmaksā lidostām, un nodokļu, ko iekasē no aviobiļetēm, izlidojot no Grieķijas lidostām, sauktu par "spatosimo", nemaksāšanu vai maksāšanas termiņu pārcelšanu. Komisija uzskata, ka šādi prettiesiski atbalsti ir nesaderīgi ar kopējo tirgu. Tā norāda, ka, piešķirot šādu atbalstu, Grieķijas valsts ir pārkāpusi apņemšanos vairs nepiešķirt atbalstus *OA* un ir pretrunā vienreizējas palīdzības principam. Turklāt, lai arī *OA* neievēro 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, tam nav arī alternatīvs plāns, kas ļautu Komisijai atzīt, ka uzņēmums ir atradis veidu kā būt dzīvotspējīgam vidējā termiņā un ilgtermiņā.

25 Komisija uzliek pienākumu atgūt tos atbalstus, kas ir atzīti par nesaderīgiem [ar kopējo tirgu]. Savukārt attiecībā uz atbalstiem pārstrukturēšanai Komisija uzskata šādi (229. apsvērums):

"Nevar izslēgt varbūtību, ka 1998. gada labvēlīgais Komisijas lēmums radīja cerību, ka 1994. gada atbalsta pasākumu "kopums" neradīs problēmas. Līdz ar to, ņemot vērā šī gadījuma sevišķos apstākļus, nav nepieciešams uzlikt pienākumu atgūt atbalstus, kas piešķirti pirms 1998. gada 14. augusta."

26 Apstrīdētā lēmuma rezolutīvā daļa ir formulēta šādi:

"1. pants

Pārstrukturēšanas atbalsts, ko Grieķija piešķīra [*OA*] šādā veidā:

a) kā aizdevuma garantijas pagarinājumu līdz 1994. gada 7. oktobrim, piemērojot Grieķijas [..] likuma Nr. 96/75 6. pantu;

b) kā jaunas aizdevumu garantijas par kopējo summu 378 miljoni [USD], kas piešķirtas aizdevumiem, par kuriem līgums bija jānoslēdz pirms 2001. gada 31. marta, jaunu lidmašīnu iegādei un ieguldījumiem, kas vajadzīgi [*OA*] pārcelšanai uz jauno Spatas lidostu;

c) kā [*OA*] parāda samazināšana līdz 427 miljardiem [GRD];

d) kā uzņēmuma parāda kapitalizācija par 64 miljardiem [GRD];

e) kā kapitālieguldījumi 54 miljardu [GRD] apmērā, kas samazināts līdz 40,8 miljardiem [GRD], trijās daļās, attiecīgi — 19, 14 un 7,8 miljardi [GRD] — 1995., 1998. un 1999. gadā,

ir uzskatāms par nesaderīgu ar kopējo tirgu [EKL] 87. panta 1. punkta nozīmē, ņemot vērā to, ka netiek ievēroti šādi nosacījumi, pie kuriem sākotnēji tika apstiprināts šis atbalsts:

a) [1998. gada] pārstrukturēšanas plāna efektīva īstenošana, kas vērsta uz uzņēmuma ilgtermiņa pastāvēšanas nodrošināšanu;

b) 24 specifisku saistību ievērošana, ar kurām tika apstiprināts atbalsts, un

c) pārstrukturēšanas atbalsta izlietošanas pastāvīga kontrole.

2. pants

Valsts atbalsts, ko Grieķija piešķīra, pieļaujot to, ka *Olympic Aviation* regulāri nemaksāja sociālās apdrošināšanas iemaksas, PVN par degvielu un rezerves daļām, dažādu lidostu nomas maksu, lidostu nodokļus Spatas un citām lidostām, kā arī "spatosimo" nodokli, nav saderīgs ar kopējo tirgu.

3. pants

1. Grieķijai ir jāveic pasākumi, kas vajadzīgi, lai atgūtu no saņēmējas sabiedrības 1. pantā minēto atbalstu 14 miljardu [GRD] apmērā (41 miljons EUR), kas ir nesaderīgs ar Līgumu, kā arī 2. pantā minēto atbalstu, kas tai bija piešķirts nelikumīgi.

2. Atbalsts jāatgūst nekavējoties un saskaņā ar valsts likumos paredzētajām procedūrām, ja vien tās nodrošina tūlītēju un efektīvu Lēmuma izpildi. Atgūstamajā summā jāiekļauj procenti, kas maksājami sākot no atbalsta piešķiršanas dienas līdz dienai, kad tas faktiski tiek atmaksāts. Procenti ir aprēķināmi pēc likmes, kas atbilst tai, ko izmantotu līdzvērtīga reģionālā atbalsta aprēķināšanai.

4. pants

Grieķijai divu mēnešu laikā no šī lēmuma paziņošanas ir jāpaziņo Komisijai par pasākumiem, kas veikti, lai izpildītu lēmuma prasības.

[..]"

Process un lietas dalībnieku prasījumi

27 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2003. gada 24. februārī, prasītāja cēla šo prasību.

28 Prasītājas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atcelt pilnībā vai daļēji apstrīdēto lēmumu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus;

— izdot rīkojumu veikt visa veida procesa organizatoriskos pasākumus vai pierādījumu savākšanas pasākumus, ko Pirmās instances tiesa atzīst par nepieciešamiem;

— izdot rīkojumu veikt visus cita veida pasākumus, ko Pirmās instances tiesa atzīst par atbilstošiem.

29 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību kā nepamatotu;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

30 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Pirmās instances tiesa (otrā palāta paplašinātā sastāvā) nolēma sākt mutvārdu procesu bez iepriekšējas pierādījumu savākšanas pasākumu veikšanas.

31 Pirmās instances tiesa 2006. gada 29. novembra tiesas sēdē uzklausīja lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumus un to atbildes uz [Pirmās instances tiesas] uzdotajiem jautājumiem.

Juridiskais pamatojums

32 Prasītāja apstrīd apstrīdēto lēmumu, jo ar to tiek atzīts par nesaderīgu ar kopējo tirgu un tiek uzlikts pienākums atgūt, pirmkārt, pārstrukturēšanas atbalstu, kas tika apstiprināts 1998. gada lēmumā, un, otrkārt, no jauna piešķirtos atbalstus.

33 Pirms uzsākt prasības par abu daļu secīgu un abām šīm daļām kopīgo pamatu, kas attiecas uz pilnvaru nepareizu izmantošanu, izskatīšanu, Pirmās instances tiesa uzskata par piemērotu, pirmkārt, ievadā norādīt atbilstošās tiesību normas, kas attiecas uz prasītājas iebildumiem par pretēju pierādīšanas pienākumu, kā arī procesuālo noteikumu un tiesību tikt uzklausītam pārkāpumu, un, otrkārt, uzreiz izskatīt pamatu, kas balstīts uz prasītājas tiesību tikt uzklausītai pārkāpumu.

I — *Ievada apsvērumi par pierādīšanas pienākumu, lietas dalībnieku procesuālajiem pienākumiem un iebildumiem par tiesību tikt uzklausītam pārkāpumu*

34 Prasītāja pamatoti norāda, ka Komisijai principā ir pienākums apstrīdētajā lēmumā pierādīt kā pārstrukturēšanas atbalsta ļaunprātīgu izmantošanu, tā arī jaunu atbalstu piešķiršanu. No EKL 88. panta 2. un 3. punkta noteikumiem izriet, ka gadījumā, ja šādu pierādījumu nav, uz esošo atbalstu attiecas iepriekšējais apstiprināšanas lēmums, un jaunos attiecīgos pasākumus nevar uzskatīt par valsts atbalstu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē (attiecībā uz pierādīšanas pienākumu par iepriekš apstiprināta atbalsta ļaunprātīgu izmantošanu skat. Pirmās instances tiesas 2005. gada 11. maija spriedumu apvienotajās lietās T-111/01 un T-133/01 *Saxonia Edelmetalle* un *Zemag*/Komisija, Krājums, II-1579. lpp., 86. punkts, un attiecībā uz pienākumu pierādīt jaunu atbalstu piešķiršanu skat. Tiesas 1994. gada 13. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās C-324/90 un C-342/90 Vācija un *Pleuger Worthington*/Komisija, *Recueil*, I-1173. lpp., 23. punkts). Savukārt pierādīšanas pienākums, ka atbalsts ir saderīgs ar kopējo tirgu, kā atkāpe no EKL 87. panta 1. punkta noteikumiem principā ir attiecīgajai dalībvalstij, kurai jāpierāda, ka ir izpildīti visi šādas atkāpes nosacījumi.

35 Tomēr jāuzsver, ka šāds pierādīšanas pienākumu sadalījums ir pakļauts [nosacījumam], ka Komisija un attiecīgā dalībvalsts ievēro to procesuālos pienākumus,

šai iestādei īstenojot pilnvaras aicināt dalībvalsti tai sniegt visu nepieciešamo informāciju.

36 No judikatūras it īpaši izriet, ka, lai, izdarot atkāpi no EKL noteikumiem, saņemtu apstiprinājumu jauniem vai grozītiem atbalstiem, atbilstoši pienākumam sadarboties ar Komisiju, kas izriet no EKL 10. panta, attiecīgajai dalībvalstij ir jāiesniedz visi pierādījumi, kas ļautu šai iestādei pārbaudīt, vai ir ievēroti visi nosacījumi atkāpes piešķiršanai (Tiesas 1993. gada 28. aprīļa spriedums lietā C-364/90 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-2097. lpp., 20. punkts; Pirmās instances tiesas 2005. gada 15. jūnija spriedums lietā T-171/02 *Regione autonoma della Sardegna*/Komisija, Krājums, II-2123. lpp., 129. punkts, un 2006. gada 6. aprīļa spriedums lietā T-17/03 *Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke*/Komisija, Krājums, II-1139. lpp., 48. punkts). Turklāt Komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju, ja dalībvalsts, pārkāpjot pienākumu sadarboties, izvairās tai sniegt informāciju, kuru Komisija lūgusi, lai klasificētu jaunu vai grozītu atbalstu un pārbaudītu, vai tas ir saderīgs ar kopējo tirgu vai lai pārbaudītu, vai iepriekš apstiprināts atbalsts tiek piemērots pareizi. Tomēr pirms pieņemt šādu lēmumu Komisijai jāpieprasa dalībvalstij noteiktā termiņā iesniegt Komisijai visus dokumentus un informāciju, kas nepieciešama, lai [Komisija] varētu veikt kontroli. Tikai tad, ja dalībvalsts, neraugoties uz Komisijas pieprasījumu, nesniedz lūgtās ziņas, Komisija var izbeigt procedūru un, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju, atkarībā no konkrētās situācijas pieņemt lēmumu par atbalsta esamību un saderību ar kopējo tirgu (Tiesas 1990. gada 14. februāra spriedums lietā C-301/87 Francija/Komisija, saukts par "Boussac", *Recueil*, I-307. lpp., 22. punkts, un iepriekš 34. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās Vācija un *Pleuger Worthington*/Komisija, 26. punkts) vai pieņemt lēmumu, ar kuru konstatē, ka iepriekš apstiprināts atbalsts tiek izmantots tiesiski (iepriekš 34. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Saxonia Edelmetalle* un *Zemag*/Komisija, 93. punkts, un spriedums lietā T-318/00 *Freistaat Thüringen*/Komisija, *Recueil*, II-4178. lpp., 73. punkts).

37 Šādi procesuālie pienākumi ir attiecīgajai dalībvalstij un Komisijai, lai, lai pēdējā, balstoties uz pietiekami skaidru un precīzu informāciju un nodrošinot, ka tiek ievērotas attiecīgās dalībvalsts tiesības tikt uzklausītai, varētu veikt kontroli. Jāatgādina,

ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesību uz aizstāvēšanos ievērošana visos atklātajos procesos, kas vērsti pret personu un kuru rezultātā var tikt pieņemts tai nelabvēlīgs akts, ir Kopienu tiesību pamatprincips un tas ir jāievēro pat tad, ja attiecībā uz konkrēto procesu nav īpaša tiesiskā regulējuma (Tiesas 1992. gada 12. februāra spriedums apvienotajās lietās C-48/90 un C-66/90 *PTT Nederland*/Komisija, *Recueil*, I-565. lpp., 44. punkts, skat. arī Pirmās instances tiesas 2003. gada 6. marta spriedumu apvienotajās lietās T-228/99 un T-233/99, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale* un *Land Nordrhein-Westfalen*/Komisija, *Recueil*, II-435. lpp., 121. punkts).

38 Iepriekš minētie procesuālie pienākumi ir pārņemti un konkretizēti Regulas Nr. 659/1999 2. panta 2. punktā, 5. panta 1. un 2. punktā, 10. pantā, 13. panta 1. punktā un 16. pantā.

39 Šajā gadījumā prasītāja būtībā iebilst, ka Komisija nav norādījusi, kādi būtiski pierādījumi spētu kliedēt šaubas par attiecīgo pasākumu klasifikāciju vai atbalstu saderību ar Līgumu, un nav tos lūgusi. Līdz ar to atbildētāja iestāde ir noteikusi pretēju pierādīšanas pienākumu, un tā ir pārkāpusi Grieķijas Republikas tiesības tikt uzklausītai. Šo tiesību pārkāpšana ir tieši ietekmējusi procedūras iznākumu (iepriekš 36. punktā minētais Tiesas spriedums lietā *Boussac*, 31. punkts, un 1990. gada 21. marta spriedumu lietā C-142/87 Beļģija/Komisija, saukts par "Tubemeuse", *Recueil*, I-959. lpp., 48. punkts). Turklāt Komisija ir aizskārusi prasītājas tiesības tikt uzklausītai — tiesības, kas piemīt tikai valstij un kas ir vienīgais iespējamais būtisku pierādījumu, kurus Komisija ir atzinusi par iztrūkstošiem, avots.

40 No šīs argumentācijas izriet, ka, atsaucoties uz attiecīgās dalībvalsts tiesību tikt uzklausītai pārkāpumu, kā arī pašas prasītājas tiesību tikt uzklausītai pārkāpumu, prasītāja iebilst, ka Komisija nav darījusi zināmu nedz Grieķijas Republikai, nedz

[*OA*], ka šī iestāde joprojām šaubās par, tāsprāt, būtiskiem pierādījumiem, un nav pieprasījusi papildu informāciju par šiem pierādījumiem pirms pieņemt apstrīdēto lēmumu.

41 Iepriekš minēto procesuālo principu kontekstā jāpārbauda iebildumi par pretēju pierādīšanas pienākumu un iebildumi par Grieķijas Republikas tiesību tikt uzklausītai pārkāpumu, kurus secīgi ir izvirzījusi prasītāja saistībā ar pārstrukturēšanas atbalstu un apgalvojumiem par dažādiem jauniem atbalstiem, kas apstrīdētajā lēmumā ir atzīti par nesaderīgiem ar kopējo tirgu.

II — *Par pamatu, kas attiecas uz prasītājas tiesību tikt uzklausītai pārkāpumu*

42 Attiecībā uz pamatu, kas attiecas uz prasītājas tiesību tikt uzklausītai pārkāpumu, vispirms jāatgādina, ka EKL 88. panta 2. punkts dod tiesības ieinteresētajām personām, tostarp attiecīgā atbalsta saņēmējam, sniegt savus apsvērumus. Šis noteikums ir interpretēts tādējādi, ka ieinteresētām personām ir tikai tiesības būt atbilstoši iesaistītām administratīvajā procesā, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus (Pirmās instances tiesas 1998. gada 25. jūnija spriedums apvienotajās lietās T-371/94 un T-394/94 *British Airways* u.c./Komisija, *Recueil*, II-2405. lpp., 60. punkts, un iepriekš 37. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Westdeutsche Landesbank Girozentrale* un *Land Nordrhein-Westfalen*/Komisija, 125. punkts). Ieinteresēto personu šādi ierobežotu procesuālo tiesību ievērošana ir būtiska formalitāte, kuras pārkāpšana var būt pamats apstrīdētā lēmuma atcelšanai. Tas tā ir it īpaši gadījumā, ja atgūstama atbalsta saņēmējiem nav bijis iespējas sniegt savus apsvērumus formālas pārbaudes procedūras ietvaros, jo tie nav norādīti Komisijas lēmumā par [procedūras] sākšanu vai vēlākā stadijā, un ja nevar izslēgt, ka gadījumā, ja šāds pārkāpums nebūtu noticis, procedūras iznākums varētu būt citāds (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2006. gada 22. februāra spriedumu lietā T-34/02 *Le Levant 001* u.c./Komisija, Krājums, II-267. lpp., 82.–95. punkts un 137. punkts).

43 Tomēr, tā kā procedūra valsts atbalsta jomā tiek uzsākta tikai pret attiecīgo dalībvalsti, ieinteresētās personas principā nevar balstīties uz tiesībām uz aizstāvību, kuras ir atzītas tām personām, pret kurām ir uzsākta procedūra un kuras var pretendēt uz sacīkstes principu balstītām pārrunām ar Komisiju, kuras tiek uzsāktas ar attiecīgo dalībvalsti (iepriekš 42. punktā minētais Pirmās instances tiesas spriedums apvienotajās lietās *British Airways* u.c./Komisija, 60. punkts; iepriekš 37. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Westdeutsche Landesbank Girozentrale* un *Land Nordrhein-Westfalen*/Komisija, 122. un 125. punkts; 2004. gada 8. jūlija spriedums lietā T-198/01 *Technische Glaswerke Ilmenau*/Komisija, Krājums, II-2717. lpp., 192. punkts, un iepriekš 36. punktā minētais spriedums lietā *Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke*/Komisija, 54. punkts).

44 Šajā gadījumā jāatzīst, ka prasītāja nenorāda nevienu īpašu apstākli, kas, ņemot vērā šīs lietas apstākļus, ļautu uzskatīt, ka tā nav bijusi attiecīgi iesaistīta administratīvajā procesā. Šajā sakarā tas vien, ka ieinteresētā persona ir vienīgais iespējamais pierādījumu, kurus Komisija ir uzskatījusi par nepieciešamiem, avots, uz ko atsaucas ieinteresētā persona, nedod pamatu Komisijai sūtīt lūgumus sniegt informāciju attiecīgajai personai. Kā jau norādīts (skat. iepriekš 36. punktu), principā attiecīgajai dalībvalstij ir pienākums pēc Komisijas pieprasījuma sniegt visu nepieciešamo informāciju. Šādos apstākļos prasītājas procesuālās tiesības neskar nedz tas, ka Komisija nav norādījusi, kādi būtiski pierādījumi ir nepieciešami, lai kliedētu tās šaubas, nedz arī Komisija ir lūgusi papildu informāciju (skat. iepriekš 40. punktu). Līdz ar to šie iebildumi tiks izskatīti tikai tā pamata ietvaros, kas balstīts uz Grieķijas Republikas tiesību tikt uzklausītai pārkāpumu, kuru izvirza arī prasītāja.

45 Turklāt un katrā ziņā jāatzīst, ka prasītāja varēja piedalīties administratīvajā procesā netieši — ar attiecīgās dalībvalsts starpniecību, kas ir tās vienīgais akcionārs. Turklāt no lietas materiāliem izriet, ka *OA* vadītāji ir piedalījušies sanāksmēs starp Komisijas dienestiem un Grieķijas iestādēm visa administratīvā procesa laikā.

46 Ar šādu pamatojumu pamats, kas balstīts uz prasītājas tiesību tikt uzklausītai pārkāpumu, ir jānoraida kā nepamatots.

III — *Par atbalstu pārstrukturēšanai (apstrīdētā lēmuma 1., 3. un 4. pants)*

47 Prasītāja apstrīd pierādījumus, uz kuriem Komisija ir balstījusies apstrīdētajā lēmumā, atzīstot esošo atbalstu pārstrukturēšanai par nesaderīgu ar kopējo tirgu. Vispirms prasītāja kritizē Komisijas secinājumus, saskaņā ar kuriem 1998. gada pārstrukturēšanas plāns nav īstenots. Prasītāja arī apgalvo, ka Grieķijas Republika ir izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti 1998. gada lēmuma 1. panta 1. punkta d) apakšpunktā attiecībā uz datorizētas vadības sistēmas (turpmāk tekstā — "DVS") ieviešanu. Turklāt Grieķijas Republika atbilstoši 1998. gada lēmuma 1. panta 2. punktam ir ievērojusi pienākumu iesniegt ziņojumus par nosacījumu, kas uzlikti ar minēto lēmumu, īstenošanu. Visbeidzot ir ievēroti arī nosacījumi, kas norādīti 1994. gada lēmuma 1. panta b), c) un e) apakšpunktā.

A — *Par apgalvojumu apstrīdētajā lēmumā, ka pārstrukturēšanas plāns nav efektīvi īstenots*

48 Prasītāja uzskata, ka 1998. gada pārstrukturēšanas plāns ir īstenots, lai nodrošinātu *OA* ilgtermiņa dzīvotspēju. Tā norāda, pirmkārt, ka Komisijas secinājumos par šī plāna īstenošanu nav ņemts vērā tas, ka minētais plāns tika pārskatīts, un līdz ar to secinājumos ir pieļauta kļūda faktos, acīmredzama kļūda faktu vērtējumā un/vai nav sniegts pamatojums. Otrkārt, Komisija nav pienācīgi pārbaudījusi jautājumu par

to, vai 1998. gadā apstiprināto atbalstu var uzskatīt par saderīgu ar EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, pamatojoties uz pārskatīto pārstrukturēšanas plānu, kas ir piemērojams apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī. Šajā sakarā apstrīdētajā lēmumā ir pieļauta acīmredzama kļūda faktu vērtējumā un/vai pārkāpts EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkts. Treškārt, Komisija, secinot, ka nav īstenots neviens *OA* pārstrukturēšanas pasākums, ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

1. Par iebildumu, ka nav ņemts vērā tas, ka pārstrukturēšanas plāns ir pārskatīts

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

49 Prasītāja apgalvo, pirmkārt, ka Komisija, neņemot vērā 1998. gada pārstrukturēšanas plāna grozījumus, kurus, pēc prasītājas domām, šī iestāde ir apstiprinājusi vienīgā pagarinātā pārstrukturēšanas procesa, kam *OA* ir veiksmīgi sekojusi, ietvaros, ir pieļāvusi kļūdu faktos un acīmredzamu kļūdu vērtējumā. Komisija faktiski ir vērtējusi, vai tiek ievēroti pārstrukturēšanas pienākumi, kas uzlikti *OA*, ņemot vērā pārstrukturēšanas plānu tā sākotnējā 1998. gada versijā. Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas laikā pārskatītais plāns paredzēja *Olympic Airways* lielākās daļas privatizāciju, izmaksu samazināšanas pasākumus un nebūtisku aktīvu pārdošanu. Vienīgais pārtraukums pārstrukturēšanas procesā bija saistīts ar 2001. gada 11. septembra notikumiem. Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī jau bija veikta pirmā privatizācijas procesa kārta.

50 Otrkārt, apstrīdētajā lēmumā nav sniegts pamatojums, jo Komisija ir balstījusies uz sākotnējo 1998. gada plānu, nevis analizējusi pārskatīto plānu. Tātad Komisija nav

atbilstoši pamatojusi secinājumu, saskaņā ar kuru (pārskatītais) pārstrukturēšanas plāns nav nodrošinājis *Olympic Airways* ilgtermiņa dzīvotspēju.

51 Iepriekš minēto pamatu atbalstam prasītāja apstrīd Komisijas apgalvojumu apstrīdētajā lēmumā (173. apsvērums), saskaņā ar kuru Grieķijas Republika nav piedāvājusi pārstrukturēšanas plāna grozījumus, kurus uzskatījusi par nepieciešamiem. Prasītāja apgalvo, ka visiem lietas dalībniekiem administratīvā procesa laikā bija acīmredzams, ka pārstrukturēšanas plāns ir pārskatīts.

52 1999. gadā Komisija ir piekritusi, ka pārstrukturēšanas plāns tiek pārskatīts. Kā liecina Komisijas 1999. gada 12. maija, 27. jūlija un 23. augusta vēstules Grieķijas valdībai, tā ir atbalstījusi šī plāna pārskatīšanu *Speedwing* vadībā. Grieķijas valdība iepriekš 1999. gada 7. maija, 23. jūnija un 7. jūlija vēstulēs ir informējusi Komisiju par priekšlikumu veikt grozījumus. *Speedwing* plāns, kas bija ļoti detalizēts, bija pirmais pārskatītais pārstrukturēšanas plāns. Komisijai tas tika iesniegts 1999. gada 18. novembrī kopā ar Grieķijas valdības vēstuli. Savā 2000. gada 29. martā Grieķijas Republikai nosūtītajā vēstulē Komisija ir atzinusi, ka *Speedwing* plāns jau tiek īstenots.

53 Lai arī Komisija tomēr neapstiprināja *Speedwing* plānu 2000. gadā, proti, 2000. gada 29. augusta un 6. septembra vēstulēs Grieķijas valdība informēja Komisiju par otro pārskatīto pārstrukturēšanas plānu, paredzot *OA* privatizāciju, kas ir apstiprināts apstrīdētā lēmuma 73. un 175. apsvērumā. Detalizēta informācija par privatizācijas procesu tika iesniegta Komisijai 2000. gada decembrī *Crédit Suisse First Boston* sagatavota memoranda formā un pēc tam Grieķijas valdības 2001. gada 16. maija vēstulē.

54 No sarakstes izriet, ka kopš 2000. gada pārstrukturēšanas plāns ietvēra [*OA*] lielākās daļas privatizāciju, izmaksu samazināšanas pasākumus un nebūtisku aktīvu pārdošanu. Prasītāja precizē, ka izmaksu samazināšanas pasākumi, kurus, kā izriet no apstrīdētā lēmuma (106. un 174. apsvērums), bija apstiprinājusi Komisija, tika uzsākti 1998. gadā atbilstoši 1998. gada lēmumam.

55 Vairāki Komisijas paziņojumi apliecināja, ka tā ir atzinusi, ka 1998. gada plāns tiek pārskatīts, lai to pielāgotu jaunai situācijai, un ka *OA* pārstrukturēšana neizbēgami ietver privatizāciju. 2000. gada 4. oktobra lēmumā, oficiāli apstiprinot 1998. gada plāna pārskatīšanu, Komisija nav norādījusi savas bažas par pārstrukturizēšanas gaitu, bet, tieši pretēji, ir konkrēti atsaukusies uz privatizāciju, norādot it īpaši, ka "[..] pašreizējā vadība ir pagaidu vadība, gaidot [*OA*] privatizāciju nākamā gada sākumā [..]".

56 Turklāt 2001. gada 25. aprīļa vēstulē Grieķijas iestādēm, kā arī Komisijas priekšsēdētāja vietnieka transporta jautājumos Lajola de Palasio [*Layola de Palacio*] 2001. gada 5. jūlija vēstulē Grieķijas transporta un sakaru ministram Komisija pieņēma zināšanai, ka tiek veikti pasākumi efektīvai privatizācijai. Šajā vēstulē bija atsauce uz 2001. gada 29. maija sanāksmi starp Komisijas ierēdņiem un Lajolas de Palasio kabineta locekļiem, no vienas puses, un Grieķijas valdības finanšu un juridiskiem konsultantiem, no otras puses, "par notiekošo [*OA*] privatizāciju".

57 Turklāt tas, ka netika izmaksāta 1998. gada lēmumā apstiprinātā atbalsta pēdējā daļa (22,9 miljoni EUR), pierāda, ka Grieķijas valdība un Komisija ir atzinušas, ka 1998. gada pārstrukturēšanas plāns ir pārskatīts 1999. gadā, lai ņemtu vērā gaisa satiksmes tirgus konjunktūras, kā arī *OA* stāvokļa izmaiņas. Ņemot vērā šos grozījumus

vai atkāpes no pārstrukturēšanas plāna, kas jo īpaši izpaužas kā atbalsta pēdējās daļas neizmaksāšana, apstrīdētajā lēmumā, secinot, ka nav ievērots 1998. gada pārstrukturēšanas plāns un dodot rīkojumu atgūt atbalsta otro daļu, ir pārkāpts arī tiesiskās paļāvības princips, būtiskas formas prasības un *ne bis in idem* princips. Komisijai pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas bija jādara zināms, ka tā nepiekrīt iepriekš minētajiem grozījumiem. Turklāt Komisijai, nosakot atgūstamo atbalsta apmēru, bija jāņem vērā, ka atbalsta pēdējā daļa netika izmaksāta.

58 Otrā pārskatītā pārstrukturēšanas plāna īstenošana tika pārtraukta pēc 2001. gada 11. septembra notikumiem. 2002. gada 1. februāra vēstulē Grieķijas valdība paziņoja Komisijai par jauniem pasākumiem, kurus veic *OA* atbilstoši šim pārskatītajam pārstrukturēšanas plānam, saskaroties ar gaisa satiksmes samazināšanos kopumā. Ņemot vērā šos apstākļus, *OA* lielākās daļas privatizācija, izmaksu samazināšanas pasākumi un nebūtisku aktīvu pārdošana ir bijuši īstenojami un šiem apstākļiem atbilstoši pārstrukturēšanas pasākumi.

59 Kā norādīts Grieķijas valdības 2002. gada 22. februāra vēstulē Komisijai, privatizācijas process ir veiksmīgi uzsākts 2002. gada februārī. 2002. gadā *OA* darbība būtiski uzlabojās. Grieķijas Republika informēja Komisiju par privatizācijas procesu un izmaksu samazināšanas pasākumiem savā 2002. gada 11. aprīļa atbildē uz Komisijas pirmo pieprasījumu sniegt informāciju, 2002. gada 16. jūlija vēstulē un 2002. gada 30. septembra atbildē uz Komisijas otro — 2002. gada 9. augusta — pieprasījumu sniegt informāciju. Šajās atbildēs [Grieķijas Republika] apstiprināja, ka filiāles *Olympic Catering* 58 % ir pārdoti.

60 2002. gada 16. oktobra sanāksmes protokols apstiprina, ka Komisija atkārtoti tika informēta par situāciju šajā jautājumā. Tajā tika konkrēti norādīts, ka 1998. gada pārstrukturēšanas plāns (kāds tas tika apstiprināts 1998. gadā) "nav vairs aktuāls" (2. punkta ar virsrakstu "Finanšu un tirdzniecības [jautājumu] izklāsts" pēdējā rindkopa). Protokolā (II pielikums, 16. punkts) tika arī norādīts, ka 2002. gada 2. un 3. oktobrī par transportu atbildīgais Komisijas locekle Lajola de Palasio tikusies ar Grieķijas transporta un sakaru ministru Vereli [*Verelis*] un lūgusi jauna pārstrukturēšanas plāna izstrādi līdz 2002. gada beigām.

61 Turklāt Ziņojums pēc ierobežotas pārbaudes par [*OA*] darbību salīdzinājumā ar 2002. gada finanšu plānu (2002. gada jūlijs), kas tika nosūtīts Palasio kabineta vadītājam 2002. gada 5. novembrī un Komisijas dienestiem 2002. gada 14. novembrī, norādīja, ka 2002. gadā *OA* situācija ir būtiski uzlabojusies. Šādos apstākļos pēc 2002. gada beigām ziņojums par lielākās daļas ar lidojumiem saistītās darbības privatizāciju nebija būtisks.

62 2002. gada 21. novembrī Komisijai tika nosūtīts detalizēts ziņojums "Restructuring and Privatisation [Report on OA] (november 5th, 2002)" (Pārstrukturēšana un privatizācija: ziņojums par *OA* (2002. gada 5. novembris)). Šajā ziņojumā ļoti rūpīgi tika aprakstīts privatizācijas priekšlikums, pat līdz tam, ka tika norādīts darbinieku skaits, un tas ietvēra finanšu prognozes ar lidojumiem saistītām darbībām 2003.–2005. gadam, parādot uzņēmuma dzīvotspēju.

63 Ar Grieķijas transporta un sakaru ministra 2002. gada 2. decembra vēstuli tika informēts par transportu atbildīgais komisijas loceklis, ka seši privātie investori ir izrādījuši interesi iegādāties lielāko daļu *OA* akcijas (skat. apstrīdētā lēmuma 9. apsvērumu).

64 Šādā kontekstā, pretēji tam, ko apgalvo Komisija, otrais pārskatītais pārstrukturēšanas plāns tika iesniegts "ar visiem nepieciešamajiem precizējumiem" atbilstoši 32. punktam 1999. gada Kopienu pamatnostādnēs par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu darbības saglabāšanai un pārstrukturēšanai (OV C 288, 2. lpp.; turpmāk tekstā — "pamatnostādnes"). It īpaši iepriekš minētais 2002. gada 5. novembra ziņojums ietvēra visus prasītos "datus, pieņēmumus, prognozes, pasākumus, mērķus un nosacījumus" un tā nosaukums skaidri norādīja, ka tas attiecas uz pārstrukturēšanas plānu. Turklāt iepriekš minēto pamatnostādņu 3.2.4. punktā ir tikai norādīts, ka dalībvalsts var "lūgt" Komisijai apstiprināt pārstrukturēšanas plāna grozījumus. Šajā gadījumā [jāuzskata, ka] iepriekš minētā intensīvā sarakste starp Grieķijas Republiku un Komisiju ietver šādu lūgumu. Turklāt otrais pārskatītais pārstrukturēšanas plāns tika iesniegts Komisijai tādas pašas procedūras ietvaros, kāda sekoja pēc *Speedwing* plāna, ar kuru Komisija, šķiet, bija apmierināta.

65 Komisija apgalvo, ka nedz *OA*, nedz Grieķijas iestādes administratīvā procesa laikā nav atsaukušās uz prasītājas norādīto faktu, ka Komisijai ir iesniegts privatizācijas plāns un ka Komisija ir to apstiprinājusi, neatkarīgi no tā, vai tas būtu kā lūgums par papildu atbalstu vai kā jauns pārstrukturēšanas plāns, kas aizstātu 1998. gada plānu. Pat 2002. gada 16. oktobra sanāksmes laikā tika uzsvērts, ka Komisija pārbauda, vai Grieķijas Republika ievēro saistības, kas izriet no 1998. gada lēmuma. Tātad prasītāja nevar atsaukties uz jaunu pamatu, kas balstīts uz faktiem (skat. *a contrario* ģenerāladvokāta Darmona [*Darmon*] secinājumus lietā, kurā taisīts iepriekš 34. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās Vācija un *Pleuger Worthington*/Komisija, *Recueil*, I-1175. lpp., 33. un 107. punkts; iepriekš 42. punktā minēto Pirmās instances tiesas spriedumu apvienotajās lietās *British Airways* u.c./Komisija, 81. punkts, un 1998. gada 15. septembra spriedumu apvienotajās lietās T-126/96 un T-127/96 *BFM* un *EFIM*/Komisija, *Recueil*, II-3437. lpp., 88. punkts). Būtībā Komisija apstrīd, ka *OA* ir veikts "viens pagarināts pārstrukturēšanas process", balstoties uz grozītu pārstrukturēšanas plānu. Komisija apgalvo, ka *Speedwing* plāns pilnīgi atšķīrās no privatizācijas plāna. Turklāt, atsakoties no *Speedwing* plāna, neviens cits grozīts pārstrukturēšanas plāns nav tai iesniegts un Komisija *a fortiori* nav to apstiprinājusi.

66 Komisija norāda, ka atbilstoši judikatūrai (iepriekš 65. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *BFM* un *EFIM*/Komisija, 98.–100. punkts), lai grozītu pārstrukturēšanas plānu, nepietiek tikai darīt zināmu nolūku. Ir nepieciešams oficiāli iesniegt grozīto plānu (pievienojot datus, pieņēmumus, prognozes, pasākumus, mērķus un nosacījumus), lai Komisija varētu sniegt savu vērtējumu. Turklāt Grieķijas iestādes zināja, kāda procedūra ir jāpiemēro, jo tās to ievēroja gan pieņemot 1994. gada plānu, kuru Komisija apstiprināja 1998. gada lēmumā, gan pieņemot *Speedwing* plānu.

67 Nekādā gadījumā nevar uzskatīt, ka sarakste, uz kuru atsaucas prasītāja, atbilst grozīta pārstrukturēšanas plāna nosacījumiem. Ziņojums "Report on the Limited Review of [OA] Performance as Compared to its 2002 Financial Plan" ir balstīts uz neapstiprinātu informāciju un pieņēmumiem un datiem, kas dažkārt ir izrādījušies nepareizi un nepilnīgi. Attiecībā uz 2002. gada 5. novembra ziņojumu par *OA* pārstrukturēšanu un privatizāciju, tajā privatizācijas process tika piedāvāts "konceptuāli" un tas tika iesniegts Komisijai 2002. gada novembrī, tas ir, mazāk nekā 2 mēnešus pirms 1998. gadā apstiprinātā pārstrukturēšanas plāna termiņa beigām. Turklāt neviens no šiem diviem ziņojumiem netika nepārprotami iesniegts kā pārskatīts plāns.

68 Visbeidzot, arguments, saskaņā ar kuru tas, ka netika izmaksāta pēdējā atbalsta daļa, apstiprina, ka 1998. gada plāns ir grozīts, kopīgi vienojoties, ir novēlots, jo tas netika izvirzīts administratīvā procesa laikā. Turklāt tas nav pamatots. Šāds arguments ir pretrunā apsvērumiem, kurus Grieķijas iestādes iesniedza 2002. gada 21. novembrī, saskaņā ar kuriem Komisija neapstiprināja pēdējās daļas izmaksu, tādēļ plāns nav devis [gaidīto] rezultātu.

69 Šādos apstākļos, ņemot vērā, ka pārstrukturēšanas plāna, kas tika apstiprināts 1998. gada lēmumā, termiņš tuvojās beigām, Komisijai bija jāizvērtē šī plāna īstenošana.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

70 Pirms uzsākt izskatīt pamatus, kas balstīti, pirmkārt, uz pamatojuma neesamību un, otrkārt, kļūdu faktos, kā arī acīmredzamu kļūdu vērtējumā, jāizskata Komisijas iebilde par nepieņemamību attiecībā uz prasītājas argumentu par pārstrukturēšanas plāna grozījumiem.

Par Komisijas iebildi par nepieņemamību

71 Komisija apgalvo, ka prasītājas arguments, kas balstīts uz apgalvojumu, ka ir iesniegts privatizācijas plāns, ar kuru grozīts 1998. gada pārstrukturēšanas plāns, ir nepieņemams tāpēc, ka tas nav izvirzīts administratīvā procesa laikā.

72 Pirmās instances tiesa atgādina, ka prasībā atcelt tiesību aktu, kas celta atbilstoši EKL 230. pantam, Kopienu tiesību akta tiesiskums jāvērtē pēc faktiskiem un tiesiskiem apstākļiem, kas pastāvējuši tā pieņemšanas brīdī. Īpaši Komisijas kompleksie vērtējumi ir jāpārbauda, ņemot vērā vienīgi to informāciju, kas ir bijusi tās rīcībā šo vērtējumu veikšanas brīdī (iepriekš 42. punktā minētais Pirmās instances tiesas spriedums apvienotajās lietās *British Airways* u.c./Komisija, 81. punkts, un 2005. gada 15. jūnija spriedums lietā T-349/03 *Corsica Ferries France*/Komisija, Krājums, II-2197. lpp., 142. punkts).

73 No tā izriet, ka prasītājs principā nevar atsaukties uz argumentiem, kas ir balstīti uz faktiem, kas Komisijai nebija zināmi un kas tai nav paziņoti pārbaudes procedūras laikā, tā, lai tie būtu pieņemami. Savukārt nekas neliedz attiecīgajai personai pret gala lēmumu izvirzīt juridisku pamatu, uz kuru tā nav atsaukusies administratīvā procesa stadijā (Pirmās instances tiesas 1999. gada 6. oktobra spriedums lietā T-110/97 *Kneissl Dachstein*/Komisija, *Recueil*, II-2881. lpp., 102. punkts, un iepriekš 34. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Saxonia Edelmetalle* un *Zemag*/Komisija, 68. punkts).

74 Šajā gadījumā Komisija neapstrīd, ka administratīvā procesa laikā tai ir darīts zināms jautājums par *OA* privatizācijas procesu, kas ir minēts it īpaši sarakstē ar Grieķijas iestādēm un dažos ziņojumos, ko tās ir iesniegušas Komisijai, uz kuriem prasītāja balsta pamatu par grozīta pārstrukturēšanas plāna, kuru ir apstiprinājusi Komisija, esamību.

75 Jautājums, vai Komisijai ir pienācīgā veidā iesniegts privatizācijas plāns, ar kuru groza 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, lai tā varētu to apstiprināt atbilstoši piemērojamiem procesuāliem noteikumiem, attiecas uz juridisku vērtējumu, pamatojoties uz iepriekš minētiem faktiskiem apstākļiem, par kuriem nav strīda, ka tie ir paziņoti Komisijai.

76 Līdz ar to, tā kā tas ir juridisks pamats, nevis tīri uz faktiem balstīts arguments, prasītāja var atsaukties uz apgalvojumu, ka pastāv privatizācijas plāns, kas aizstāj 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, un tas ir pieņemams, neatkarīgi no tā, vai tā ir atsaukusies uz šādu pamatu administratīvā procesa laikā.

77 Ar šādu pašu pamatojumu Komisijas iebilde par nepieņemamību attiecībā uz prasītājas juridisku argumentu, saskaņā ar kuru tas, ka netika izmaksāta atbalsta, kas apstiprināts 1998. gada lēmumā, pēdējā daļa, pierāda, ka 1998. gada pārstrukturēšanas plāns ir grozīts, saskaņojot ar Komisiju, arī ir jānoraida.

Par pamatu, kas balstīts uz pamatojuma neesamību

78 Ievadā jāizvērtē prasītājas argumentācijas par pamatojuma neesamību piemērojamība.

79 Šajā sakarā Pirmās instances tiesa atgādina, ka pienākums norādīt pamatojumu ir būtiska formāla prasība, kas jānodala no jautājuma par motivācijas pamatotību, kas [savukārt] attiecas uz apstrīdētā akta likumību pēc būtības. Līdz ar to iebildumi un argumenti, kuru mērķis ir apstrīdēt šī akta pamatotību, ir neefektīvi attiecībā uz pamatu, kas balstīts uz pamatojuma neesamību vai nepietiekamu pamatojumu. Pamatojumam, kas ir jānorāda atbilstoši EKL 253. pantam, ir jāatbilst attiecīgā tiesību akta jēgai un tam skaidri un nepārprotami ir jāatspoguļo tās iestādes argumentācija, kas pieņēmusi attiecīgo tiesību aktu, lai ieinteresētās personas varētu iepazīties ar veiktā pasākuma pamatojumu un kompetentā tiesa varētu īstenot savu kontroli (Tiesas 2001. gada 22. marta spriedums lietā C-17/99 Francija/Komisija, *Recueil*, I-2481. lpp., 35.–38. punkts; iepriekš 72. punktā minētais spriedums lietā *Corsica Ferries France*/Komisija, 52. un 59. punkts, un iepriekš 36. punktā minētais spriedums lietā *Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke*/Komisija, 70. un 71. punkts).

80 Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru jautājums, vai tiesību akta pamatojums atbilst EKL 253. pantā noteiktajām prasībām, ir jānovērtē ne tikai saistībā ar tā formulējumu, bet arī saistībā ar situāciju, kādā tas pieņemts, kā arī saistībā ar visām tiesību normām, kas regulē konkrēto jomu (iepriekš 42. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *British Airways* u.c./Komisija, 94. punkts, un iepriekš 36. punktā minētais spriedums lietā *Freistaat Thürigen*/Komisija, 202. punkts).

81 Šajā gadījumā prasītāja būtībā apgalvo, ka Komisija apstrīdēto lēmumu, ņemot vērā grozīto pārstrukturēšanas plānu, nav pamatojusi attiecībā uz to, ka *OA* nav dzīvotspējīga.

82 Taisnība, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija pārbaudīja, vai pārstrukturēšanas plāns ir efektīvi īstenots, salīdzinot ar plānu, kas paredzēts 1998. gada lēmumā. Tomēr šī lēmuma 173. apsvērumā Komisija ir pamatojusi šādu pieeju ar to, ka, pēc Komisijas domām, Grieķijas valsts, kas ir *OA* vienīgais akcionārs, nav iesniegusi konkrētus priekšlikumus 1998. gada pārstrukturēšanas plāna grozījumiem pēc tam, kad Komisija ir noraidījusi *Speedwing* plānu. Šajā sakarā 116. apsvēruma trešajā daļā Komisija jau ir norādījusi, ka, lai gan zaudējumu slieksnis, sasniedzot 50 % no pamatkapitāla, ir pārkāpts 1999. gadā, kapitāla pieaugums nav sasniegts un pārstrukturēšanas plāns nav "plaši piemērots" vēlamajā laikā.

83 Lai noteiktu, vai šāds skaidrojums konkrētajā gadījumā ir pietiekams pamatojums, tas ir jāizvērtē procesu, kura rezultātā tika pieņemts apstrīdētais lēmums, kontekstā. Šajā sakarā Pirmās instances tiesa norāda, pirmkārt, ka 2002. gada 6. marta lēmumā par formālas izmeklēšanas procedūras sākšanu Komisija ir tieši norādījusi, ka 1998. gada pārstrukturēšanas plāns, uz kuru ir balstīts 1998. gada lēmums, apstiprinot atbalstu šādai pārstrukturēšanai, nav īstenots tā, kā tas bija paredzēts, un ka, tā kā pastāv nopietnas šaubas par *OA* pašreizējā ekonomiskā un finanšu stāvokļa saderību ar strīdīgā plāna vadības un finanšu rādītājiem, ir pamats pārskatīt 1998. gada lēmumu no šī plāna pareizas piemērošanas viedokļa. Otrkārt, no lietas materiāliem neizriet, ka Grieķijas iestādes pēc atkāpšanās no *Speedwing* plāna un pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas 2002. gada 11. decembrī ir iesniegušas Komisijai oficiālu un tiešu lūgumu grozīt 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, lai šajā plānā ieviestu nepieciešamos pielāgojumus, kas šajā gadījumā ir *OA* privatizācija.

84 Šādos apstākļos jāatzīst, ka Komisijai nebija pienākums apstrīdētajā lēmumā norādīt papildu iemeslus, kādēļ tā uzskatīja, ka 1998. gada pārstrukturēšanas plāna īstenošana ir jāpārbauda tā sākotnējā versijā.

85 No tā izriet, ka pamats, kas balstīts uz šī lēmuma pamatojuma neesamību attiecībā uz jautājumu, vai grozītais pārstrukturēšanas plāns, uz kuru atsaucas prasītāja, ļautu saprātīgā termiņā atjaunot *OA* dzīvotspēju ilgtermiņā, nav pamatots.

86 Līdz ar to jānovērtē iebildumi par to, ka nav ņemts vērā grozītais pārstrukturēšanas plāns attiecībā uz pamatiem, kas balstīti uz kļūdu faktos un acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uz ko atsaucas prasītāja.

Par pamatiem, kas balstīti uz kļūdu faktos un acīmredzamu kļūdu vērtējumā

87 Prasītāja atsaucas uz četru veidu argumentiem, lai pierādītu, ka 1998. gada plāns tika pārskatīts pēc atteikšanās no *Speedwing* plāna. Pirms izskatīt pēc kārtas prasītājas argumentus, kas balstīti, pirmkārt, uz to, ka *OA* pārstrukturēšanas process, pēc tās domām, ir vienots pagarināts process un uz nepieciešamību atjaunot 1998. gada plānu, otrkārt, uz to, ka netika izmaksāta pēdējā atbalsta daļa, treškārt, uz 2000. gada 4. oktobra lēmumu un, ceturtkārt, uz saraksti starp Grieķijas iestādēm un Komisiju, kā arī ziņojumiem, kas iesniegti Komisijai administratīvā procesa laikā, jāprecizē atbilstošās tiesību normas, kas attiecas uz strīdus jautājumu.

— Atbilstošās tiesību normas un šajā gadījumā izvirzītie jautājumi

88 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka, lai atbalstu uzņēmumam, kas nonācis grūtībās, atzītu par saderīgu ar kopējo tirgu atbilstoši EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktam,

tam jābūt saistītam ar atbilstošu pārstrukturēšanas plānu, kas ar visiem nepieciešamajiem precizējumiem jāiesniedz Komisijai (iepriekš 79. punktā minētais spriedums lietā Francija/Komisija, 45. punkts; iepriekš 65. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *BFM* un *EFIM*/Komisija, 98. punkts, un iepriekš 43. punktā minētais spriedums lietā *Technische Glaswerke Ilmenau*/Komisija, 151. punkts). Iepriekš norādītās pamatnostādnes, kas jāpiemēro šajā gadījumā, apstiprina, ka pārstrukturēšanas plānam saprātīgā termiņā ir jāatjauno uzņēmuma ilgtermiņa dzīvotspēja, pamatojoties uz reāliem apsvērumiem par turpmākiem darbības apstākļiem, un ka tas ir jāiesniedz ar visiem nepieciešamajiem precizējumiem (3.2.2. punkta b) apakšpunkts).

89 Turklāt atbilstoši pamatnostādnēm pēc pārstrukturēšanas atbalsta apstiprināšanas uzņēmumam ir pilnībā jāīsteno Komisijas apstiprinātais pārstrukturēšanas plāns un jāizpilda citas saistības, kas noteiktas Komisijas lēmumā (3.2.2. punkta f) apakšpunkts). Pārstrukturēšanas plāna īstenošana notiek Komisijas pārraudzībā, kurai ar regulāriem un detalizētiem ziņojumiem, ko iesniedz attiecīgā dalībvalsts, jādod iespēja pārliecināties, ka [pārstrukturēšanas plānu] pienācīgi īsteno (3.2.2. punkta g) apakšpunkts).

90 Pamatnostādnēs (3.2.4. punkts) ir arī norādīts, ja atbalsts pārstrukturēšanai ir apstiprināts, attiecīgā dalībvalsts pārstrukturēšanas laikā var lūgt Komisiju piekrist pārstrukturēšanas plāna un atbalsta summas izmaiņām. Komisija var atļaut šādas izmaiņas pēc tam, kad ir pārliecinājusies, ka tās atbilst noteiktiem nosacījumiem. Pārskatītajā plānā joprojām jāparedz, kā saprātīgā termiņā tiks atgūta dzīvotspēja.

91 Līdz ar to no EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta kopsakarā ar EKL 88. panta 2. un 3. punktu, kā tie ir interpretēti iepriekš minētajā judikatūrā un īstenoti iepriekš minētos pamatnostādņu noteikumos, izriet, ka visi būtiskie pārstrukturēšanas plāna, kuru ir apstiprinājusi Komisija, grozījumi attiecīgajai dalībvalstij ir jāiesniedz

pārskatīta plāna veidā, iekļaujot visus nepieciešamos precizējumus, lai Komisija varētu novērtēt atbalsta saderību ar kopējo tirgu, ņemot vērā pamatnostādņu 3.2.4. punktā izvirzītos nosacījumus.

92 Turklāt attiecībā uz procesuāliem noteikumiem judikatūrā ir norādīts, ka, ja nav izpildīts kāds no nosacījumiem atbalsta apstiprināšanai, Komisija var pieņemt lēmumu par atkāpes izdarīšanu, nesākot EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru, tikai tad, ja atkāpes no sākotnējā nosacījuma ir nelielas (Pirmās instances tiesas 1998. gada 15. septembra spriedums lietā T-140/95 *Ryanair*/Komisija, *Recueil*, II-3327. lpp., 88. punkts). It īpaši, ja pārstrukturēšanas plāna piemērošana rada šaubas par atbalsta saderību, Komisijai ir oficiāli jāpārskata šāda atbalsta saderība ar kopējo tirgu.

93 Šādi procesuālie noteikumi apstiprina, ka gadījumā, ja pārstrukturēšanas plāns, kas apstiprināts lēmumā par atbalsta pārstrukturēšanai piešķiršanu, netiek pilnībā īstenots, kā šajā gadījumā, Komisija var atļaut būtiski grozīt plānu, tikai pamatojoties uz padziļinātu oficiālu pārskatītā plāna, kuru iesniedz dalībvalsts, atbilstības pārbaudi, ievērojot iepriekš minētos pamatnostādnēs izvirzītos nosacījumus. Līdz ar to, ja attiecīgā dalībvalsts nav iesniegusi pārskatītu pārstrukturēšanas plānu, Komisijai, vērtējot atbalsta saderību, nav pienākuma un tā arī nevar ņemt vērā iespējamus būtiskus sākotnējā plāna grozījumus, tikai pamatojoties uz to, ka attiecīgā dalībvalsts ir paudusi savu nolūku.

94 Šajā gadījumā jāpārbauda, vai [neraugoties uz to], ka oficiāli nav iesniegts otrs lūgums pārstrukturēšanas plāna grozīšanai pēc atkāpšanās no pirmā pārskatītā pārstrukturēšanas plāna, par ko tika paziņots Komisijai, proti, *Speedwing* plāna (skat. iepriekš

13. un 83. punktu), dažādie fakti, uz kuriem atsaucas prasītāja, ļauj tomēr uzskatīt, ka Komisijai ir iesniegts otrs lūgums par 1998. gada pārstrukturēšanas plāna grozīšanu ar visiem nepieciešamajiem precizējumiem, lai tā varētu izvērtēt atbalsta saderību.

— Argumentu par *OA* pārstrukturēšanas procesu kā vienotu pagarinātu procesu un par nepieciešamību atjaunot 1998. gada plānu pārbaude

95 Vispirms jānorāda, ka prasītājas arguments, saskaņā ar kuru *OA* ir veikusi vienotu pagarinātu pārstrukturēšanas procesu, kura laikā ir grozīts 1998. gada pārstrukturēšanas plāns, nevienā gadījumā nav atbilstošs. Neatkarīgi no tā, kāda veida pārstrukturēšanas pasākumi ir īstenoti vai plānoti, ja kompetentās valsts iestādes vēlas kā šajā gadījumā būtiski pielāgot sākotnējo 1998. gada plānu (skat. turpmāk 97. punktu), atbilstoši iepriekš minēto pamatnostādņu noteikumiem tām ir pienākums iesniegt Komisijai pārskatītu plānu apstiprināšanai, lai Komisija, ņemot vērā pārskatīto plānu, varētu pārbaudīt atbalsta saderību ar kopējo tirgu. It īpaši nepietiek ar to, ka Komisijai tiek lūgts izskatīt *OA* finansiālo stāvokli neatkarīgi no tā, cik efektīvi tiek īstenots 1998. gada pārstrukturēšanas plāns, kā saskaņā ar apstrīdēto lēmumu (184. apsvērums) to vairākkārt ir darījušas Grieķijas iestādes. Turklāt jānorāda, ka *OA* pārstrukturēšana sākās 1994. gadā, kā tas ir uzsvērts *Deloitte & Touche* 2000. gada marta gala ziņojumā par *Speedwing* plānu, un ka 1994. gada plāna atjaunošana un pārstrukturēšanas perioda pagarināšana, kas bija nepieciešamas, lai ļautu *OA* normalizēt stāvokli, ņemot vērā sākotnējā plānā izvirzītos mērķus, tika apstiprinātas ar Komisijas 1998. gada lēmumu pēc tam, kad 1998. gada jūlijā Grieķijas Republika iesniedza pārskatītu pārstrukturēšanas plānu ar sīki izstrādātu īstenošanas plānu (skat. šī lēmuma 40., 46., 78. un 85. apsvērumu). 1998. gada pārstrukturēšanas plāna mērķis bija atjaunot *OA* dzīvotspēju uz ilgu laiku, pilnībā īstenojot pārstrukturēšanas pasākumus, kas bija paredzēti jau 1994. gada plānā, kuriem tika pievienoti papildu pārstrukturēšanas pasākumi, ņemot vērā *OA* finanšu rezultātu pasliktināšanos 1997. gadā.

96 Turklāt *OA* pārstrukturēšanas pasākumiem, kas pakāpeniski tika īstenoti 1998. gada pārstrukturēšanas plāna piemērošanas laikā, bija atšķirīga stratēģija, radot pārtraukumu pārstrukturēšanas procesā. Kā Grieķijas iestādes atzina 2002. gada 11. aprīļa atbildē uz 2002. gada 6. marta lūgumu sniegt informāciju, "*Speedwing* plāna filozofija ļoti atšķīrās no 1998. gadā apstiprinātā plāna filozofijas ar to, ka tā vairāk orientējās uz paplašināšanos un ieņēmumu palielināšanu, nevis izdevumu [samazināšanu]". *Speedwing* plāns kopā ar uzņēmējdarbības plānu tika iesniegts Komisijai 1999. gada novembrī (skat. iepriekš 13. punktu). Tomēr šī plāna īstenošana tika uzsākta 1999. gada augustā bez Komisijas piekrišanas. Tādējādi 1998. gada pārstrukturēšanas plāna īstenošana tika pārtraukta 1999. gada augustā līdz 2000. gada vidum, kad atteicās no *Speedwing* plāna, un 2000. gada vasarā varēja atsākties jauns izmaksu samazināšanas periods un 1998. gada pārstrukturēšanas plāna īstenošana.

97 Šajā gadījumā tomēr ir acīmredzams, ka kopš 1999. gada bija nepieciešama būtiska 1998. gada pārstrukturēšanas plāna pārskatīšana, lai nodrošinātu *OA* dzīvotspēju ilgtermiņā, kā to uzsvēra Grieķijas valdība *Speedwing* plānā, atsaucoties uz *Deloitte & Touche* 1999. gada 21. jūlija ziņojumu par 1998. gada plāna īstenošanu (skat. iepriekš 11. punktu). Šajā ziņojumā tika norādīts, ka *OA* sliktais finansiālais stāvoklis un tirgus apstākļu pasliktināšanās rada vajadzību īstenot papildu pasākumus, lai nodrošinātu uzņēmuma dzīvotspēju ilgtermiņā. Turklāt *OA* finanšu rezultātu neatbilstība 1998. gada pārstrukturēšanas plānam tika jau norādīta ziņojumā par šī plāna īstenošanu, kas Komisijai tika paziņots 1999. gada 7. maijā (skat. iepriekš 10. punktu), kurā [Grieķijas] iestādes skaidroja, ka pēc 1998. gada lēmuma pieņemšanas faktiskie rezultāti, kas izriet no apstiprinātajiem pārskatiem par 1997. gada darbību, izrādījās "sliktāki par vispesimistiskākajām prognozēm, kas tika izdarītas 1998. gada februāra beigās, kad tika izstrādāts pārstrukturēšanas plāns un ar to saistīts uzņēmējdarbības plāns". Visbeidzot no Komisijas uzrakstītā 2002. gada 16. oktobra sanāksmes protokola izriet, ka šīs sanāksmes ar Komisijas dienestiem laikā Grieķijas valdības juridiskie konsultanti atkārtoti ir apstiprinājuši, ka 1998. gada pārstrukturēšanas plāns ir zaudējis aktualitāti kopš 1999. gada tāpēc, ka ir bijušas būtiskas novirzes pirmajā plāna [īstenošanas] gadā.

98 Ņemot vērā, kāda apmēra grozījumus abas puses uzskatīja par nepieciešamiem, tas vien, ka Komisija atbalstīja — kā pati to norāda — 1998. gada pārstrukturēšanas plāna grozīšanu, neatceļ iepriekš minēto prasību (skat. iepriekš 91. un 93. punktu), ka attiecīgajai dalībvalstij pārstrukturēšanas periodā jāiesniedz pārskatīts pārstrukturēšanas plāns, lai Komisija varētu veikt tā padziļinātu pārbaudi. Kā izriet no Komisijas 1999. gada 27. jūlija un 1999. gada 23. augusta vēstulēm, kā arī apstrīdētā lēmuma (29. apsvērums), Komisija atbalstīja šī plāna grozīšanu sākotnēji *Speedwing* vadībā, vēlāk pēc atkāpšanās no *Speedwing* plāna, kā norādīts, piemēram, 2000. gada 29. marta vēstulē, par transportu atbildīgās Komisijas locekles Lajolas de Palasio 2001. gada 5. jūlija vēstulē, un tikšanās laikā ar Grieķijas transporta un sakaru ministru Vereli 2002. gada 2. un 3. oktobrī Lajola de Palasio pauda Komisijas bažas par *OA* dzīvotspēju un vajadzību steidzami izstrādāt jaunu pārstrukturēšanas plānu pirms esošā pārstrukturēšanas plāna termiņa beigām, tas izriet arī no 2002. gada 16. oktobra sanāksmes protokola II pielikuma.

99 Turklāt no lietas materiāliem izriet, ka vairākkārt, tostarp iepriekš minētajā 1999. gada 23. augusta vēstulē Komisija, norādot, ka tā atbalsta 1998. gada pārstrukturēšanas plāna grozīšanu, uzsvēra to, ka tai ir rūpīgi jāpārbauda jaunais pārskatītais plāns pirms pieņemt gala lēmumu par atbalsta saderību. Vispirms Komisija norādīja, ka valsts kompetentajām iestādēm jānosaka prioritātes, pārskatot finanšu prognozes visam plāna darbības laikam (skat. Komisijas 1999. gada 12. maija vēstuli Grieķijas iestādēm).

100 Šādā kontekstā tas vien, ka administratīvā procesa laikā Grieķijas iestādes un Komisija bija vienisprātis par nepieciešamību atjaunot 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, neļauj izdarīt pieņēmumu, ka Komisijai ir bijis iesniegts jauns, pārskatīts plāns, kas atbilst iepriekš minētajām prasībām (skat. 91. un 93. punktu), apstiprināšanai.

— Argumenta par atbalsta pēdējās daļas neizmaksāšanu pārbaude

101 Attiecībā uz to, ka atbalsta trešā — pēdējā daļa netika izmaksāta, no lietas materiāliem skaidri izriet, ka tā netika izmaksāta tāpēc, ka netika pildīts 1998. gada pārstrukturēšanas plāns. 1998. gada lēmumā (1. panta 2. punkts) [bija paredzēts], ka šī daļa — 22,9 miljonu EUR apmērā — tiek izmaksāta, ja tiek ievēroti visi lēmumā izvirzītie nosacījumi, lai nodrošinātu atbalsta saderību ar kopējo tirgu un 1998. gada pārstrukturēšanas plāna efektīvu īstenošanu, kā arī to, ka tiek sasniegti plānotie rezultāti (it īpaši tas attiecas uz izmaksu un ražīguma samēru). Pēc tam, kad Grieķijas iestādes pirms pēdējās daļas izmaksas 1999. gada 7. maijā iesniedza jau minēto ziņojumu, kā tas paredzēts 1998. gada lēmuma 1. panta 2. punktā, Komisija iepriekš minētā 1999. gada 27. jūlija vēstulē norādīja Grieķijas iestādēm, ka *Deloitte & Touche* 1999. gada 21. jūlija ziņojumā (skat. iepriekš 10. un 11. punktu) ietvertā analīze par 1998. gada pārstrukturēšanas plāna īstenošanas neizpildi parāda, ka Komisija nevar pieņemt labvēlīgu lēmumu par pēdējās daļas izmaksu. Kā Pirmās instances tiesa jau norādīja (skat. iepriekš 98. punktu), Komisija šajā vēstulē lūdza Grieķijas valdībai iesniegt atjaunotu *OA* pārstrukturēšanas plānu, lai pārbaudītu, vai tas attaisno kapitāla 22,9 miljonu EUR iemaksu. Grieķijas valdība savā 1999. gada 18. novembra vēstulē, ar kuru tā nosūtīja Komisijai *Speedwing* plānu (skat. iepriekš 13. punktu), lūdza atļauju pārskaitīt pēdējo atbalsta daļu pēc tam, kad Komisija būs pārbaudījusi pārskatīto plānu. Tomēr 1999. gada 17. decembra vēstulē Grieķijas valdība lūdza Komisijai atlikt lēmuma par pēdējās daļas izmaksu pieņemšanu, lai Grieķijas iestādes varētu novērtēt procesa iespējamo ietekmi attiecībā uz uzsākto privāto ieguldījumu piesaisti *OA* un izstrādāt vispiemērotāko plānu *OA* dzīvotspējas nodrošināšanai. Ar *Speedwing* noslēgtais līgums paredzēja *British Airways* iespēju līdz 2000. gada jūlijam iegādāties *OA* akcijas apmērā līdz 20 % no tās kapitāla. Šādos apstākļos to, ka netika izmaksāta atbalsta pēdējā daļa, vēl jo mazāk var izskaidrot ar to, ka Grieķijas iestādes un Komisija uzskatīja, ka 1998. gada pārstrukturēšanas plāns ir pārskatīts un ar to, ka galīgi tika noraidīts *Speedwing* plāns pēc tam, kad Komisija 2000. gada 20. martā nosūtīja Grieķijas iestādēm *Deloitte & Touche* nelabvēlīgo gala ziņojumu, kas bija sagatavots 2000. gada martā (skat. iepriekš 14. punktu).

102 Turklāt turpmākā [lietas] attīstība neļauj uzskatīt, ka pēdējās daļas neizmaksa liecina par 1998. gada pārstrukturēšanas plāna grozīšanu. Tā kā *British Airways* līdz 2000. gada jūlijam neiesniedza piedāvājumu pārpirkt akcijas, Grieķijas valdība 2000. gada 29. augusta vēstulē informēja Komisiju par savu lēmumu izsludināt starptautisku uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā, lai atrastu stratēģisku investoru. Šajā vēstulē Grieķijas valdība atkārtoti lūdza Komisijai atlikt lēmuma par atļauju pēdējās daļas izmaksai pieņemšanu, jo *OA* "nav novērtējusi privatizācijas mēģinājuma rezultātus". Šie fakti apstiprina tikai to, ka Komisija bija informēta par *OA* lielākās daļas privatizācijas projektu, ar kuru [Grieķijas valdība] vēlējās veicināt pārstrukturēšanas plāna mērķu īstenošanu (skat. turpmāk 106. punktu). Līdz ar to, lai arī Grieķijas iestādes 2002. gada 11. aprīļa atbildē (1.9. punkts) skaidroja, ka atbalsta pēdējā daļa ir "iesaldēta" kompromisa ar Komisiju meklēšanas rezultātā, ņemot vērā iepriekš izklāstīto, nevar uzskatīt, ka "iesaldēšana" ir notikusi tādēļ, ka tika iesniegts lūgums pārskatīt pārstrukturēšanas plānu, pievienojot pārskatītu plānu atbilstoši pamatnostādņu noteikumiem. Šāda iesaldēšana izriet tikai no tā, ka Komisija īstenoja 1998. gada lēmuma 1. panta 2. punktu (skat. iepriekš 101. punktu).

103 No tā izriet, ka, pretēji prasītājas apgalvojumiem, to, ka netika izmaksāta atbalsta pēdējā daļa, nevar uzskatīt par norādi uz to, ka 1998. gada pārstrukturēšanas plāns ir grozīts vai uz to, ka Komisijai ir iesniegts lūgums pārskatīt 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, pievienojot citu pārskatītu plānu pēc atteikšanās no *Speedwing* plāna.

104 Līdz ar to, lai gan atbalsta pēdējā daļa nav izmaksāta, 1998. gada pārstrukturēšanas plāns pilnībā bija spēkā un atbilstoši pamatnostādņu noteikumiem (skat. iepriekš 89. punktu) prasītājai tas bija pilnībā jāīsteno. Pretēji prasītājas apgalvojumiem, Komisijai pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas nebija pienākuma darīt zināmu, ka tā nepiekrīt iespējamiem šī plāna grozījumiem, atsakot atbalsta pēdējās daļas izmaksu. Turklāt Komisijai apstrīdētajā lēmumā, pārbaudot 1998. gada pārstrukturēšanas

plāna īstenošanu un pieņemot lēmumu par jau izmaksātā atbalsta, kuru tā uzskatīja par nesaderīgu ar kopējo tirgu, atgūšanu, nebija jāņem vērā iepriekš minētie iespējamie grozījumi un tas, ka nav izmaksāta atbalsta pēdējā daļa, jo neviens 1998. gada pārstrukturēšanas plāna grozījums tai nav ticis atbilstoši paziņots. No tā izriet, ka papildu pamati, uz kuriem atsaucas prasītāja, attiecībā uz argumentu par to, ka nav izmaksāta pēdējā daļa, kas ir balstīta uz to, ka ir pārkāpts tiesiskās paļāvības aizsardzības princips, būtiskas formas prasības un *ne bis in idem* princips, arī jānoraida kā nepamatoti.

— Argumenta par 2000. gada 4. oktobra lēmumu pārbaude

105 Tāpat izteikums Komisijas 2000. gada 4. oktobra lēmumā par to, ka tā neceļ iebildumus pret 1998. gada lēmuma grozīšanu par *OA* vadības pagaidu raksturu, gaidot privatizāciju 2001. gada sākumā, neļauj pieņemt, ka pēc atteikšanās no *Speedwing* plāna Komisijai ir iesniegts cits pārskatīts pārstrukturēšanas plāns, kas ietver *OA* privatizāciju. 2000. gada 4. oktobra lēmuma kontekstā šāds izteikums ir tikai viens no pamatojumiem Komisijas lēmumam par termiņa pagarināšanu jaunu garantiju aizņēmumiem, kas apstiprināts 1998. gada lēmumā, piešķiršanai (skat. iepriekš 16. un 17. punktu). Pretēji prasītājas apgalvojumiem tiesas sēdē, 2000. gada 4. oktobra lēmumā tika atzīts, ka atbilstoši judikatūrai, kuru raksturo iepriekš 92. punktā minētais spriedums lietā *Ryanair*/Komisija, tikai nelielās atkāpes — termiņa pagarināšana, kas minēta iepriekš, jauno garantiju aizņēmumiem izmantošanai, — nerada nekādas šaubas par atbalsta saderību.

106 No tā izriet, ka 2000. gada 4. oktobra lēmums, uz kuru atsaucas prasītāja, nav interpretējams tādējādi, ka tas ietver norādi par to, ka Komisijai ir iesniegts otrs pārskatīts plāns, kas ietver privatizācijas procesu, un ka šis plāns ir apstiprināts.

— Argumentu, kas balstīti uz saraksti starp Grieķijas iestādēm un Komisiju un tai iesniegtajiem ziņojumiem, pārbaude

107 Ievadā jāatgādina, ka nedz tas, ka Komisija tika regulāri informēta par *OA* lielākās daļas privatizācijas projekta īstenošanu, it īpaši abiem secīgiem privatizācijas procesiem, kas veiksmīgi tika uzsākti attiecīgi 2000. gada vasaras sākumā un 2002. gada februārī, nedz tas, ka šajā sakarā ir notikušas sanāksmes starp Grieķijas valdības konsultantiem un Komisijas dienestiem, nevarēja atbrīvot Grieķijas iestādes no pienākuma iesniegt Komisijai apstiprināšanai visus būtiskos 1998. gada pārstrukturēšanas plāna grozījumus, pievienojot visus nepieciešamos precizējumus.

108 Līdz ar to jāpārbauda, vai sarakste un dažādie ziņojumi, uz kuriem atsaucas prasītāja, ļauj uzskatīt, ka atbilstoši pamatnostādņu prasībām Komisijai ir iesniegts lūgums grozīt pārstrukturēšanas plānu, pievienojot pārskatītu plānu, neatkarīgi no tā, vai tas ir saistībā ar pirmo vai ar otro privatizācijas procesu.

109 Attiecībā uz pirmo privatizācijas procesu saskaņā ar informāciju, kas sniegta Grieķijas iestāžu 2002. gada 11. aprīļa atbildē uz 2002. gada 6. marta pieprasījumu sniegt informāciju (2.7.4. un 2.19.2. punkts), pēc tam, kad 2000. gada septembrī tika pieņemts nepieciešamais lēmums, lai veiktu *OA* lielākās daļas privatizāciju, decembrī tika izsludināts uzaicinājums iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā. Grieķijas transporta un sakaru ministrs 2000. gada 6. septembra vēstulē Lajolai de Palasio norāda, ka saskaņā ar privāto investoru komentāriem, kurus saņēma *Crédit Suisse First Boston*, interese tiktu izrādīta tikai tādā gadījumā, ja tiktu pārdota lielākā akciju paketes daļa, un ar nosacījumu, ka ir "skaidri" *OA* finanšu rādītāji. Attiecībā uz Komisijai nosūtīto *Crédit Suisse First Boston* 2000. gada 20. decembra memorandu, tā mērķis bija palīdzēt neierobežotam skaitam sabiedrību, kas izrādīja interesi par *OA* iegādi, pieņemt lēmumu, vai turpināt papildus izpētīt šī uzņēmuma stāvokli. Tas

ietvēra *PriceWaterhouseCoopers* izstrādāto ziņojumu (skat. iepriekš 15. punktu). Tomēr jautājums par 1998. gada pārstrukturēšanas plāna pielāgošanu, lai atjaunotu *OA* dzīvotspēju, nebija skarts nedz šajā memorandā, nedz iepriekš minētajā sarakstē vai atbildēs.

110 Tas pats izriet no vēstules, kuru Grieķijas iestādes nosūtīja Komisijai 2001. gada 16. maijā, atbildot uz šīs iestādes 2001. gada 25. aprīļa vēstuli. Šajā pēdējā vēstulē, atsaucoties uz iepriekšējām sarunām, kas kopš 2000. gada decembra notikušas starp Komisijas dienestiem un Grieķijas valdības konsultantiem par *OA* privatizācijas projektu, Komisija, pirmkārt, izteica šaubas par uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā saderību ar Komisijas nostāju jautājumā par privatizāciju, kas izklāstīta 1993. gada *XXIII ziņojumā par konkurences politiku* (402. un 403. punkts). Otrkārt, Komisija šajā pašā vēstulē atgādināja, ka pārstrukturēšanas plāna ievērošana un *OA* dzīvotspējas atgūšana ir 1994. un 1998. gada lēmumu pamatnosacījumi.

111 Attiecībā uz pēdējo jautājumu — Grieķijas iestādes aprobežojās ar to, ka iepriekš minētā 2001. gada 16. maija atbildē atsaucās uz 2001. gada 19. februāra apsvērumiem par GGSA sūdzību (skat. iepriekš 18. punktu), pat neminot iespējamu 1998. gada pārstrukturēšanas plāna pielāgošanu. Turklāt attiecībā uz privatizācijas procesu — Grieķijas iestādes tikai informēja Komisiju, ka noteiktajā termiņā ir iesniegti trīs piedāvājumi, un paziņoja, ka par darījumu tai tiks paziņots pēc neoficiālām konsultācijām ar Komisijas dienestiem. Tādējādi no 2001. gada 25. aprīļa un 16. maija sarakstes izriet, ka šajā stadijā Komisijai nav iesniegts neviens lūgums par pārstrukturēšanas plāna grozīšanu.

112 2002. gada 1. februāra vēstulē Grieķijas iestādes informēja Komisiju, ka norit pārrunas ar vienu no piedāvājuma iesniedzējiem. Turklāt tās darīja Komisijai zināmus pasākumus ekspluatācijas izmaksu samazināšanai, *OA* tīkla racionalizēšanai, efektivitātes

uzlabošanai, atceļot zemās cenas un piemērojot ieņēmumu pārvaldīšanas tehniku. Tomēr šādiem papildu pasākumiem, kas tika pieņemti, saskaroties ar gaisa transporta tirgus krīzi pēc 2001. gada 11. septembra notikumiem, un kas pilnībā ir saderīgi ar 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, netika pievienots lūgums pielāgot šo plānu.

113 No tā izriet, ka nedz vēstules, nedz dokumenti, uz kuriem atsaucas prasītāja, nedz arī citi fakti lietā nepierāda, ka Komisijai būtu iesniegts kaut vai netiešs lūgums pārskatīt 1998. gada pārstrukturēšanas plānu pirmā privatizācijas procesa laikā, kas tika izbeigts 2002. gada februārī tāpēc, ka izvēlētais pieteicējs nespēja pierādīt finanšu stabilitāti.

114 Attiecībā uz otro privatizācijas procesu Grieķijas valdība ar transporta un sakaru ministra 2002. gada 22. februāra vēstuli paziņoja Komisijai, ka ir sākts jauns privatizācijas procesa posms, kura laikā tiks īstenots *OA* pārstrukturēšanas plāns, lai pēc dažiem mēnešiem savu darbību uzsāktu jauns dzīvotspējīgs gaisa pārvadātājs. Vienlaikus *OA* pārtrauks visas ar lidojumiem saistītās darbības. Visi *OA* aktīvi un meitas uzņēmumi tiks pārdoti aptuveni divu gadu laikā. Tuvākajās nedēļās Komisijai tiks iesniegts sīki izstrādāts privatizācijas plāns, kā arī jaunā gaisa pārvadātāja sīki izstrādāts uzņēmējdarbības plāns.

115 No dokumentiem, kurus Grieķijas iestādes iesniegušas Komisijai, ļoti skaidri izriet, ka otrā *OA* privatizācijas procesa mērķis bija atvieglot galvenā mērķa, kas izvirzīts 1998. gada lēmumā, proti, atjaunot uzņēmuma dzīvotspēju, sasniegšanu. Līdz ar to rūpīgi jāpārbauda šie dokumenti, lai novērtētu, vai var uzskatīt, ka tajos kaut vai netiešā veidā ir ietverts pārskatīts pārstrukturēšanas plāns.

116 2002. gada 11. aprīļa atbildē uz pirmo — 2002. gada 6. marta pieprasījumu sniegt informāciju Grieķijas iestādes norādīja, ka kopš 2000. gada vasaras *OA* pārstrukturēšanai pieliktās pūles var iedalīt divās daļās, proti, pirmkārt, *OA* lielākās daļas privatizācija, pateicoties kurai tiktu īstenota tās ilgtermiņa pārstrukturēšana, un, otrkārt, — paralēli *OA* darbības racionalizēšana (samazinot kapacitāti un izmaksas), neapdraudot notiekošo privatizācijas procesu (2.7.5., 2.3.13. un 2.7.1. punkts). [Grieķijas iestādes] skaidroja, ka *OA* pārstrukturēšanas īstenošana ir aizkavējusies dažādu iekšēju un ārēju faktoru dēļ un ka privatizācija paātrinās pārstrukturēšanas tempu (1.6. punkts). Tās īsumā norādīja, ka privatizācijas mērķi ir it īpaši šādi: sabiedrība *New Olympic Airways* (*NOA*) veic tikai darbības saistībā ar lidojumiem; Atēnu starptautiskā lidosta Spatā ir tās galvenais satiksmes platforma ("hub"); *NOA* ir finansiāli stabila un tai ir nepieciešamā kapacitāte, lai nodrošinātu tās dzīvotspēju ilgtermiņā; samazinātu Grieķijas Republikas un *OA* grupas riskus un parādus, kas pēc pārstrukturēšanas paliktu tikai *OA* grupas ziņā, un, visbeidzot, būtu palielināti ieņēmumi no pārdošanas (2.19.8. punkts).

117 2002. gada 11. aprīļa atbildē Grieķijas iestādes īpaši uzsvēra, ka *OA* privatizācija nav atbalsta piešķiršanai izvirzīto nosacījumu starpā un ka tas ir Komisijai papildu apliecinājums tam, ka Grieķijas valdība ir stingri apņēmusies pārstrukturēt uzņēmumu. Grieķijas iestādes vērsa īpašu uzmanību uz to, ka privatizācija ir būtisks elements *OA* pārstrukturēšanai un dzīvotspējai ilgtermiņā. Sākotnējo informāciju par pirmo privatizācijas procesu, kas tika pārtraukts 2002. gada februārī, Verelis iesniedza Lajolai de Palasio 2000. gada vasarā un to papildināja sanāksmes laikā, kas notika 2000. gada 20. oktobrī. Kopš tā laika ir notikušas vairākas sanāksmes starp Grieķijas valdības konsultantiem saistībā ar privatizāciju un Lajolas de Palasio kabineta locekļiem un Komisijas dienestiem, lai atjaunotu šo informāciju, it īpaši kopš tika publicēts aicinājums paust interesi par *OA* iegādi un nosūtīts iepriekš minētais 2000. gada 20. decembra memorands (skat. iepriekš 109. punktu), lai pārliecinātos, ka Komisija apstiprinās privatizācijas procesu un it īpaši tiks sasniegts pārstrukturēšanas mērķis (2.19.3.–2.19.7. punkts).

118 2002. gada 16. jūlija vēstulē Grieķijas valdība informēja Komisiju par to, ka *Olympic Catering* pārdošana tiks noslēgta nākamā mēneša beigās. Tā norādīja, ka plāno, ka *OA*, tās filiāļu un meitas uzņēmumu privatizācija tiks pabeigta "līdz [nākamā] oktobra mēneša beigām".

119 2002. gada 30. septembra atbildē uz otro — 2002. gada 9. augusta pieprasījumu sniegt informāciju Grieķijas iestādes atgādināja par īstenotiem pasākumiem izmaksu un piedāvāto pakalpojumu samazināšanai. Turklāt tās norādīja, ka *OA* atveseļošanas plāns finanšu un darījumu jomā 2002. gadā ir parādījis uzņēmuma navigācijas nozares dzīvotspēju ilgtermiņā ar nosacījumu, ka tiek palielināts tās pašu kapitāls tieši privatizācijas ceļā. Grieķijas iestādes skaidroja, ka privatizācijai ir divi mērķi, proti, pirmkārt, tūlītēji radīt likviditāti, pārdodot akcijas, kapitāldaļas un grupas filiāles, un otrkārt, privātā kapitāla ieplūšana uzņēmumā. Ziņojums par sarunām ar kandidātiem par investīciju veikšanu bija jāiesniedz līdz 2002. gada oktobra beigām. Visbeidzot Grieķijas iestādes informēja Komisiju, ka gadījumā, ja šis mērķinājums būs neveiksmīgs, ar navigāciju saistītās darbības tiks atdalītas no grupas un tiks uzticētas *NOA* — vienam no *OA* meitas uzņēmumiem. Tās precizēja, ka priekšroka šādam risinājumam tiek dota tāpēc, ka *NOA* stāvoklis dos tai iespēju saņemt aizņēmumus un ka *NOA* navigācijas personāla jaunie darba līgumi būtu atbilstoši tirgus nosacījumiem. Grieķijas iestādes norādīja, ka *NOA* finansēšanas plāns paredz bankas aizņēmumu, kas tiek garantēts ar uzņēmuma akcijām. Kopumā *NOA* varētu raksturot šādi: pārstrukturēts un peļņu nesošs tīkls bez zaudējumus nesošiem maršrutiem; viendabīgāki un modernāki gaisa kuģi, kas pielāgoti pārstrukturētam tīklam, un koplīgumi, kas atbilst tirgus nosacījumiem.

120 Turklāt kā jau tika norādīts (skat. iepriekš 97. punktu) no 2002. gada 16. oktobra sanāksmes protokola izriet, ka Grieķijas valdības konsultanti ir apstiprinājuši, ka 1998. gada pārstrukturēšanas plāns ir zaudējis aktualitāti kopš 1999. gada un ka jāatsaucas uz faktiskiem un atjaunotiem skaitļiem, lai spriestu par *OA* dzīvotspēju.

Tomēr tajā nav minēts konkrēts lūgums grozīt 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, kam būtu pievienots pārskatīts plāns, ņemot vērā notiekošo privatizācijas procesu.

121 Iepriekš minētie un pārbaudītie dokumenti parāda tikai to, ka privatizācijas procesa gaitā Komisija tika atbilstoši informēta. No šiem dokumentiem it īpaši izriet, ka šo privatizācijas procesu uzsāka Grieķijas iestādes papildu pārstrukturēšanas pasākumu īstenošanai — izmaksu un piedāvāto pakalpojumu samazināšanai — kas bija paredzēti 1998. gada pārstrukturēšanas plānā. No 1998. gada lēmuma izriet, ka šī plāna mērķis bija atjaunot *OA* dzīvotspēju, samazinot ekspluatācijas izmaksas, pārorganizējot izmaksu struktūru, uzlabojot efektivitāti un pārstrukturējot uzņēmumu. Starp lietas dalībniekiem nav strīdu par to, ka kopš 1999. gada šis plāns ir izrādījies nepiemērots, lai nodrošinātu *OA* dzīvotspēju it īpaši uzņēmuma finansiālā stāvokļa pasliktināšanās dēļ. Šādā kontekstā, kā to apstiprina iepriekš minētā 2002. gada 30. septembra atbilde uz otro pieprasījumu sniegt informāciju, *OA* pārstrukturēšanas un privatizācijas mērķis bija, pirmkārt, tūlītēji radīt papildu likviditāti, individuāli un atsevišķi pārdodot nebūtiskus aktīvus un ar papildu darbību saistītas nozares, lai varētu samazināt *OA* parādus, un, otrkārt, pārgrupēt un privatizēt lielāko daļu ar lidojumiem saistītas darbības, kuras līdz šim veica *OA* un tās meitas uzņēmumi *Macedonian Airlines* un *Olympic Aviation*, lai varētu atjaunot pašu kapitālu, pateicoties kapitāla iemaksai aviosabiedrībā, kas turpmāk būs privāta.

122 Tomēr iepriekš minētajos dokumentos Grieķijas iestādes nav skaidri un precīzi piedāvājušas pielāgot 1998. gada pārstrukturēšanas plānu. Gluži pretēji, Grieķijas iestādes vienīgi piedāvāja Komisijai atkāpties no 1998. gada pārstrukturēšanas plāna, liekot uzsvaru uz to, ka *OA* privatizācija — privatizācijas noteikumus tās plānoja iesniegt

Komisijai apstiprināšanai (*in fine* skat. iepriekš 110., 111., 114. un 117. punktu) — apliecina, ka Grieķijas Republika ir stingri apņēmusies pārstrukturēt uzņēmumu (skat. iepriekš 117. un 120. punktu). Tā kā 1998. gada pārstrukturēšanas plāns bija saistošs uzņēmumam, kas saņem [atbalstu], kā jau iepriekš norādīts, attiecīgā dalībvalsts šo plānu var grozīt, tikai iesniedzot Komisijai pārskatītu plānu apstiprināšanai (skat. iepriekš 89.–93. punktu).

123 Šajā sakarā jāatzīst, ka abi *Deloitte & Touche* ziņojumi, kurus Grieķijas iestādes Komisijai paziņoja 2002. gada novembrī, neietvēra tādus faktus, kurus varētu uztvert kā lūgumu pārskatīt 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, kam pievienots pārskatīts plāns.

124 Lai arī ir pareizi, ka *Deloitte & Touche* Ziņojums pēc ierobežotas pārbaudes par [*OA*] darbību salīdzinājumā ar 2002. gada finanšu plānu, kas Komisijai tika paziņots iepriekš minētās 2002. gada 13. novembra vēstules pielikumā, apstiprināja nosacītu *OA* darbības uzlabošanos 2002. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo darbību, tomēr šajā ziņojumā nebija ietverts lūgums aktualizēt 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, it īpaši attiecībā uz finanšu rādītājiem un pārstrukturēšanai paredzēto laika posmu, lai ņemtu vērā šo uzlabošanos un notiekošās privatizācijas ietekmi. Šajā ziņojumā tika skaidri norādīts, ka tajā ir veikta *OA* darbības paredzamo rezultātu ierobežota pārbaude, neskaitot *Olympic Aviation* un *Macedonian Airlines*, par astoņiem mēnešiem — no 2002. gada janvāra līdz augustam — ar mērķi palīdzēt *OA* vadītājiem novērtēt, vai 2002. gada finansējuma projekti ir saprātīgi. Tajā bija uzsvērts, ka *OA* 2002. gada finanšu plānā tiek apkopota virkne dažādu izmaiņu — organizatorisku, darbības un tirdzniecības, kuru mērķis citu faktoru starpā ir uzraudzīt kapacitāti, palielināt cenas un, ja iespējams, uzraudzīt izmaksas, — rezultāts (2.1. punkts). Šajā ziņojumā privatizācijas process, kas tika uzsākts 2002. gadā, bija minēts tikai konteksta (*background*), kādā finanšu plāns tika izstrādāts, ietvaros. Šajā sakarā ziņojumā bija norādīts, ka tiek plānots, ka nebūtisku aktīvu pārdošana un ar lidojumiem

saistītu darbību pārstrukturēšana/privatizācija, kas paredzētas paralēli stratēģijai samazināt kapacitāti un izmaksas un uzlabot ienākumus un peļņu, 2002. gadā dos labākus finanšu rezultātus nekā iepriekšējos gados. Ziņojumā nebija ietvertas nekādas prognozes par *OA* darbības rezultātiem 2003. un 2004. gadā, kad noritēja *OA* grupas privatizācija.

125 *Deloitte & Touche* 2002. gada 5. novembra ziņojumā par *OA* pārstrukturēšanu un privatizāciju, kas Komisijai paziņots 2002. gada 21. novembra vēstules pielikumā, Grieķijas iestādes ir iztirzājušas informāciju par otro privatizācijas procesu, kas jau iepriekš ir bijusi iesniegta šai iestādei. Šajā ziņojumā, kurā nav atsauce nedz uz 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, nedz *OA* finanšu stāvokli, bija ietvertas un apkopotas prognozētās bilances topošai aviosabiedrībai *NOA*, kā arī prognozēto rezultātu pārskats par darbību 2003., 2004. un 2005. gadā. Tomēr tam nebija pievienots, kā norādīts 2002. gada 22. februāra vēstulē (skat. iepriekš 114. punktu), jaunās sabiedrības īsts uzņēmējdarbības plāns. Šajā ziņojumā bija tikai norādīts, ka uzņēmuma privatizācijas mērķis ir uz *OA* grupas pamata 2003. gadā izveidot privātu aviosabiedrību. Jaunā pieeja ir pārstrukturēt *OA* grupu, pārgrupējot ar lidojumiem saistītās darbības un atdalīt pārējās darbības katru atsevišķi. Privātā kapitāla piesaistīšana notiktu katram no darbību veidiem atsevišķi. *NOA* būtu rentabla aviosabiedrība, nesaistīta ar pagātnes finanšu problēmām. Lielākais privātais investors ieguldītu jaunu privāto kapitālu un nodrošinātu *NOA* vadību. Ziņojumā tika paredzēts, ka no *OA* par tirgus cenu tiek atpirkti jaunajai aviosabiedrībai nepieciešamie aktīvi (lidmašīnas, preču zīme, tirdzniecības saiknes, Kopienu lidostās piešķirtie nolaišanās un pacelšanās laiki, nekustamie īpašumi) un ka *NOA* pieņem darbā *OA* grupas personālu, noslēdzot jaunus konkurētspējīgus darba līgumus. Meitas sabiedrība *Macedonian Airlines* būtu kā *NOA* platforma. Jaunā aviosabiedrība izmantotu šaurāku tīklu, kas ir pilnībā rentabls. Ziņojumā bija norādes par aviolīnijām, kuras tiktu apkalpotas, lidaparātu skaitu un paredzēto personāla samazināšanu. Pats privatizācijas process notiktu divos posmos: jau uzsāktais A posms noslēgtos ar viena privātā investora izvēli un B posms ietvertu pārrunas ar šo investoru. *NOA* būtu gatava uzsākt darbību ("take off") līdz 2003. gada ziemai. Attiecībā uz darbībām, kas nav saistītas ar lidojumiem, dažādu meitas sabiedrību atsevišķai privatizācijai būtu jānoslēdzas 2003. gada jūnijā un filiāļu privatizācijai 2004. gada jūnijā.

126 Šī ziņojuma saturu tāpat kā iepriekš minēto ziņojumu nevar interpretēt tādējādi, ka tas netiešā veidā ietver konkrētu lūgumu pielāgot 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, lai ņemtu vērā *OA* grupas pārstrukturēšanu un privatizāciju. Lai arī šāda pārstrukturēšana un privatizācija, kuru mērķis ir atvieglot *OA* pārstrukturēšanu un tās dzīvotspējas ilgtermiņā atjaunošanu saprātīgā termiņā, neizbēgami ietver 1998. gada pārstrukturēšanas plāna pielāgošanu, Grieķijas iestādēm ir skaidri un precīzi jāpiedāvā vēlamie pielāgojumi ne tikai attiecībā uz papildu pārstrukturēšanas pasākumiem izmaksu un kapacitātes samazināšanai, bet arī jāsniedz finanšu prognozes par pārskatītajā plānā ietverto laikposmu. Nedz iepriekš minētajā ziņojumā par *OA* pārstrukturēšanu un privatizāciju, nedz citos lietas materiālos nav veikts iepriekšējs novērtējums par papildu pārstrukturēšanas pasākumu un privatizācijas plānoto ietekmi uz 1998. gada lēmumā paredzētajiem *OA* finanšu rādītājiem un it īpaši uz *OA* finanšu dzīvotspēju ilgtermiņā un, konkrētāk, uz tās spēju samazināt parādus un kļūt finansiāli neatkarīgai (skat. iepriekš 121. punktu). Šajā sakarā iepriekš minētajā ziņojumā galvenokārt ir tikai atsauce uz *Olympic Catering* pārdošanu par 16 miljoniem EUR un citu meitas sabiedrību un citu grupas darbības filiāļu plānoto pārdošanas grafiku, kas tiktu īstenots divās daļās, un otrā daļa tiktu noslēgta 2004. gada jūnijā.

127 No tā izriet, ka nevar uzskatīt, ka 2002. gada 5. novembra ziņojums par *OA* pārstrukturēšanu un privatizāciju, to papildinot ar citu iepriekš minēto informāciju, kas Komisijai iesniegta administratīvā procesa laikā, netiešā veidā ietver pārskatītu pārstrukturēšanas plānu. Visos šajos dokumentos uzsvars ir likts uz plānotās jaunās aviosabiedrības *NOA* dzīvotspēju, kas būtu bez parādiem, un netiek sniegtas konkrētas un precīzas norādes par īpašiem pasākumiem, lai atrisinātu tieši *OA* problēmas (šajā sakarā skat. iepriekš 65. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *BFM* un *EFIM*/Komisija, 88. punkts).

128 Turklāt, tā kā iepriekš minētajā ziņojumā nav pietiekami precīzas norādes par pašu privatizācijas procesu, nevar uzskatīt, kas tas ietver lūgumu apstiprināt sīki izstrādātu

privatizācijas plānu, par ko Komisijai tika paziņots 2002. gada 22. februāra vēstulē (skat. iepriekš 114. un 122. punktu). Šādos apstākļos, atgādinot, ka *OA* privatizācijas noteikumu kontrole atšķiras no attiecīgā atbalsta pārstrukturēšanai izmantošanas kontroles, Pirmās instances tiesa norāda, ka, ja nav skaidri noteikti privatizācijas noteikumi, vēl jo mazāk var uzskatīt, ka informācija par *OA* privatizācijas procesu, kas ietverta iepriekš minētā ziņojumā par šī uzņēmuma pārstrukturēšanu un privatizāciju, ietver konkrētu lūgumu pārskatīt 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, pagarinot pārstrukturēšanai paredzēto laiku, lai ņemtu vērā *OA* pārstrukturēšanas un privatizācijas gaidāmos rezultātus uzņēmuma dzīvotspējas atjaunošanai ilgterminā.

129 Šādā kontekstā tas, ka 2002. gada 2. decembra vēstulē Grieķijas iestādes informē Komisiju par to, ka seši kandidāti ir pierādījuši savu finansiālo stabilitāti un izrādījuši interesi iegādāties *OA*, un ka tuvākajās dienās tiks izraudzīts viens no pieteicējiem, lai noslēgtu pārrunas tuvākajā laikā, arī nav uztverams tādējādi, ka tas ietver netiešā veidā lūgumu par konkrētiem 1998. gada pārstrukturēšanas plāna grozījumiem.

130 Visu šo iemeslu dēļ Komisijai nosūtītās vēstules, informāciju un dokumentus nevar uzskatīt par tādiem, kas netiešā veidā ietver lūgumus aktualizēt 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, kam būtu pievienots pārskatīts plāns atbilstoši iepriekš minētiem Līguma un pamatnostādņu noteikumiem (skat. iepriekš 90. un 91. punktu).

131 No iepriekš minētiem apsvērumiem izriet, ka prasītāja nav pierādījusi, ka Komisija, apstrīdētajā lēmumā (173. apsvērums) konstatējot, ka administratīvā procesa laikā pēc atteikšanās no *Speedwing* plāna tai nav iesniegts jauns lūgums konkrēti grozīt

pārstrukturēšanas plānu, un pārbaudot attiecīgā atbalsta saderību ar 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā.

132 Jāpiebilst, ka no lietas materiāliem neizriet un prasītāja arī neapgalvo, ka Grieķijas iestādes pēc tam, kad 2002. gada novembrī nosūtīja Komisijai *Deloitte & Touche* ziņojumus, būtu piedāvājušas papildus šiem ziņojumiem īsā laikā tai iesniegt aktualizētu pārstrukturēšanas plānu.

133 Šādos apstākļos nevar uzskatīt, ka Komisija, 2002. gada 11. decembrī pieņemot apstrīdēto lēmumu, balstoties uz neaktualizētu pārstrukturēšanas plānu, ir pārkāpusi savas pilnvaras.

134 Ar šādu pamatojumu pamati, kas balstīti uz kļūdu faktos un acīmredzamu kļūdu vērtējumā, jānoraida kā nepamatoti.

2. Par iespējamu EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta pārkāpumu un/vai acīmredzamu kļūdu vērtējumā

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

135 Prasītāja uzskata, ka Komisija nav atbilstoši novērtējusi, vai attiecīgais 1998. gadā apstiprinātais atbalsts saskaņā ar 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu ir uzskatāms par saderīgu ar kopējo tirgu.

136 Prasītāja apgalvo, ka Komisijai bija jābalstās uz pārstrukturēšanas plānu, kāds tas bija 2002. gada 11. decembrī, ņemot vērā privatizācijas iespējamību, izmaksu samazināšanas pasākumus un ekspluatācijas rezultātu uzlabošanos 2002. gadā, un šādā gadījumā Komisija būtu nonākusi pie secinājuma, ka 1998. gadā apstiprināto atbalstu var atkārtoti apstiprināt.

137 Prasītāja norāda, ka — pretēji Komisijas secinājumiem apstrīdētajā lēmumā (182.–185. apsvērums) — četri nosacījumi pārstrukturēšanas atbalsta apstiprināšanai, kas izvirzīti 1999. gada pamatnostādnēs (3.2.2. punkts), šajā gadījumā ir izpildīti.

138 Vispirms attiecībā uz nosacījumu par dzīvotspēju — prasītāja apstrīd Komisijas analīzi (apstrīdētā lēmuma 103.–117. apsvērums), saskaņā ar kuru *OA* darbības rezultāti joprojām ir vāji. Šajā analīzē nav ņemts vērā vērtējums, kas sniegts iepriekš minētajā *Deloitte & Touche* ziņojumā par *Olympic Airways* darbību pēc ierobežotas pārbaudes salīdzinājumā ar 2002. gada finanšu plānu. Atbilstoši šim ziņojumam (16. lpp.) Ebitda ["Earnings before Interests, Taxes and Depreciation of Assets", ienākumi pirms procentu un nodokļu nomaksas un pamatlīdzekļu amortizācijas] kopš 1999. gada ir būtiski uzlabojušies, neraugoties uz ārkārtēji nelabvēlīgo klimatu gaisa transporta nozarē kopumā, un "no tā izriet, ka *OA* darbība [..] ir vērsta pareizā virzienā". Šajā sakarā iepriekš minētā ziņojumā (18. lpp.) ir precizēts, ka, visticamāk, atbilstoši notikumu gaitai 2002. gadā *OA* ekspluatācija tiks noslēgta ar nelieliem zaudējumiem 39,1 miljonu EUR apmērā. Ņemot vērā, ka 26,5 miljoni EUR ir Atēnu starptautiskās lidostas (ASL) papildu nodevas, šāds skaitlis parāda vēl ievērojamākas izmaiņas uzņēmumā, ja salīdzina ar zaudējumiem 148,75 miljonu EUR apmērā, kas atbilstoši šim ziņojuma, tika prognozēti 2001. gadā. Prasītāja norāda, ka uzlabojums vēl jo vairāk ir acīmredzams, ja ņem vērā, ka dažādu faktoru ietekmē laika posmā no 1998. līdz 2002. gadam lielākajai daļai Eiropas lielo gaisa pārvadātāju ienākumi ir samazinājušies. Nozare kopumā saskārās ar pieprasījuma samazināšanos Eiropā kopš 1998. gada un it īpaši pēc 2001. gada 11. septembra.

139 Turklāt norādot, ka ārkārtas ieņēmumi ir "vienīgais" finansiālais atbalsts (apstrīdētā lēmuma 113. apsvērums) un analizējot *OA* kapitāla situāciju kopumā (apstrīdētā lēmuma 116. apsvērums), Komisija, secinot, ka uzņēmums ir cietis "pilnīgu finansiālu sabrukumu" (apstrīdētā lēmuma 184. apsvērums), nav ņēmusi vērā to, ka *OA* atradās privatizācijas procesā.

140 Tika īstenota sīki izstrādāta detalizēta un nopietna programma, kas izklāstīta iepriekš minētā 2002. gada 5. novembra ziņojumā par *OA* pārstrukturēšanu un privatizāciju. Tā paredzēja lielākās daļas privatizāciju, pasākumus izmaksu samazināšanai un nebūtisku aktīvu pārdošanu atsevišķi, ļaujot saprātīgā termiņā atjaunot *OA* dzīvotspēju uz ilgu laiku, kā tas ir prasīts pamatnostādnēs. Ar lidojumiem saistīto darbību lielākā daļa bija jāpārdod vienā reizē, lai privātais investors ieguldītu būtisku kapitāla daļu. Ar lidojumiem saistītās darbības būtībā bija rentablas, kā tas ir redzams bilancē un peļņas un zaudējumu pārskatā iepriekš minētajā ziņojumā. Privatizācija sākās ar 58 % *Olympic Catering* akciju pārdošanu un turpinājumā tika izteikti seši piedāvājumi iegādāties lielāko daļu akcijas *OA* [uzņēmumos], kuru darbība ir saistīta ar lidojumiem. Atbilstoši privatizācijas plānam atlikušie pasīvi tiktu segti no ienākumiem, kurus gūtu no dažādu papildu darbību pārdošanas atsevišķi un no likvīdiem līdzekļiem. Jautājums ir nevis, vai *OA* pašreizējā formā ir bijis dzīvotspējīgs uzņēmums, bet vai uzņēmums būtu dzīvotspējīgs (tā daudzās daļas), ņemot vērā darbības rezultātu uzlabošanos, ko atzina *Deloitte & Touche*, un privatizācijas procesu, kas 2002. gada 11. decembrī jau noritēja. It īpaši *OA* neapgalvo, ka ārkārtas rīcība — tāda kā atsavināšana — bija atbilstoša, lai nodrošinātu ar lidojumiem saistītu *OA* darbību dzīvotspēju. Šāda rīcība palīdzēja sagādāt *OA* papildu likvīdos līdzekļus, lai grupa varētu īstenot privatizāciju.

141 Katrā ziņā Komisija ir pieļāvusi kļūdu analīzē attiecībā uz ārkārtas pozīcijās ietverto informāciju. Pretēji Komisijas apgalvojumam (apstrīdētā lēmuma 115. apsvērums) iepriekš minētā ziņojumā par *OA* darbību pēc ierobežotas pārbaudes salīdzinājumā ar 2002. gada finanšu plānu (73. lpp.), ir sniegti precīzi dati par ārkārtas ienākumiem

112 miljonu EUR apmērā. Turklāt Komisija nav ņēmusi vērā to, ka 2000. gada oktobra beigās *OA* nolēma vairs neapkalpot Austrāliju, kam saskaņā ar iepriekš minēto ziņojumu (15. lpp.) būtu jāuzlabo rezultāts par 20 miljoniem EUR gadā. Visbeidzot, Komisija ir atstājusi bez ievērības, ka *OA* uzsāka šķīrējtiesas procesu, lai saņemtu papildu kompensāciju aptuveni 55 miljonu EUR apmērā par priekšlaikus izlikšanu no bijušās Atēnu lidostas (*Elliniko*) (skat. apstrīdētā lēmuma 160. un 35.–37. apsvērumu).

142 Attiecībā uz privatizācijas procesa grafiku — prasītāja apgalvo, ka, pretēji tam, kā Komisija piedāvā interpretēt iepriekš minēto Grieķijas valdības 2002. gada 16. jūlija vēstuli, no kopējā un šīs vēstules konteksta izriet, ka Grieķijas valdība norādīja, ka privatizācija tiks noslēgta 2003. gada oktobrī, nevis 2002. gada oktobrī. Tas sakrīt ar iepriekš minēto 2002. gada 5. novembra (17. un 21. lpp.) ziņojumu, kas paredz ar lidojumiem saistīto darbību pārdošanu "līdz 2003. gada ziemai" un lielākās daļas meitas sabiedrību un vienību pārdošanu 2003. gada laikā. Katrā ziņā, ņemot vērā vispārēju gaisa pārvadājumu samazināšanos Eiropā pēc 1998. gada, kā arī 2001. gada 11. septembra *force majeure* apstākļus, pamatnostādnes grozījumu kontekstā attaisno kavējumu "tādu iemeslu dēļ, ko uzņēmums vai dalībvalsts nevar ietekmēt".

143 Turpinājumā prasītāja norāda, ka pārskatītais pārstrukturēšanas plāns paredzēja ar lidojumiem saistīto darbību tirgus samazināšanu, lai izvairītos no konkurences izkropļošanas. Turklāt atbalsts ir samazināts līdz minimumam. Apstrīdētajā lēmumā šie jautājumi nav izskatīti.

144 Turklāt ir arī izpildītas pārskatītam pārstrukturēšanas plānam izvirzītās prasības (pamatnostādņu 3.2.4. punkts). Visbeidzot, pārstrukturēšanas plāns, kāds tas bija 2002. gada 11. decembrī, atbilda arī 1994. gada 10. decembra pamatnostādnēm par [EKL 87. un 88.] panta piemērošanu un EEZ līguma 61. panta piemērošanu valsts atbalstiem aviācijas nozarē (OV C 350, 5. lpp.).

145 Komisija savukārt iebilst, ka prasītājas apgalvojumi balstās uz pieņēmumu, ka privatizācijas plāns tai ir bijis iesniegts, lai Komisija varētu to pārbaudīt un apstiprināt. Tomēr šāds plāns Komisijai nav iesniegts nedz kā pārskatīts plāns, ar kuru groza 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, nedz kā lūgums papildu atbalstam.

146 Katrā ziņā pēc tam, kad bez panākumiem bija iziets cauri vairākiem posmiem, no kuriem pēdējam saskaņā ar Grieķijas valdības 2002. gada 16. jūlija vēstuli bija jānoslēdzas 2002. gada oktobrī, 2002. gada 5. novembra ziņojumā par *OA* pārstrukturēšanu un privatizāciju privatizācijas process joprojām tika piedāvāts kā "koncepts", tas ir, kā teorētiska iespējamība.

147 Turklāt nebija apstiprināti finanšu dati par 2001. gadu, kas apgrūtināja *OA* faktiskā finanšu stāvokļa novērtēšanu, un ziņojumā par 2000. gada darbību auditori norādīja, ka apliecinājums tiek dots, "tieši pieņemot, ka uzņēmums turpinās savu darbību kā aktīvu uzņēmumu grupa". *Deloitte & Touche* ziņojumā par *OA* darbību pēc ierobežotas pārbaudes salīdzinājumā ar 2002. gada finanšu plānu (1.1., 1.3. un 1.5. punkts) ir minēts, ka par *OA* pieejamā informācija nav bijusi pārbaudīta un dažos gadījumos ir izrādījusies nepareiza vai nepilnīga, lai gan atšķirības ir bijušas nelielas.

148 Šādā kontekstā Komisija analizēja informāciju par laika posmu no 1998. līdz 2002. gadam un rūpīgi pārbaudīja 2002. gadā notikušo attīstību.

149 Komisija apstrīd prasītājas argumentus, kas balstīti uz *OA* darbības rezultātu uzlabošanos 2002. gadā. Tā norāda, ka pārstrukturēšanas plāna īstenošana jāvērtē visā tā darbības laikā, šajā gadījumā tas ir 1998.–2002. gads. Turklāt kopš 2000. gada būtiska

ieņēmumu daļa ir bijuši ārpuskārtas ieņēmumi, kas ir samazinājuši *OA* zaudējumus. Komisija papildus norāda, ka 2002. gada darbības rezultātu sagaidāmais zemais līmenis ir nepieņemams. Neraugoties uz iespējamu nosacītu rādītāju uzlabošanos 2002. gadā, *OA* joprojām ir būtiskas finansiālas grūtības, un kopš 2000. gada beigām darbības finansēšana ir balstīta tikai uz aizņēmumiem.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

150 Ievadā jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai Komisijai, piemērojot EKL 87. panta 3. punktu, ir plaša rīcības brīvība. Kopienu tiesa nevar aizstāt Komisijas veikto komplekso ekonomisko faktu un apstākļu novērtēšanu ar pašas vērtējumu; Pirmās instances tiesa līdz ar to pārbauda tikai, vai ir ievēroti procesuālie noteikumi un vai ir sniegts pamatojums, faktu precizitāti, kā arī, vai nepastāv acīmredzamas kļūdas vērtējumā un pilnvaru nepareiza izmantošana (iepriekš 92. punktā minētais spriedums lietā *Ryanair*/Komisija, 90. punkts; iepriekš 43. punktā minētais spriedums lietā *Technische Glaswerke Ilmenau*/Komisija, 148. punkts; iepriekš 72. punktā minētais spriedums lietā *Corsica Ferries France*/Komisija, 137. un 138. punkts, un iepriekš 36. punktā minētais spriedums lietā *Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke*/Komisija, 41. punkts).

151 Šajā gadījumā prasītāja neapstrīd, ka 1998. gada pārstrukturēšanas plāns nav pilnībā īstenots. Savos procesuālajos rakstos tā norāda, ka jau ilgu laiku šis plāns nav vairs bijis atbilstošs. Kā Komisija norāda apstrīdētajā lēmumā (181. apsvērums), Grieķijas valdība, administratīvā procesa laikā apgalvojot, ka 1994. gada un 1998. gada lēmumos noteiktie mērķi ir sasniegti vai ir to vēlākajā īstenošanas stadijā, pati ir norādījusi — ziņojumā "Synopsis of the Government of the Hellenic Republic's Case for [OA] on Key Issues" ["Galveno jautājumu kopsavilkums Grieķijas Republikas valdības lietā par [*OA*]"], kas pievienots 2002. gada 21. novembra Komisijai adresētajai vēstulei (5. un 32. lpp.) —, ka *OA* pārstrukturēšanas plānu nekad nav bijis iespējams pilnībā īstenot kā iekšēju, tā ārēju iemeslu dēļ.

152 Šajā gadījumā prasītāja būtībā apgalvo, ka attiecīgais 1998. gadā apstiprinātais atbalsts ir atzīstams par saderīgu ar kopējo tirgu atbilstoši EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktam tāpēc, ka, ņemot vērā izmaksu samazināšanu, *OA* finansiālās darbības uzlabošanos 2002. gadā un notiekošo privatizācijas procesu, *OA* darbības dažādu filiāļu atsevišķas privatizācijas rezultātā izveidotie uzņēmumi un it īpaši jaunā aviosabiedrība ir dzīvotspējīgi.

153 Šajā sakarā jāatgādina, ka, tā kā nav iesniegts konkrēts lūgums pielāgot 1998. gada pārstrukturēšanas plānu atbilstoši pamatnostādņu noteikumiem, Komisija bija tiesīga pārbaudīt pārstrukturēšanas atbalsta saderību, ņemot vērā 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, kas ir attiecināms uz laikposmu 1998.–2002. gads (skat. iepriekš 131. punktu), un līdz ar to neņemt vērā pārstrukturēšanai paredzētā laika pagarināšanu un ar privatizācijas plāna turpmāku īstenošanu saistītas prognozes, kas izriet no iepriekš minētā *Deloitte & Touche* 2002. gada 5. novembra ziņojuma, un citu informāciju, kas Komisijai darīta zināma administratīvā procesa laikā.

154 No tā izriet, ka, vērtējot apstrīdētā lēmuma pamatotību, prasītājas argumenti, kas balstīti uz *OA* privatizācijas gaidāmo ietekmi uz dažādu privatizācijas rezultātā izveidoto uzņēmumu dzīvotspēju, ir neatbilstoši.

155 No tā it īpaši izriet, ka Komisija nav pārkāpusi tai dotās rīcības brīvības robežas, neņemot vērā kapitāla iemaksu, kas gaidāma līdz ar grupas darbību, kuras saistītas ar navigāciju, lielākās daļas privatizāciju, pārgrupējot tā paša uzņēmuma ietvaros, kam atbilstoši Grieķijas valdības prognozēm bija jānoslēdzas līdz 2003. gada ziemai, kā arī neņemot vērā likvīdo līdzekļu izveidošanos *OA* papildu darbības dažādu meitas sabiedrību un filiāļu atsevišķas privatizācijas rezultātā, zinot, ka privatizācija vēl nav īstenota.

156 Šajā sakarā jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī pārdota bija tikai meitas sabiedrība *Olympic Catering*, ko apstiprināja Grieķijas iestāžu 2002. gada 30. septembra atbilde. Attiecībā uz navigācijas darbību privatizācijas procesu, lai arī nav strīda par to, ka seši kandidāti, sniedzot finansiālās garantijas, bija izrādījuši interesi par *OA* iegādi, kā tas izriet no Grieķijas valdības 2002. gada 2. decembra vēstules (skat. iepriekš 129. punktu), tik un tā pabeigts bija tikai pirmais šī procesa posms. Neviens pretendents nebija izraudzīts un sarunas nebija uzsāktas, līdz ar ko nevar pietiekami skaidri un ticami paredzēt konkrētu rezultātu. Turklāt, kā jau iepriekš norādīts (skat. iepriekš 128. punktu), Komisijai nebija [pienācīgi] paziņots par privatizācijas procesu, ko Grieķijas iestādes bija izsludinājušas.

157 Šādā kontekstā — pretēji prasītājas apgalvojumiem — Komisija katrā ziņā bija pilnībā tiesīga vērtēt *OA* faktisko finansiālo stāvokli, ņemot vērā ārpuskārtas peļņu un sabiedrības kapitāla apmēru 2002. gada decembrī, nevis plānoto privatizācijas darījumu perspektīvi.

158 Turklāt jānorāda, ka apstrīdētajā lēmumā secinot, ka nav izdevies atjaunot *OA* dzīvotspēju, Komisija ir balstījusies ne tikai uz to, ka nav īstenots 1998. gada pārstrukturēšanas plāns.

159 Komisija, protams, uzskatīja, ka tā var vērtēt *OA* pārstrukturēšanas īstenošanas efektivitāti tikai salīdzinājumā ar 1998. gada lēmumā paredzēto plānu, jo attiecīgā dalībvalsts nav iesniegusi lūgumu palielināt atbalstu vai pielāgot plānu pēc tam, kad 2000. gada vasarā aizgāja *Speedwing* vadītāju komanda (173. apsvērums).

160 Šādos apstākļos, konstatējot, ka galvenie 1998. gada lēmumā paredzētie finanšu rādītāji nav ievēroti, Komisija secināja, ka tādēļ, ka kopš 1999. gada *OA* neīstenoja pārstrukturēšanas plānu, nav bijis iespējams sasniegt sākotnēji noteiktos mērķus, it īpaši galveno mērķi — atjaunot uzņēmuma dzīvotspēju (179., 181. un 184. apsvērums).

161 Tomēr Komisija būtībā piebilda, ka, pat vērtējot *OA* finansiālo stāvokli neatkarīgi no tā, cik efektīvi ir īstenots 1998. gada pārstrukturēšanas plāns, tā kā *OA* vairs nav pašu kapitāls un ir tikai parādi, pilnīga finansiālā sabrukuma dēļ nav bijis iespējams pierādīt uzņēmuma dzīvotspēju nedz īstermiņā, nedz ilgtermiņā (184. apsvērums).

162 Prasītāja iebilst, ka šāds vērtējums ir pretrunā ar darbības rezultātu būtisku uzlabošanos 2002. gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem un it īpaši 2001. gadu, kad situācija Eiropas gaisa pārvadājumos un nozarē kopumā bija ļoti nelabvēlīga.

163 Šajā sakarā Pirmās instances tiesa norāda, ka dati, uz kuriem Komisija it īpaši ir balstījusies apstrīdētajā lēmumā (116., 172.–174. un 179. apsvērums) un kurus prasītāja nav apstrīdējusi, ir šādi: pirmkārt, laika posmā no 1999. gada augusta līdz 2000. gada vasarai pārstrukturēšanas mēģinājumi un sevišķi izmaksu samazināšana, kas kopā ar *OA* rentabilitātes uzlabošanu ir būtisks 1998. gada pārstrukturēšanas plāna elements, tika pārtraukti, lai īstenotu *Speedwing* plānu (skat. iepriekš 96. punktu). Otrkārt, pēc *Speedwing* aiziešanas 2000. gada vidū tika uzsākts jauns izmaksu samazināšanas periods. Treškārt, pa to laiku — kopš 1999. gada — uzņēmums pazaudēja 50 % pamatkapitāla. Turklāt tas, ka izmaksu samazināšanas posmam (1998.–1999. gada sākums) sekoja darbības izsvēršanas posms (1999. gada beigas–2000. gada sākums), radīja satraucošu situāciju uzņēmuma iekšienē. Ceturtkārt, tie darbības finanšu rādītāji 1998.–2002. gadā, kas izskatīti apstrīdētā lēmuma 105. apsvērumā, būtiski atšķīrās no galvenajiem 1998. gada lēmumā paredzētajiem rādītājiem. Piektkārt, 2000. gadā pašu kapitāls sasniedza līmeni tuvu nullei. Atbilstoši

neapstiprinātiem 2001. gada pārskatiem tā apmērs nokritās līdz — 136 miljoniem EUR. Sestkārt, lai gan ārpuskārtas ienākumi ļoti pozitīvi ietekmēja *OA* stāvokli, 2002. gada 31. decembrī pamatkapitāls katrā ziņā paliktu negatīvs. Atbilstoši "vistic-amākajai notikumu attīstības gaitai", kuru paredzēja *Deloitte & Touche* savā ziņojumā par *OA* darbību pēc ierobežotas pārbaudes salīdzinājumā ar 2002. gada finanšu plānu, pašu kapitāls būtu — 139 miljoni EUR. Septītkārt, kopš 2000. gada *OA* savas darbības finansēšanai ir izmantojusi tikai aizņēmumus. 2001. gadā no aizņēmumiem tika finansēti ne tikai visi uzņēmuma pamatlīdzekļos ieskaitītie aktīvi, bet arī negatīvais pamatkapitāls. Astotkārt, likvīdo līdzekļu trūkuma dēļ *OA* īstermiņa parādi pieauga no 116 miljoniem EUR 1999. gadā, līdz 252 miljoniem EUR 2000. gadā un 342 miljoniem EUR 2001. gadā. Devītkārt, starp 1998. gada lēmumā paredzētajiem rādītājiem parādu rentabilitātes radītājs, kuru iegūst uzņēmuma parādus izdalot ar pamatkapitālu un kam atbilstoši 1998. gada lēmumam 2000. gadā bija jābūt robežās starp 2,22 un 2,76, pieauga līdz 303, kad 2000. gada beigās pamatkapitāls gandrīz izzuda. Turpmākās darbības parādu rentabilitātes radītāju nevar aprēķināt, jo pamatkapitāls bija negatīvs. Visbeidzot, desmitkārt, ja varētu gūt 2002. gadā paredzētos ārpuskārtas ienākumus, atbilstoši parādu rentabilitātes rādītājam 2,76 — kas ir apstiprināts 2000. gadam —, to sasaistot ar kopējo parādu 575 miljonu EUR apmērā 2000. gada beigās un 825 miljonu EUR apmērā 2001. gada beigās, *OA* neto pamatkapitālam ir jābūt vismaz 200–300 miljoni EUR. Lai kompensētu negatīvo pamatkapitālu 2001. gadā, būtu nepieciešams ieguldīt kapitālu 350–450 miljonu EUR apmērā ar nosacījumu, ka, sākot ar 2003. gadu, *OA* saglabā rentabilitātes ziņā sabalansētu bilanci.

164 Šajā gadījumā lietas dalībnieku nostāja par 2002. gada finanšu rezultātu analīzi atšķiras, it īpaši, pirmkārt, attiecībā uz *Ebitda* novērtējumu un darbības rezultātu un, otrkārt, ārpuskārtas ienākumiem.

165 Pirmkārt, attiecībā uz *Ebitda* novērtējumu un *OA* darbības rezultātu, jānorāda, ka *OA* 2002. gada finanšu plānā, kas sagatavots 2002. gada jūlijā, ir plānots pozitīvs *Ebitda*

11 miljonu EUR apmērā. Tomēr no iepriekš minētā *Deloitte & Touche* ziņojuma par *Olympic Airways* darbību pēc ierobežotas pārbaudes salīdzinājumā ar 2002. gada finanšu plānu izriet, ka atbilstoši tam, kā visticamāk, attīstīsies notikumu gaita, *Ebitda* būs negatīvs, sasniedzot — 39,1 miljonu EUR (16. lpp.). Šajā sakarā prasītāja pamatoti norāda, ka nelabvēlīgā situācijā šāds skaitlis tomēr ir būtisks uzlabojums, salīdzinot ar negatīvu *Ebitda* 148,8 miljonu EUR apmērā 2001. gadā un 132,4 miljonu EUR apmērā 2000. gadā.

166 Apstrīdētajā lēmumā (110. un 111. apsvērums) Komisija tomēr atgādina, ka *Ebitda* būtu jāsedz it īpaši pamatlīdzekļu aktīvu amortizācija, kā arī procenti. Atbilstoši prognozēm, ko *OA* iesniedza Komisijai šo divu izmaksu pozīciju summa 2002. gadā pieauga līdz 52 miljoniem EUR. Līdz ar to Komisija norāda, ko prasītāja neapstrīd, ka, atņemot šo summu no *Ebitda*, darbības rezultāti jeb neto rezultāts pirms nodokļiem (*EBT*) un ārpuskārtas ienākumiem kļūst par zaudējumiem 41 miljona EUR apmērā atbilstoši 2002. gada finanšu plānam un 92 miljonu EUR apmērā atbilstoši tam, kā, visticamāk, attīstīsies notikumu gaita, balstoties uz *Deloitte & Touche* veikto pārbaudi iepriekš minētajā ziņojumā. 1998. gada plānā tika paredzēts pozitīvs darbības rezultāts 24,9 miljonu EUR apmērā 2002. gadā. Komisija tomēr atzīst, ka iepriekš minētie zaudējumi ir iespējama nosacīta uzlabošanās, salīdzinot ar iepriekšējo darbību. Tomēr Komisija uzskata, ka šāda uzlabošanās ir nepietiekama.

167 It īpaši attiecībā uz lēmumu pārtraukt apkalpot Austrāliju, uz kuru atsaucas prasītāja un kas saskaņā ar iepriekš minēto *Deloitte & Touche* ziņojumu (15. un 54. lpp.) ļautu samazināt zaudējumus par 2,9 miljoniem EUR 2002. gadā un turpmāk uzlabotu darbības rezultātus par aptuveni 20 miljoniem EUR gadā, jāatzīst, ka tas attiecas uz izmaksu samazināšanas pasākumiem, kas tiek īstenoti pēc atteikšanās no *Speedwing* plāna un ir ņemts vērā apstrīdētajā lēmumā (175. apsvērums). Šādos apstākļos nevar iebilst, ka Komisija nav konkrēti izskatījusi izmaksu samazināšanu saistībā ar lēmumu pārtraukt apkalpot Austrāliju tāpēc, ka pārstrukturēšanas plāna darbības

laikā paredzētā atbilstošu izmaksu samazināšana, kas prognozēta 2,9 miljonu EUR apmērā 2002. gadā, nav vienīgais apstāklis, kas būtiski ietekmē *OA* darbības finansiālos rezultātus 2002. gadā.

168 Attiecībā uz novērtējumu, kā *Ebitda* attīstību ir ietekmējuši 2001. gada 11. septembra notikumi un nelabvēlīgā situācija Eiropas gaisa pārvadājumu nozarē kopš 1998. gada un it īpaši kopš 2001. gada 11. septembra, Komisija apstrīdētajā lēmumā (177. apsvērums) norāda, ka, tā kā [tās rīcībā] nav apstiprināts pārskats par 2001. gadu, tai ir bijis grūti pārbaudīt 2001. gada 11. septembra atentātu faktisko ietekmi uz *OA* finansiālo stāvokli. Tomēr Komisija uzskata, ka to, ka nav pildīts 1998. pārstrukturēšanas plāns, var konstatēt kopš 1999. gada un tas apstiprinās turpmākajos gados, neatkarīgi no 11. septembra atentātu ietekmes un kompensācijas — 5 miljonu EUR apmērā 2002. gadā —, ko *OA* saņēma pēc šiem atentātiem par gaisa telpas aizvēršanu un kas tika izskatīta atsevišķi (apsvēruma 114. punkts).

169 Šajā sakarā jānorāda, ka prasītāja nav iesniegusi pierādījumus, kas ļautu uzskatīt, ka 1998. gada pārstrukturēšanas plāns vismaz daļēji nav izpildīts 2001. gada 11. septembra atentātu dēļ. Turklāt un katrā ziņā pat pieņemot, ka šī plāna neizpildē nav vainojama nedz *OA*, nedz Grieķijas Republika — kas šajā gadījumā nav pierādīts —, šāds apstāklis neatbrīvo Grieķiju no pienākuma iesniegt Komisijai lūgumu grozīt 1998. gada plānu.

170 Otrkārt, attiecībā uz ārkārtas ienākumiem apstrīdētajā lēmumā (113. apsvērums), Komisija norāda, ka kopš 2000. gada gūto ienākumu būtiska daļa ir saistīta ar nebūtisku aktīvu pārdošanu. Komisija norāda, ka 2002. gadā ārpuskārtas ienākumi (atbalsta pēdējā daļa 6 miljoni EUR apmērā, kompensācija par pārcelšanos uz Spatas

lidostu un pamatlīdzekļu aktīvu un pamatlīdzekļu, tādu kā akcijas uzņēmumos, pārdošana) atbilstoši prognozēm sasniegtu 60 miljonus EUR. Pieņemot, ka šādi ienākumi varētu palīdzēt uzlabot *OA* finansiālo stāvokli, Komisija norāda, ka tie nekādā veidā neietekmē uzņēmuma izmaksu struktūru. Komisija pamatoti uzskata, ka tikai ar darbību saistīti ienākumi ļautu *OA* izdzīvot ilgtermiņā.

171 Turklāt Komisija apstrīdētajā lēmumā (115. apsvērums) arī uzskata, ka, tā kā nav neapstrīdami pierādījumi, dati par plānotajiem papildu ārpuskārtas ienākumiem 2002. gadā 112 miljonu EUR apmērā nav uzticami. Komisija norāda, ka atbilstoši informācijai, ko tai sniegusi *OA* iepriekš minētā 2002. gada 16. oktobra sanāksmē, summa 37 miljonu EUR apmērā varētu būt par *OA* daļu pārdošanu darbībā, kas saistīta ar restorāniem un biļešu rezervēšanu, un atlikusī summa (75 miljoni EUR) no iekārtu pārdošanas un iznomāšanas.

172 Šajā jautājumā prasītājas arguments par to, ka Komisijas analīze ir iespējami kļūdaina, ņemot vērā *Deloitte & Touche* iepriekš minētā ziņojumā sniegto informāciju (73. lpp.), ir jānoraida. Šajā ziņojumā nav papildu precizējumi par attiecīgajiem ārpuskārtas ienākumiem. Tajā ir tikai minēti ienākumi no filiāles *Olympic Catering* pārdošanas (plānoti 11 miljoni EUR pēc tam, kad *OA* nomaksā nodokļus par *Olympic Catering*), gaidāmie ienākumi no filiāles *Galileo Hellas* pārdošanas (nav prognozēti), kā arī gaidāmie ienākumi no iekārtu pārdošanas vai iznomāšanas, kurus *OA* prognozē 75 miljonu EUR apmērā. No *Deloitte & Touche* ziņojuma par *OA* pārstrukturēšanu un privatizāciju izriet tikai tas, ka *Galileo International* ir izrādījis "ārkārtīgi lielu" interesi par *Galileo Hellas* iegādi un ka atbilstoši plānotajai programmai privatizācijas procesam, kas sācies 2002. gada novembrī, jānoslēdzas 2003. gada janvārī. Turklāt attiecībā uz iepriekš minētajām prognozēm par ienākumiem no iekārtu atsavināšanas, nevienā no *Deloitte & Touche* ziņojumiem, kas tika nosūtīti Komisijai 2002. gada novembrī, nav apstiprināta šādu prognožu pamatotība, pirmkārt, attiecībā pret iekārtu neto vērtību saskaņā ar grāmatvedības datiem (pēc amortizācijas) 41 miljona EUR apmērā — atbilstoši norādēm apstrīdētajā lēmumā (115. apsvērums), ko prasītāja nav apstrīdējusi un kas norādīta *OA* pēdējā — 2001. gada 31. decembra

pārskatā un, otrkārt, attiecībā pret lietotu iekārtu pārdošanas cenu līmeni. Šajā sakarā *Deloitte & Touche* ziņojumā par *Olympic Airways* darbību pēc ierobežotas pārbaudes salīdzinājumā ar 2002. gada finanšu plānu (73. lpp.) ir tikai norādīts, ka, pēc *OA* domām, šādas prognozes ir balstītas uz piedāvājumu "tirgū", ko tā ir saņēmusi par šīm iekārtām.

173 Kas attiecas uz kompensāciju, kuru Grieķijas valsts ir izmaksājusi par pārcelšanos no *Elliniko* lidostas uz Spatas lidostu, iepriekš minētajā *Deloitte & Touche* ziņojumā (21. lpp.) ir norādīts, ka ir izmaksāta kompensācija 138,7 miljonu EUR apmērā (un ka darbības izmaksas Spatas lidostā ir ievērojami augstākas). No apstrīdētā lēmuma (160. un 200. apsvērums) izriet, ka Komisija ir uzskatījusi, ka šāda kompensācija 138,7 miljonu EUR apmērā nav pārmērīga un līdz ar to tā nav valsts atbalsts. Šajā sakarā Komisija norāda, ka papildu summu 55 miljonu EUR apmērā, kuru lūdza *OA*, Grieķijas Republika vairs nelūdza. Šādā kontekstā — pretēji prasītājas apgalvojumiem (skat. iepriekš 141. punktu) — nevar pārmest Komisijai, ka tā nav ņēmusi vērā lūgto papildu summu 55 miljonu EUR apmērā, lai gan 2002. gada 11. aprīļa atbildē (2.17.10. punkts) Grieķijas iestādes informēja Komisiju par *OA* lēmumu apstrīdēt Grieķijas valdības noteikto kompensācijas gala summu. Prasītāja procesuālajos rakstos nenorāda nedz to, kādā stadijā — apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī — ir šķīrējtiesas process, uz kuru tā šajā gadījumā atsaucas, nedz to, vai ir iesniegusi Komisijai precīzu informāciju šajā sakarā. Tā kā attiecīgajā brīdī nav bijis šķīrējtiesas lēmums, nekādā gadījumā nevar pārmest Komisijai, ka tā nav ņēmusi vērā tikai varbūtību, ka tiks saņemta papildu kompensācija. Turklāt jānorāda, ka katrā ziņā papildu kompensācijas piešķiršana principā būtu pakļauta Komisijas kontrolei, lai noteiktu, vai tas nav valsts atbalsts (apstrīdētā lēmuma 35. apsvērums).

174 Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus, jāatzīst, ka prasītājas izvirzītie argumenti neļauj secināt, ka Komisija, uzskatot, ka, neskatoties uz iespējamu darbības rezultātu

uzlabošanos 2002. gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem darbības rezultātiem, nav atjaunota *OA* dzīvotspēja nedz īstermiņā, nedz ilgtermiņā ne tikai *OA* darbības rezultātu atšķirības dēļ, salīdzinot ar 1998. gada lēmumā paredzētajiem rādītājiem attiecīgajam laika posmam un it īpaši 2002. gadam (skat. iepriekš 166. punktu), bet tieši uzņēmuma parādu apmēra un pašu kapitāla neesamības dēļ (skat. iepriekš 161. un 163. punktu), un atzīstot pārstrukturēšanas atbalstu par nesaderīgu ar kopējo tirgu, ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

175 Šādos apstākļos nav jāizskata apstākļi attiecībā uz konkurences traucējumu novēršanu un atbalsta summas samazināšanu līdz minimumam, kas nav ņemti vērā apstrīdētajā lēmumā, kā to norāda prasītāja.

176 Ar šādu pamatojumu pamats, kas balstīts uz EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta pārkāpumu, ir jānoraida kā nepamatots.

3. Par to, ka vērtējums, saskaņā ar kuru nav īstenots neviens pārstrukturēšanas pasākums, ir acīmredzami kļūdains

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

177 Prasītāja apstrīd atzinumu, saskaņā ar kuru neviens pārstrukturēšanas pasākums nav īstenots atbilstošā brīdī un/vai ka plāns nav grozīts (apstrīdētā lēmuma 172.–181. apsvērums). 2000. gadā tika uzsākts un turpināts līdz 2002. gada 11. decembrim

lielākās daļas privatizācijas pilns process, izmaksu samazināšana un aktīvu pārdošana atbilstoši grozītajam 2000. gada pārstrukturēšanas plānam. Kā izriet no apstrīdētā lēmuma (73., 106., 172. un 175. apsvērums), Komisija tika regulāri informēta par pārstrukturēšanas pasākumiem.

178 Tas, ka *OA* piemēro izmaksu samazināšanas pasākumus, it īpaši izriet no Komisijai nosūtītajiem dokumentiem: Grieķijas valdības 2002. gada 1. februāra vēstule, 2002. gada 11. aprīļa atbilde uz pirmo Komisijas pieprasījumu sniegt informāciju, 2002. gada 30. septembra atbilde uz otro pieprasījumu un 2002. gada 21. novembra apsvērumi ar nosaukumu "Grieķijas Republikas kopsavilkums par galvenajiem aspektiem lietā [*OA*]".

179 Komisija uzsver, ka šāda argumentācija ir jānoraida.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

180 Vispirms jānorāda, ka prasītājas izvirzītie iebildumi ir balstīti uz kļūdainu apstrīdētā lēmuma interpretāciju. Pretēji prasītājas apgalvojumiem — Komisija, secinot, ka 1998. gada lēmumā noteiktie mērķi, it īpaši *OA* dzīvotspējas atjaunošana, nav sasniegti, nav uzskatījusi, ka nav īstenots neviens pārstrukturēšanas pasākums. Konkrēti attiecībā uz izmaksu samazināšanas pasākumiem no apstrīdētā lēmuma (172.–175. apsvērums) skaidri izriet, ka Komisija izskatīja politikas, kuras *OA* secīgi īstenoja. Pēc tam, kad Komisija bija norādījusi, ka 1999. gadā pirmā izmaksu samazināšanas posma beigās (1998. gads–1999. gada sākums) netika sasniegti plānotie rezultāti, kam sekoja darbības izsvēršana *Speedwing* vadībā, tā uzsvēra, ka pēc *Speedwing* aiziešanas tika uzsākts jauns izmaksu samazināšanas posms, ievērojot 1998. gada pārstrukturēšanas plānu.

181 Turpinājumā jāatgādina, ka apstrīdētajā lēmumā īstenotie pārstrukturēšanas pasākumi tika izskatīti, salīdzinot ar 1998. gada pārstrukturēšanas plānu. Kā jau tika nospriests (skat. iepriekš 131. punktu), Grieķijas iestādes neiesniedza nevienu konkrētu lūgumu pielāgot šo plānu, kā to pieprasa attiecīgo pamatnostādņu noteikumi. Līdz ar to Komisija neizskatīja privatizācijas plāna ietvaros paredzētos pasākumus tāpēc, ka tie nebija precizēti plāna darbības laikā. Savukārt jānorāda, ka Komisija ņēma vērā to privatizācijas pasākumu ietekmi it īpaši uz *OA* finansiālo stāvokli, kas bija faktiski īstenoti apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī, tas ir, meitas sabiedrības *Olympic Catering* 58 % pārdošanu.

182 Šādi no apstrīdētā lēmuma izriet, ka Komisija vērtēja pārstrukturēšanas plāna īstenošanu, pamatojoties uz plāna darbības laikā īstenotajiem pasākumiem, lai pārbaudītu, vai ir sasniegts plāna mērķis panākt uzņēmuma dzīvotspēju ilgtermiņā.

183 No tā izriet, ka iebildums, saskaņā ar kuru Komisija ir uzskatījusi, ka nav īstenots neviens pārstrukturēšanas pasākums, ir jānoraida kā nepamatots.

B — *Par apgalvojumu, ka Grieķijas Republika nav izpildījusi 1998. gada lēmuma 1. panta 1. punkta d) apakšpunktā noteikto pienākumu ieviest darbojošos un apmierinošu DVS*

1. Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

184 Prasītāja norāda, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā (118. apsvērums) ir apstiprinājusi, ka Grieķijas Republika ir ieviesusi DVS. Jautājums ir tikai par to, vai šī DVS "darbojas

un [ir] apmierinoša". Komisija ir arī atzinusi (apstrīdētā lēmuma 186. apsvērums), ka 1998. gada lēmuma 1. panta d) apakšpunktā noteiktais termiņš līdz 1998. gada 1. decembrim šādas sistēmas ieviešanai ir bijis nepietiekams.

185 Šādā kontekstā prasītāja uzskata, ka tas, ka datorizētā vadības sistēmā nebija iekļautas *OA* meitas uzņēmumi, nenozīmē, ka tā nedarbojas un nav apmierinoša. Šajā sakarā jautājumu par to, vai *OA* DVS darbojas un ir apmierinoša, Komisija ir sajaukusi ar daudz plašāku un ļoti atšķirīgu jautājumu — par *OA* finanšu datu pārsūtīšanas apakšsistēmu modernizāciju un pārveidošanu. Jāatzīst, ka to kvalitāte ietekmē DVS rezultātu kvalitāti, bet ne pašas DVS uzbūves kvalitāti un darbības kapacitāti. Komisijas eksperti ir atzinuši DVS uzbūves kvalitāti un funkcionalitāti. DVS rezultātu kvalitāte ir atkarīga no apakšsistēmu, kas apkopo datus par *OA* izdevumiem un ienākumiem, modernizācijas un regulāras uzlabošanas. Šāda procesa, kas notiek pa posmiem, rezultātā netiek nodrošināta pārmērīgi daudz nesaderīgu datorsistēmu — ne mazāk kā 44 — saderība, turklāt tas ietver ārkārtīgi liela darbinieku skaita apmācību, kas ir iesaistīti datu apkopošanas, kā arī datu apstrādes iekavējuma samazināšanas darbā. Ar to, ka Komisija noteica sākotnējo termiņu DVS, kas "pilnībā darbotos un [būtu] apmierinoša", ieviešanai līdz 1998. gada 1. decembrim — trīs ar pusi mēnešus pēc 1998. gada lēmuma pieņemšanas — pietiek, lai pierādītu, ka 1998. gada lēmuma 1. panta 1. punkta d) apakšpunkta noteikumi neattiecas uz apakšsistēmu ieviešanu.

186 Šādos apstākļos lēmumā ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā ar to, ka tajā ir apgalvots, ka Grieķijas iestādes nav izpildījušas 1998. gada lēmuma 1. panta 1. punkta d) apakšpunktā uzlikto pienākumu.

187 Turklāt lēmums ir nepilnīgs arī tāpēc, ka Komisija nav izpildījusi pienākumu sniegt pierādījumus attiecībā uz *OA* DVS stāvokli. Komisija ir pieņēmusi lēmumu par DVS, kas, pēc pašas Komisijas vārdiem (lēmuma 187. apsvērums), ir nepilnīgs pierādījumu ziņā.

188 Komisija it īpaši ir pārkāpusi Grieķijas Republikas un prasītājas tiesības tikt uzklausītām. Komisija nav nosūtījusi nevienu lūgumu sniegt papildu informāciju par DVS un nav nedz darījusi zināmu Grieķijas Republikai, nedz prasītājai, ka tai ir nopietnas šaubas par to, vai DVS darbojas un ir apmierinoša.

189 Šajā sakarā prasītāja norāda, ka 2002. gada 11. aprīļa atbildē uz pirmo — 2002. gada 6. marta pieprasījumu sniegt papildu informāciju tā ir nosūtījusi precizētu informāciju par DVS stāvokli. Ziņojumā par DVS stāvokli 2002. gada aprīlī, kas pievienots apsvērumu 39. pielikumā, ir skaidri nošķirts tas, ka *OA* DVS ir atbilstoša (ļoti augstas kvalitātes) un ir nepieciešamība modernizēt daudzās apakšsistēmas, kas pārsūta datus DVS. Ir apstiprināts, ka DVS izstrāde tika pabeigta 2000. gada augustā, ka 2000. gada oktobrī DVS tika ieviesta 34 lietotājiem *OA* un ka tika pabeigta sekundāro sistēmu uzlabošana (ieņēmumi 1999. gadā, algas 2000. gadā un *Oracle Financials* 2001. gadā). Otrajā pieprasījumā sniegt papildu informāciju Komisija nav atsaukusies uz DVS.

190 Komisija apgalvo, ka lēmuma pieņemšanas brīdī *OA* un tās meitas sabiedrībās nebija uzticama DVS, tādēļ nebija iespējams tās vērtējumu par *OA* vadību balstīt uz ticamiem datiem un iegūt uzticamu informāciju. To apstiprina revidenta apsvērumi par revīzijas sertifikātu, kas pievienots *OA* 2002. gada pārskatam.

2. Pirmās instances tiesas vērtējums

191 Pirmās instances tiesa uzskata par atbilstošu iepriekš izklāstīto principu kontekstā (skat. iepriekš 34.–41. punktu), pirmkārt, pārbaudīt pamatus, kas balstīti uz

pierādīšanas pienākuma neievērošanu un tiesību tikt uzklausītam pārkāpumu attiecībā uz apgalvojumu, ka Grieķijas Republika nav pildījusi pienākumu uzraudzīt, lai līdz 1998. gada 1. decembrim *OA* ievieš pilnībā darbojošos un apmierinošu DVS.

192 No pirmā pieprasījuma sniegt informāciju (51.–53., 88. un 90. apsvērums) izriet, ka neatkarīgo konsultantu sabiedrības *Alan Stratford and Associates* 1999. gada ziņojumā izdarīto secinājumu kontekstā Komisija ir detalizēti pievērsusies jautājumam par darbojošos un apmierinošu DVS ieviešanu un lūdza Grieķijas Republikai sniegt visu vajadzīgo informāciju, lai varētu pārbaudīt atbalsta saderību.

193 Šajā sakarā no apstrīdētā lēmuma (118. apsvērums), pirmā pieprasījuma sniegt informāciju un iepriekš minētā *Alan Stratford and Associates* ziņojuma kopsavilkuma, kas pievienots Grieķijas iestāžu 2002. gada 11. aprīļa atbildes 39. pielikumā, izriet, ka šajā ziņojumā tika atklāti daži iespējami vājie DVS punkti. Tajā tika it īpaši norādīts, ka sistēmas efektivitāte ir atkarīga no "apakšsistēmām un jaunas grāmatvedības sistēmas ieņēmumu uzskaitei efektīvas ieviešanas", ka DVS nav iekļauta meitas sabiedrība *Olympic Aviation* un tā neietver vēl citu būtisku vadības informāciju, kas ievērojami ierobežo vadības locekļu spēju gūt patiesu priekšstatu par komercdarbību, kas saistīta ar lidojumiem, kopumā.

194 Ņemot vērā iepriekš minētos jautājumus par DVS, kas norādīti *Alan Stratford and Associates* ziņojumā un kas atkārtoti pirmā pieprasījumā sniegt informāciju, Grieķijas iestādēm atbilstoši pienākumam sadarboties bija jāsniedz visa informācija, kas var būt lietderīga, lai noteiktu, vai DVS darbojas un ir apmierinoša. Otrā pieprasījumā sniegt informāciju Komisija atkāroti lūdz Grieķijas Republikai sniegt visu vajadzīgo

informāciju, lai pārbaudītu 2002. gada 6. marta lēmumā norādīto atbalsta pasākumu saderību ar EKL 87. pantu, un ļoti skaidri norādīja, ka grasās pieņemt galīgo lēmumu, balstoties uz tās rīcībā esošo informāciju (7., 9. un 10. apsvērums).

195 Šādos apstākļos Komisija varēja likumīgi pieņemt apstrīdēto lēmumu, balstoties uz Grieķijas iestāžu iesniegtajām atbildēm.

196 Līdz ar to pamats, kas balstīts uz Grieķijas Republikas tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, nav pamatots. Kā iepriekš norādīts, tas pats attiecas uz pamatu, kas balstīts uz *OA* tiesību uz aizstāvību pārkāpumu (skat. iepriekš 46. punktu).

197 Otrkārt, jāpārbauda, vai, ņemot vērā Komisijas rīcībā esošo informāciju, tā ir no tiesību viedokļa pietiekami pierādījusi, ka nav ievēroti pienākumi, kas attiecas uz DVS.

198 Ievadā jānorāda, ka no apstrīdētā lēmuma (186. apsvērums) izriet, ka pēc tam, kad Grieķijas Republika paziņoja, ka DVS ir ieviesta 2000. gada oktobrī, Komisija atzina, ka 1998. gada lēmumā noteiktais četru mēnešu termiņš nav bijis pietiekams sistēmas ieviešanai.

199 Turklāt, kā to norāda Komisija apstrīdētajā lēmumā (46. un 47. apsvērums), 1998. gada lēmumā pienākums izveidot DVS tika uzlikts, lai *OA* vadības locekļu rīcībā vienmēr būtu pietiekama informācija, lai varētu sekot 1998. gada pārstrukturēšanas

plāna īstenošanas gaitai un, ja nepieciešams, ieviest jaunus pielāgojumus. 1998. gada lēmumā (85. apsvērums) Komisija secināja, ka tajā laikā lietotā DVS nesniedza ticamu informāciju. Šajā sakarā pašas Grieķijas iestādes iepriekš minētā 1999. gada 7. maija ziņojumā par pārstrukturēšanas plāna īstenošanu norādīja, ka nav bijis iespējams laikus sasniegt dažus 1998. gada lēmumā paredzētos mērķus tāpēc, ka "faktiskie 1997. gada rezultāti [esot] izrādījušies sliktāki par vispesimistiskākajām prognozēm, kas tika izteiktas 1998. gada februāra beigās".

200 Šādos apstākļos — pretēji prasītājas apgalvojumiem — 1998. gada lēmumā noteikto pienākumu attiecībā uz DVS, kas pilnībā darbotos un būtu apmierinoša, ieviešanu nevar interpretēt, ka tas attiecas tikai uz sistēmas izveidi, kas pati par sevi esot atzīta kā ļoti efektīva, bet vēl nav sasaistīta ar datorizētām apakšsistēmām, kas apkopo attiecīgos datus, proti, *OA* grupas ieņēmumus un izdevumus. Turklāt jānorāda, ka DVS ieviešana meitas sabiedrībās bija nepieciešama, lai Grieķijas valsts rīcībā būtu precīzi dati *OA* un tās meitas sabiedrību konsolidēto pārskatu izveidošanai, kā tas bija paredzēts 1998. gada pārstrukturēšanas plānā.

201 Tomēr, kā Komisija norāda apstrīdētajā lēmumā (120. apsvērums), no Grieķijas iestāžu sniegtās informācijas — šajā gadījumā 2002. gada 11. aprīļa atbildes 39. pielikuma — neizriet, ka ir ievērotas iepriekš minētās prasības DVS pilnīgai ieviešanai attiecībā uz piekļuvi sistēmai vai tās piemērošanu visās meitas sabiedrībās.

202 Šādā kontekstā, tā kā Grieķijas iestādes administratīvā procesa laikā nav pierādījušas pretējo, Komisija apstrīdētajā lēmumā (121.–137. un 141. apsvērums) pamatoti ir uzskatījusi, ka to, ka nav ieviesta DVS, kas darbojas un ir apmierinoša, apstiprina 1998., 1999. un 2000. gada audita ziņojumos ietvertie komentāri par trūkumiem grāmatvedības, vadības un iekšējās kontroles sistēmā, kā arī par būtisku kavējumu,

iesniedzot apstiprinātus pārskatus. Šajā sakarā Komisija apstrīdētajā lēmumā (136. apsvērums) turklāt norāda, ka iepriekš minētā *Deloitte & Touche* ziņojumā par *OA* darbību pēc ierobežotas pārbaudes salīdzinājumā ar 2002. gada finanšu plānu ir teikts:

"Kā norādīts iepriekšējos ziņojumos, informācijas vadība ir balstīta uz sistēmām, kas nav datorizētas, un dažos gadījumos izrādās, ka uz to nevar paļauties vai ka tā ir nesaskaņota."

203 Turklāt katrā ziņā prasītāja neapstrīd, ka apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī piekļuve DVS bija vēl ierobežota un sistēma netika piemērota *OA* meitas sabiedrībās, proti, *Olympic Aviation* un *Macedonian Airlines*.

204 No iepriekš minētiem apsvērumiem izriet, ka pamati, kas balstīti uz pierādīšanas pienākuma neievērošanu, tiesību tikt uzklausītam pārkāpumu un acīmredzamu kļūdu vērtējumā, ir jānoraida.

C — *Par apgalvojumu, ka Grieķijas Republika nav pildījusi pienākumu iesniegt ziņojumus*

1. Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

205 Prasītāja apgalvo, ka iesniedza Komisijai ziņojumus par to, ka tiek ievēroti izvirzītie nosacījumi, lai nodrošinātu atbalsta saderību ar kopējo tirgu un 1998. gada

pārstrukturēšanas plāna īstenošanu, kā arī par plānoto rezultātu sasniegšanu atbilstoši 1998. gada lēmuma 1. panta 2. punktam.

206 Komisijas vērtējums par to, ka nav ievērots pienākums iesniegt ziņojumus 2000. gada martā un oktobrī (apstrīdētā lēmuma 180. apsvērums), jāatceļ acīmredzamas kļūdas dēļ. Ziņojumi, kuru mērķis bija kontrolēt, vai *OA* ievēro 1998. gada pārstrukturēšanas plāna noteikumus, zaudēja savu jēgu pēc tam, kad tika grozīts šis plāns tāpēc, ka *OA* nebija nekādas iespējas izvairīties no zaudējumiem līdz 2000. gadam. Iepriekš minētajā 2000. gada 29. marta vēstulē Grieķijas Republikai Komisija turklāt norādīja: "[..], tā kā *OA* turpmāk rīkojās, pamatojoties uz atšķirīgu pārstrukturēšanas plānu, ziņojumā jāliek uzsvars uz pasākumiem, kas īstenoti kopš 1999. gada, lai īstenotu jauno *Speedwing* plānu [..]." Tā kā Komisija tomēr neapstiprināja *Speedwing* plānu, kas uz laiku tika pārtraukts un no kura pēc tam 2000. gada vasarā atteicās galīgi, ziņojums par šī plāna īstenošanas gaitu 2000. gada martā nebija lietderīgs.

207 Komisijas nostāja ir pārmērīgi formāla. 2000. gada martā tā ir saņēmusi vispusīgu *Deloitte & Touche* ziņojumu par *Speedwing* plānu un tādējādi tās rīcībā ir bijis *OA* stāvokļa ekonomiskais novērtējums par šī gada periodu. Pēc *Speedwing* aiziešanas 2000. gada vasarā Grieķijas Republika ir iesniegusi otru grozīto pārstrukturēšanas plānu — paredzot pilnīgu *OA* privatizāciju —, kuru tā ilgstoši pārrunāja ar Komisiju. *OA* finansiālo stāvokli un spēju ievērot šo plānu pārbaudīja *Crédit Suisse First Boston* 160 lappušu informatīvā memorandā, kas Komisijai iesniegts 2000. gada 20. decembrī.

208 Katrā ziņā, pat pieņemot, ka prasītāja nav izpildījusi pienākumu iesniegt ziņojumus 2000. gada martā un oktobrī, prasītāja apstrīd to, ka sankcija par neizpildi, proti, atbalsta būtiskas daļas atgūšana, ir nesamērīga.

209 Komisija uzskata, ka šis arguments ir jānoraida. Komisija norāda, ka prasīto ziņojumu neiesniegšana 2000. gada martā un oktobrī, paralēli tam, ka laikā netika iesniegti uzņēmuma apstiprināti pārskati (apstrīdētā lēmuma 132., 133. apsvērums), tai traucēja pārbaudīt, vai tiek ievērotas 1998. gada lēmumā noteiktās saistības, vai tiek īstenots pārstrukturēšanas plāns un vai tiek sasniegti plānotie rezultāti, pamatojoties uz 1998. gada lēmumā noteiktiem rādītājiem. Turklāt, tā kā *OA* nav ieviesusi darbojošos DVS, Komisijai iesniegtā informācija nav iegūta no atbilstošas grāmatvedības datu vadības sistēmas.

2. Pirmās instances tiesas vērtējums

210 Sākotnēji jānorāda, ka *OA* ekonomiskā stāvokļa novērtējumus, kas ietverti *Deloitte & Touche* 1999. gada marta ziņojumā par *Speedwing* izstrādāto pārskatīto pārstrukturēšanas plānu, pēc tam iepriekš minētā *Crédit Suisse First Boston* 2000. gada decembra memorandā (skat. iepriekš 109. punktu), nevar uzskatīt par derīgiem ziņojumu, kas Grieķijas Republikai bija jāiesniedz Komisijai 2000. gada martā un oktobrī, par to, kā tiek ievēroti visi 1998. gada lēmumā izvirzītie nosacījumi, lai nodrošinātu atbalsta saderību un 1998. gada pārstrukturēšanas plāna īstenošanu, aizstājējiem.

211 Šo divu dokumentu priekšmeti, kas attiecīgi skar *Speedwing* plānu un privatizācijas procesu, neattiecas uz 1998. gada pārstrukturēšanas plānu. Tomēr, tā kā galu galā no

Speedwing plāna atteicās un kā izriet no iepriekšējiem apsvērumiem (skat. iepriekš 131. punktu) Grieķijas iestādes vēlāk neiesniedza jaunu pārskatītu pārstrukturēšanas plānu, iepriekš minētie dokumenti, uz kuriem atsaucas prasītāja, šajā gadījumā nav atbilstoši.

212 Tiešām — iepriekš minētā 2000. gada 29. marta vēstulē Komisija ir norādījusi, ka ziņojumā, kas tai jāiesniedz 2000. gada marta beigās atbilstoši 1998. gada lēmumam, jāliek uzsvars uz pasākumiem, kas īstenoti *Speedwing* plāna ietvaros — kas tika piemērots pat pirms šī iestāde to apstiprināja. Tomēr vajadzība aktualizēt *OA* pārstrukturēšanas plānu, lai sasniegtu tajā izvirzītos mērķus, neatņem 1998. gada lēmumā paredzētajiem ziņojumiem to jēgu tik ilgi, kamēr 1998. gada pārstrukturēšanas plāns nav grozīts ar Komisijas piekrišanu. Šajā sakarā iepriekš minētā vēstulē Komisija turklāt uzstāja, ka ir nepieciešams iesniegt ziņojumu par to, kā tiek ievēroti visi 1998. gada lēmumā izvirzītie nosacījumi.

213 Šādā kontekstā ir skaidri redzams, ka pienākums iesniegt ziņojumus 2000. gada martā un oktobrī nav izpildīts.

214 Turklāt iepriekš minētajā kontekstā un, ievērojot apstrīdētā lēmuma pamatojumu, nevar uzskatīt, ka atbalsta summas atgūšana ir nesamērīga, kā to pakārtoti apgalvo prasītāja. Katrā ziņā apstrīdētā lēmuma 3. pantā Grieķijas Republikai ir uzlikts pienākums atgūt atbalsta otro daļu tādēļ, ka nav ievērots 1998. gada pārstrukturēšanas plāns un noteikti nosacījumi, kam bija pakļauta sākotnējā piešķiršana, un ne tikai tāpēc, ka tika pārkāpts 1998. gada lēmuma 1. panta 2. punktā noteiktais pienākums iesniegt ziņojumus 2000. gada martā un oktobrī, kā rezultātā nebija iespējams regulāri sekot pārstrukturēšanas atbalsta izmantošanai.

215 No tā izriet, ka pamati, kas balstīti uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā un samērīguma principa pārkāpumu, ir jānoraida.

D — *Par apgalvojumu, ka Grieķijas Republika nav izpildījusi 1994. gada lēmuma 1. panta b), c) un e) apakšpunktā norādītās saistības*

1. Par apgalvojumu, ka Grieķijas Republika nav izpildījusi 1994. gada lēmuma 1. panta b) apakšpunktā norādītās saistības

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

216 Prasītāja apgalvo, ka Komisija, apstrīdētā lēmuma 204. apsvērumā secinot, ka, piemērojot prasītājai Grieķijas tiesību aktus, ir pārkāpts 1994. gada lēmuma 1. panta b) apakšpunkts, ar kuru Grieķijas valdībai ir uzliktas "saistības" turpmāk iesaistīties *OA* vadībā tikai tiktāl, cik to nosaka akcionāra statuss, ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, nav sniegusi pietiekamu pamatojumu un ir pieļāvusi tiesību kļūdu.

217 Prasītāja apstrīd Komisijas apgalvojumus, kas ietverti apstrīdētā lēmuma 59., 60., 146., 203. un 204. apsvērumā, saskaņā ar kuriem, lai arī *OA* vairs nebija "DEKO", tas ir uzņēmums, kas pakļauts Grieķijas likumam Nr. 2414/96, kurš piemērojams sabiedriskā sektora uzņēmumiem (144. apsvērums), bet bija parasta publiska

akciju sabiedrība, tā, pārkāpjot Grieķijas likumdošanu, turpināja izmantot speciālās tiesību normas (likumi Nr. 2271/94, *FEK* A'229/23.12.1994; Nr. 2190/94, *FEK* A'28/03.03.1994; Nr. 2527/97, *FEK* A'206/08.10.1997 un Nr. 2602/98, *FEK* A'83/16.04.1998), kas parasti tiek piemēroti *DEKO*.

218 Prasītāja norāda, ka iepriekš minēto speciālo tiesību aktu dažu noteikumu piemērošana *OA* pilnībā atbilst Grieķijas tiesību normām. Likums Nr. 2271/94 paredzēja, ka *OA* un tās meitas sabiedrības vairs nav pakļautas tiesību normām, kas piemērojamas sabiedriskā sektora uzņēmumiem (*DEKO*), izņemot 1.–24. pantu likumā Nr. 2190/94. Likuma Nr. 2190/94 14. panta 1. punkta piektajā ievilkumā bija noteikts, ka šis likums jāpiemēro ne tikai uzņēmumiem, kas atbilst *DEKO* definīcijai, bet arī privāto tiesību uzņēmumiem, kas pieder Grieķijas valstij. Uz to brīdi 100 % *OA* piederēja Grieķijas valstij. Līdz ar to *OA* bija jāturpina tiesiski piemērot noteiktā kārtībā noteikumus par personāla pieņemšanu darbā un vadību, kas izriet no likumiem Nr. 2271/94, Nr. 2190/94, Nr. 2527/97 un Nr. 2602/98.

219 It īpaši ar likumu Nr. 2602/98, kas jau bija piemērojams 1998. gada lēmuma pieņemšanas laikā, visu kategoriju pastāvīgā personāla darbā pieņemšana *OA* bija pakļauta procedūrām, kas noteiktas vispārīgos noteikumos par personālu un kas praktiski visas pilnvaras piešķīra administrācijas padomei. Attiecībā uz sezonas personālu — īpaša darbā pieņemšanas procedūra ir noteikta likumā Nr. 2190/94, kas grozīts ar likumu Nr. 2527/97, ieviešot zināmu elastību. Turklāt 1998. gada lēmumā (66. apsvēruma a) apakšpunkts) Komisija atzina, ka šī jaunā speciālā procedūra, salīdzinot ar pastāvīgajam personālam piemērojamo procedūru, nodrošina "vajadzīgo elastību atbilstoši pārskatāmības prasībām". No tā izriet, ka Komisija secināja, ka iepriekš minētie noteikumi nav pretrunā 1994. gada 1. panta b) apakšpunktam.

220 Pēc 1998. gada lēmuma pieņemšanas iepriekš minētie tiesību akti nav grozīti. Tā kā nav sniegts skaidrojums Komisijas vērtējuma netiešai maiņai par šo noteikumu saderību, apstrīdētais lēmums nav pietiekami pamatots. Turklāt Komisijas secinājumi

apstrīdētā lēmuma 203. un 204. apsvērumā ir pretrunā 192. apsvērumam, kurā teikts, ka iepriekš minētie likumi nav pretrunā 1994. gada lēmuma 1. panta b), c) un f) apakšpunktā norādītajām saistībām.

221 Katrā ziņā Komisija, secinot, ka tiesību aktu par pieņemšanu darbā slogs deva priekšrocības *OA* EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, ir pieļāvusi tiesību kļūdu.

222 Komisija uzskata, ka prasītāja balstās uz kļūdainu apstrīdētā lēmuma interpretāciju. Katrā ziņā tā uzskata, ka nav nozīmes tam, ka Grieķijas tiesību normās ir skaidri paredzēts piemērot noteiktus speciālos noteikumus privāto tiesību uzņēmumiem, kas pieder valstij. Apstrīdētajā lēmumā (146. apsvērums) tā ir norādījusi, ka, pēc Grieķijas iestāžu domām, *OA* vairs nav *DEKO* un līdz ar to ir pakļauta tikai Grieķijas likuma Nr. 2190/1920 vispārīgiem noteikumiem par privāto tiesību akciju sabiedrībām. No tā Komisija ir secinājusi, ka līdz ar to noteikti likuma Nr. 2271/94 un likuma Nr. 2602/98 noteikumi bija jāpielāgo. Tā kā šāda pielāgošana nav veikta, *OA* atradās ārkārtas stāvoklī, kā Komisija to norādīja apstrīdētā lēmuma 203. apsvērumā.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

223 Komisija pamatoti norāda, ka prasītājas iebildumi ir balstīti uz kļūdainu apstrīdētā lēmuma pamatojuma interpretāciju.

224 Sākotnēji jānorāda, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā (138. apsvērums) skaidri atzina, ka attiecīgās Grieķijas tiesību normas (likumi Nr. 2271/94, Nr. 2602/98, Nr. 2527/98 un Nr. 2414/96) par personāla pieņemšanu darbā un vadību bija apstiprinātas 1998. gada lēmuma ietvaros. Tajā laikā *OA* bija *DEKO*. Tomēr pēc 1998. gada lēmuma pieņemšanas *OA* statuss ir mainījies. Lietas dalībnieku starpā nav strīdu par to, ka kopš 1999. gada *OA* ir pakļauta nevis Grieķijas likuma Nr. 2414/96 par *DEKO* noteikumiem, bet vispārējām tiesībām par akciju sabiedrībām, izņemot noteiktus iepriekš minēto tiesību normu noteikumus, kas joprojām tai ir piemērojami (apstrīdētā lēmuma 144. un 146. apsvērums).

225 Šādā jaunā kontekstā apstrīdētajā lēmumā (192. apsvērums) Komisija norāda, ka Grieķijas iestāžu sniegtā informācija apstiprina, ka iepriekš minētās tiesību normas nav pretrunā saistībām, kas norādītas 1994. gada lēmuma 1. panta b), c) un f) apakšpunktā. Tā secina (225. apsvērums), ka šaubas, kuru dēļ tā uzsāka formālu izmeklēšanas procedūru un kas konkrētā gadījumā izklāstītas apstrīdētā lēmuma 59. un 60. apsvērumā, attiecībā uz 1994. gada lēmuma 1. panta b) un f) apakšpunktā norādīto saistību izpildi ir izkliedētas.

226 Līdz ar to no apstrīdētā lēmuma rezolutīvās daļas 1. panta 1. punkta otrās daļas b) apakšpunkta — kurā ir konstatēts, ka pārstrukturēšanas atbalsta piešķiršanai [izvirzītais] nosacījums, ka Grieķijas Republika ievēros 24 noteiktās saistības, nav ievērots —, to interpretējot kontekstā ar lēmuma pamatojumu, it īpaši 192. un 225. apsvērumā izklāstītajiem secinājumiem, neapstrīdami izriet, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā nav secinājusi, ka ir pārkāpts 1994. gada lēmuma 1. panta b) apakšpunkts.

227 Šādos apstākļos prasītājas izvirzītajiem iebildumiem saistībā ar apgalvojumu, ka Grieķijas Republika nav izpildījusi 1994. gada lēmuma 1. panta b) apakšpunktā noteiktās saistības, ir zudis priekšmets.

228 Turklāt, kā norāda Komisija, no apstrīdētā lēmuma 2. panta, kurā ir uzskaitīti jaunie atbalsti, kas atzīti par nesaderīgiem, un kurā nav norādīti iepriekš minētie likumi, acīmredzami izriet, ka galu galā Komisija nav uzskatījusi šo likumu piemērošanu *OA* par jaunu atbalstu.

229 No tā izriet, ka pamati, kas balstīti uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā, nepietiekamu pamatojumu un tiesību kļūdu, ir jānoraida.

2. Par apgalvojumu, ka Grieķijas Republika nav izpildījusi 1994. gada lēmuma 1. panta c) apakšpunktā norādītās saistības

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

230 Vispirms prasītāja apgalvo, ka Komisijas secinājums par 1994. gada lēmuma 1. panta c) apakšpunkta pārkāpumu ir balstīts uz šī panta kļūdainu interpretāciju. Šajā pantā atsauce uz vispārējo tiesību "nodokļu maksātāja statusu" un atbrīvošanu no nodokļiem, kas jāmaksā *OA* pārstrukturēšanas ietvaros, parāda, ka tajā nekādā veidā nav skarti tādi aspekti kā *OA* gada pārskatu publicēšana vai pašu kapitāla apmērs. Tas attiecas tikai uz jautājumu, vai *OA* ir pakļauta tām pašām Grieķijas nodokļu tiesību normām, kam ir pakļauti citi privāto tiesību uzņēmumi. Šis jautājums ir skaidri iztirzāts tajās 1994. un 1998. gada lēmumu daļās, kas attiecas uz 1. panta c) apakšpunktu.

231 Turklāt, pat pieņemot, ka Komisijas piedāvātā 1994. gada lēmuma 1. panta c) apakšpunkta interpretācija ir pareiza, ko prasītāja apstrīd, apstrīdētajā lēmumā ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā un nav sniegts pietiekams pamatojums.

232 Pirmkārt, *OA* pārskatu publicēšana aizkavējās kopš 1999. gada tāpēc, ka bija jāizveido nopietns grāmatvedības pamats 2000. gadā uzsāktajam pārstrukturēšanas plānam privatizēt uzņēmumu. Šī aizkavēšanās bija jāabsorbē. Gada pārskati par darbību 2001. gadā tika publicēti 2003. gada jūnijā un gada pārskati par darbību 2002. gadā tika noslēgti 2003. gada oktobrī.

233 Prasītāja īpaši norāda, ka apstrīdētajā lēmumā nav norādīts, ka prasītājas grāmatvedība attiecībā pret Grieķijas nodokļu tiesībām būtu kārtota nepareizi. Turklāt, ja piekrīt Komisijas apgalvojumam, tad vienkāršs Grieķijas nodokļu tiesību pārkāpums, kuru izdarījusi prasītāja, būtu 1994. gada lēmuma 1. panta c) apakšpunkta pārkāpums. Šis pants attiecas tikai uz jautājumu, vai prasītāja ir vai nav pakļauta tām pašām Grieķijas nodokļu tiesību normām, kurām ir pakļauti visi pārējie privāto tiesību uzņēmumi. Komisija nav pierādījusi, ka tas tā nav.

234 Turklāt Komisijas arguments, saskaņā ar kuru tas, ka nebija publicēti prasītājas pārskati, traucēja pārbaudīt, vai Grieķijas Republika ir izpildījusi 1994. un 1998. gada lēmumos norādītās saistības, acīmredzami atšķiras no 1994. gada lēmuma 1. panta c) apakšpunktā norādītā jautājuma par "vispārējo tiesību akciju sabiedrības nodokļu maksātāja statusu".

235 Otrkārt, Komisija ir kļūdaini analizējusi Grieķijas likumu Nr. 2190/1920. Vispirms attiecībā uz nepietiekamu pašu kapitālu — prasītāja apgalvo, ka šis likums neparedz sankcijas, kuras var piemērot akciju sabiedrībai, ja uzņēmuma pašu kapitāls nokrītas

līdz līmenim, kas zemāks par 50 % no uzņēmuma kapitāla, un ja uzņēmuma akcionāri nelikvidē uzņēmumu un neīsteno citus piemērotus pasākumus, lai novērstu šādu situāciju. Līdz ar to tas, ka šādas sankcijas nav piemērotas *OA*, nevar būt 1994. gada lēmuma 1. panta c) apakšpunkta pārkāpums. Katrā ziņā *OA* akcionārs, proti, Grieķijas valdība, ir īstenojusi būtiskus pasākumus *OA* negatīvā pamatkapitāla novēršanai, it īpaši pilnīgu privatizāciju un papildu cita starpā nebūtisku aktīvu pārdošanu.

236 Pēc tam attiecībā uz gada pārskatu iesniegšanas un publicēšanas kavējumu — prasītāja apgalvo, ka likuma Nr. 2190/1920 48.a pantā ir paredzēts, ka gaisa pārvadātāja licenci var atsaukt, ja tas vismaz trīs gadus neiesniedz kompetentajām iestādēm akcionāru pilnsapulces apstiprinātus gada pārskatus. Šajā gadījumā tā tas nav bijis. Turklāt iepriekš minētajā likumā paredzētais niecīgais soda naudas apmērs (EUR 146) gadījumā, ja gada pārskati Grieķijas iestādēm tiek iesniegti ar nokavēšanos, norāda, ka Grieķijas likumdevējs neuzskata šādu kavējumu par nopietnu sabiedrību tiesību normu pārkāpumu.

237 Treškārt, Padomes 1992. gada 23. jūlija Regulas Nr. 2407/92/EEK par gaisa pārvadātāju licencēšanu (OV L 240, 1. lpp.) 3. panta 1. punktā un 5. panta 5. punktā paredzētās sankcijas atsaukt gaisa pārvadātāja licenci mērķis ir nodrošināt "parocīgu un piemērotu apkalpošanu" un "augstas drošības līmen[i]", uz ko ir izdarīta atsauce regulas preambulā. Šī regula atstāj katras dalībvalsts ziņā noteikt, vai informācijas par gaisa pārvadātāja finansiālo stāvokli kontekstā šāda sankcija ir vai nav jāpiemēro. Šajā gadījumā tas, ka *OA* pārskati par darbību 1999.–2001. gadā tika iesniegti un publicēti ar kavēšanos, neattaisno šādas sankcijas piemērošanu, kas katrā ziņā būtu nesamērīga. Šajā laikā Grieķijas iestāžu rīcībā bija pietiekama informācija, lai novērtētu, vai *OA* finansiālais stāvoklis apdraud iepriekš minētos mērķus sabiedrības interesēs, kas izvirzīti Regulā Nr. 2407/92.

238 Visbeidzot, prasītāja paskaidro, ka tā neatsaucas nedz uz likuma Nr. 2190/1920 48. pantu, nedz Grieķijas tiesību normām par aviosabiedrību izveidošanu un gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu, jo šie noteikumi nav minēti apstrīdētajā lēmumā.

239 Komisija vispirms iebilst, ka prasītājas arguments, saskaņā ar kuru pārskatu publicēšana nav jautājums par nodokļiem, nav bijis izvirzīts administratīvā procesa laikā. Turklāt šī argumenta forma dominē pār saturu.

240 Pēc tam Komisija uzsver, ka, pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, apstrīdētajā lēmumā (126. apsvērums) tā ir konstatējusi, ka prasītāja nav pienācīgi kārtojusi grāmatvedības uzskaiti. 2003. gada 1. decembra auditoru apliecinājums, kas pievienots 2002. gada bilancei (atbildes uz repliku I pielikums), apstiprina, ka prasītāja nav ievērojusi nodokļu tiesību normās paredzētos noteikumus, konkrēti grāmatvedības kodeksa noteikumus par grāmatvedības un dokumentu uzskaiti. Tādēļ daudzu debitoru un it īpaši kreditoru kontu dati nav saskaņoti un līdz ar to nav bijis iespējams apstiprināt kontu atlikumu. Tā kā nav uzticami dati par uzņēmuma rezultātiem, nav bijis iespējams pārbaudīt, vai Grieķijas Republika ir izpildījusi savas saistības un pareizi īstenojusi 1998. gada pārstrukturēšanas plānu.

241 Šādos apstākļos prasītājas argumenti, kas balstīti uz apgalvojumu, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu, analizējot likumu Nr. 2190/1920, nav efektīvi. Apstrīdētā lēmuma 195. apsvērumā Komisija ir norādījusi, ka *OA* nodokļu režīms atšķiras no citu privāto tiesību akciju sabiedrību nodokļu režīma tāpēc, ka Grieķijas Republika ir izrādījusi iecietību pret to, ka *OA* nav izpildījusi pienākumu vēlamajā laikā iesniegt un publicēt apstiprinātus pārskatus, kā arī pret prasītājas nepietiekamu kapitālu.

242 Komisija piebilst, ka likuma Nr. 2190/1920 48. pantā ir paredzēts atsaukt sabiedrības izveidošanas aktu, ja sabiedrības pašu kapitāls ir mazāks par 1/10 no tās pamatkapitāla, kā tas ir bijis šajā gadījumā.

243 Turklāt apstrīdētajā lēmumā (195. apsvērums) ir atsauce ne tikai uz Grieķijas likuma Nr. 2190/1920 un Regulas Nr. 2407/92 neizpildi, bet arī atsauce uz to, ka Grieķijas Republika nav izmantojusi valsts tiesību normās paredzētos tiesību aizsardzības līdzekļus un nav atsaukusi gaisa pārvadātāja licenci, piemērojot Grieķijas tiesisko regulējumu par aviosabiedrību izveidošanu un gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu. Šis tiesiskais regulējums paredz atsaukt licenci ikvienam gaisa pārvadātājam, kas periodiski neiesniedz datus, nesamaksā tiesības uz nolaišanos un stāvvietu, vai kura zaudējumi pārsniedz divas trešdaļas no iemaksātā pamatkapitāla — kā vairākkārt norādīts lēmumā, *OA* gadījumā ir bijuši apvienoti visi šie nosacījumi.

244 Attiecībā uz Regulu Nr. 2407/92 — Komisija apgalvo, ka tas, ka *OA* nav izpildījusi gaisa pārvadātāja pienākumu katru gadu iesniegt iestādēm apstiprinātus pārskatus par iepriekšējo darbību, kas noteikts šīs regulas 5. panta 6. punktā, ir pamats atsaukt gaisa pārvadātāja darbības licenci.

245 Katrā ziņā — pretēji prasītājas argumentiem — Regulas Nr. 2407/92 5. panta 5. punkts, ievērojot finansiālā sabrukuma stāvokli, kādā atrodas *OA* (skat. apstrīdētā lēmuma 116. un 195. apsvērumu), dod tiesības Grieķijas iestādei, kas izsniedz licences, atsaukt *OA* licenci.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

246 Atbilstoši iepriekš minētai judikatūrai (skat. iepriekš 72. un 73. punktu) sākotnēji jānoraida Komisijas izvirzītā iebilde par neieņemamību attiecībā uz prasītājas argumentu, saskaņā ar kuru pārskatu publicēšana neattiecas uz "nodokļu maksātāja statusu". Šāds arguments attiecas uz juridisko vērtējumu un nav balstīts uz jauniem faktiem.

247 Vispirms attiecībā uz jēdziena "akciju sabiedrības nodokļu maksātāja statuss, kas pielīdzināms vispārējām Grieķijas tiesībām [pakļautam] uzņēmumam nodokļu maksātāju statusam", kas norādīts 1994. gada lēmuma 1. panta c) apakšpunktā, interpretāciju, jānorāda, ka nedz 1994. gada lēmumā, nedz 1998. gada lēmumā šis jēdziens netiek skaidri definēts. Tomēr no 1994. gada lēmuma (9. lpp.) tieši izriet, ka administratīvā procesa, kas noslēdzās ar šo lēmumu, pārrunu par *OA* statusu ietvaros Grieķijas valdība apstiprināja, ka uz *OA* attiecas vispārējs tiesiskais regulējums, it īpaši sociālos, grāmatvedības un finanšu jautājumos un ka vienīgais atkāpes *OA* labā ietverošais regulējums attiecas uz nodokļu jomu.

248 Šādā kontekstā nevar apstiprināt iepriekš minētā jēdziena "vispārējo tiesību nodokļu maksātāja statuss" interpretāciju, kas izslēdz jautājumus par gada pārskatu publicēšanu un pašu kapitāla apmēru, kā to piedāvā prasītāja. Grieķijas valsts saistības attiecībā uz nodokļu maksātāja statusu tieši balstījās uz pieņēmumu, ka citās jomās, it īpaši grāmatvedības un finanšu jomā, *OA* principā ir pakļauta vispārējo tiesību regulējumam. Šajā sakarā no 1994. un 1998. gada lēmumiem izriet, ka šo lēmumu mērķis bija ar saistību, kuras uzņēmās Grieķijas valsts, palīdzību principā izvairīties no visa veida atkāpēm *OA* labā. Līdz ar to 1994. gada 1. panta c) apakšpunkts jāsaprot tādējādi, ka tas uzliek Grieķijas Republikai pienākumu pielīdzināt *OA* regulējumu vispārējo tiesību akciju sabiedrību regulējumam un šādu regulējumu efektīvi piemērot *OA*.

249 Turklāt no Komisijas argumentiem, kurus prasītāja šajā jautājumā neapstrīd, izriet, ka ar to, ka uzņēmums ilgstoši nespēj laikus publicēt savus pārskatus, tiek arī pārkāpts pienākums izveidot un reģistrēt pārskatus ar likumu noteiktā grāmatvedības un dokumentu uzskaitē.

250 Līdz ar to jāpārbauda, vai Komisija, apstrīdētajā lēmumā (141. un it īpaši 195. apsvērums) secinot, ka nav ievērots 1994. gada lēmuma 1. panta c) apakšpunkts tāpēc, ka Grieķijas iestādes ir izrādījušas iecietību — nepiemērojot Grieķijas likumā Nr. 2190/1920 un Regulā Nr. 2407/92 paredzētās sankcijas —, pirmkārt, pret to, ka *OA* gada pārskatus publicē ar kavēšanos, un, otrkārt, pret nepietiekamu pašu kapitāla apmēru, ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

251 Šajā sakarā Komisija apstrīdētajā lēmumā (195. apsvērums) paskaidro, ka šāda iecietība pierāda, ka Grieķijas Republika atļāva *OA* turpināt darbību pēc 2000. gada, neīstenojot papildu pārstrukturēšanas pasākumus, lai gan parasti uzņēmumam šādos apstākļos būtu jāpārtrauc darbība.

252 Pirmās instances tiesai, ievērojot valsts tiesisko regulējumu, kas izriet no lietas dalībnieku izklāsta, un Regulu Nr. 2407/92, uz ko Komisija pamatojas apstrīdētajā lēmumā, jāpārbauda, vai Komisija ir pārkāpusi diskrecionārās varas robežas, būtībā uzskatot, ka Grieķijas Republika piešķīra *OA* atkāpes pretēji saistībām, kas noteiktas 1994. gada lēmuma 1. panta c) apakšpunktā, pieļaujot, ka uzņēmums turpina darbību, neīstenojot papildu pārstrukturēšanas pasākumus, pirmkārt, neraugoties uz to, ka regulāri tiek kavēta apstiprinātu pārskatu publicēšana, un, otrkārt, neraugoties uz *OA* finansiālā stāvokļa nopietnu pasliktināšanos.

253 Šajā sakarā Pirmās instances tiesa ievadā norāda, ka prasītāja pamatoti ir uzsvērusi, ka apstrīdētajā lēmumā nav atsauce nedz uz 48. pantu Grieķijas likumā Nr. 2190/1920, nedz Grieķijas tiesisko regulējumu par aviosabiedrību izveidošanu un pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu, uz ko Komisija atsaucas Pirmās instances tiesā (skat. iepriekš 242. un 243. punktu). Šajā lēmumā ir atsauce tikai uz 47. pantu likumā Nr. 2190/1920 un šī likuma noteikumiem par pārskatu publicēšanu, kā arī atbilstošiem Regulas Nr. 2407/92 noteikumiem (49. un 195. apsvērums).

254 Atbilstoši judikatūrai lēmuma pamatojumam jābūt norādītam lēmuma tekstā un Komisijas vēlāk iesniegtus paskaidrojumus var ņemt vērā tikai ārkārtas apstākļos. No tā izriet, ka lēmumam jābūt pašpietiekamam un tā pamatojums nevar izrietēt no rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumiem, kas ir sniegti vēlāk, kad par lēmumu jau ir celta prasība Kopienu tiesā (iepriekš 72. punktā minētais spriedums lietā *Corsica Ferries France*/Komisija, 287. punkts).

255 Šādos apstākļos jāvērtē, vai šīs prāvas ietvaros šādi vēlāk sniegti paskaidrojumi par faktiem ir jānoraida.

256 Tā kā Komisijas secinājums par 1994. gada lēmuma 1. panta c) apakšpunkta pārkāpumu ir tieši pamatots ar to, ka nav piemērotas valsts tiesībās paredzētās sankcijas, un tā kā no lietas materiāliem neizriet, ka konkrēti jautājums par Grieķijas likuma Nr. 2190/1920 48. panta un iepriekš minētā Grieķijas tiesiskā regulējuma iespējamu pārkāpumu būtu pārrunāts lietas dalībnieku starpā administratīvā procesa laikā, Komisijai apstrīdētajā lēmumā bija jāprecizē valsts tiesiskā regulējuma noteikumi, kurus tā piemēro, vai vismaz jāprecizē to saturs. Līdz ar to papildu pamatojumu, kas balstīts uz šo valsts tiesisko regulējumu, nevar ņemt vērā.

257 Turklāt ievadā jānoraida arī 2003. gada 1. decembra auditoru apliecinājums, kas pievienots 2002. gada bilancei, tāpēc, ka apstrīdētais lēmums ir pieņemts pirms tam. Atbilstoši judikatūrai izskatot prasību atcelt tiesību aktu atbilstoši EKL 230. pantam, Kopienu akta likumība ir jāvērtē, pamatojoties uz faktiem un tiesībām, kas ir bijušas spēkā akta pieņemšanas brīdī. It īpaši Komisijas kompleksie vērtējumi ir jāpārbauda, ņemot vērā vienīgi to informāciju, kas ir bijusi tās rīcībā šo vērtējumu veikšanas brīdī (iepriekš 42. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *British Airways* u.c./Komisija, 81. punkts, un iepriekš 72. punktā minētais spriedums lietā *Corsica Ferries France*/Komisija, 142. punkts).

258 Pēc šiem ievada apsvērumiem jāpārbauda, pirmkārt, lietas dalībnieku argumenti attiecībā uz Grieķijas likuma Nr. 2190/1920 47. pantā un Regulas Nr. 2407/92 noteikumos paredzētajām sankcijām aviosabiedrības finansiālā stāvokļa nopietnas pasliktināšanās gadījumā. Šajā sakarā starp lietas dalībniekiem nav strīda par to, ka gadījumā, kad uzņēmuma pašu kapitāls ir samazinājies līdz apmēram, kas mazāks par 50 % no pamatkapitāla, Grieķijas likuma Nr. 2190/1920 47. pants uzliek pienākumu administrācijas padomei sasaukt akcionāru kopsapulci sešu mēnešu laikā, skaitot no pēdējā finanšu gada slēgšanas, lai lemtu par uzņēmuma likvidāciju vai veiktu citus piemērotus pasākumus, lai novērstu šādu situāciju.

259 Šajā sakarā, it īpaši ievērojot nepieciešamību pielāgot 1998. gada pārstrukturēšanas plānu, kas tika atzīts 1999. gadā, apstāklis, uz kuru atsaucas prasītāja, ka Grieķijas likumā nav sankciju par to, ka kopsapulce neīsteno iepriekš minētos pasākumus, nav pretrunā tam, ka faktu, ka Grieķijas valsts — vienīgais *OA* akcionārs — nav reaģējusi, konkrētā gadījumā var uzskatīt par būtisku norādi, kas ļauj prezumēt, ka pret *OA* ir bijusi īpaša attieksme. Šajā sakarā nepietiek ar prasītājas argumentu, saskaņā ar kuru ir īstenoti būtiski pasākumi — *OA* privatizācija —, lai uzlabotu šī uzņēmuma finansiālo stāvokli, lai uzskatītu, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā. Kā jau iepriekš norādīts, Komisijai nav bijis iesniegts pārskatīts pārstrukturēšanas plāns un tai nav bijis nosūtīts privatizācijas plāns (skat. iepriekš 128. un 130. punktu).

260 Turklāt Regulas Nr. 2407/92 5. panta 5. punkts dod tiesības licencētājām iestādēm, [jebkurā laikā un katrā ziņā], kad ir skaidri norādījumi par to licencēto gaisa pārvadātāja finansiālām problēmām, novērtēt tā finanšu rezultātus un apturēt vai atsaukt licenci, ja tā vairs nav pārliecināta par gaisa pārvadātāja faktisko vai iespējamo saistību izpildi 12 mēnešu laikā. Pretēji prasītājas piedāvātajai interpretācijai — šis pants kopsakarā ar šīs regulas septīto apsvērumu, kurā teikts, ka, "lai nodrošinātu parocīgu un piemērotu apkalpošanu, ir jānodrošina, ka gaisa pārvadātājs visu laiku darbojas stabilā saimnieciskā un augstas drošības līmenī", ļauj iepriekš minētām iestādēm atsaukt gaisa pārvadātāja licenci, ja tas vairāk kā divpadsmit mēnešus ir atkarīgs no aizņēmumiem, lai finansētu ne tikai pamatlīdzekļos ieskaitītos aktīvus, bet arī trūkstošo pamatkapitālu, kā atbilstoši norādēm apstrīdētā lēmumā, ko prasītāja neapstrīd, tas ir bijis *OA* gadījumā (skat. iepriekš 163. punktu). Lai arī tikai tas, ka nav izmantota šāda iespēja, nevar būt pietiekams pierādījums, ka ir piemērots izņēmuma statuss, tomēr to var uzskatīt par papildu, lai arī salīdzinoši vāju, norādi.

261 Otrkārt, attiecībā uz sankcijām par apstiprinātu gadu pārskatu novēlotu iesniegšanu un publicēšanu, no prasītājas argumentiem izriet, un to Komisija nav tieši apstrīdējusi (skat. iepriekš 236. un 241. punktu), ka uz *OA* attiecināmais kavējums Grieķijas tiesību aktos tiek sodīts tikai ar soda naudu EUR 146 apmērā.

262 Tomēr, ievērojot *OA* pārstrukturēšanas procesu, kas notiek kopš 1994. gada, finanšu grūtības, ar kurām uzņēmums ir saskāries vairākus gadus un to, ka grupa 100 % piederēja Grieķijas valstij, tas vien, ka Grieķijas tiesību normas neparedz būtiskas sankcijas par iepriekš minētiem kavējumiem, neļauj atzīt, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka tas, ka pārskati regulāri tika iesniegti ar kavēšanos, kas traucēja konsekventi īstenot un rūpīgi sekot *OA* pārstrukturēšanas plānam, ir norāde uz to, ka pretēji saistībām, kas izriet no 1994. gada lēmuma 1. panta

c) apakšpunkta, kā tas ir precizēts iepriekš 248. punktā, *OA* ir izmantojusi priviliģētu stāvokli, salīdzinot ar citām privāto tiesību akciju sabiedrībām.

263 Turklāt, kā to norāda Komisija, lasot Regulas Nr. 2407/92 3. panta 1. punktu kopsakarā ar 5. panta 6. punktu, izriet, ka dalībvalstis var atsaukt licenci tiem gaisa pārvadātājiem, kas pēc katra finanšu gada bez attaisnojoša iemesla neiesniedz apstiprinātu pārskatu par iepriekšējo finanšu gadu. Šīs prāvas ietvaros nevar uzskatīt, ka Komisija, uzskatot, ka šī noteikuma nepiemērošana, lai arī tas paredz tikai iespēju, arī ir papildu norāde par īpašu attieksmi pret *OA*, ir pārkāpusi tai dotās rīcības brīvības robežas.

264 Šādu iemeslu dēļ nevar uzskatīt, ka Komisija, balstoties uz iepriekš iztirzāto norāžu kopumu un secinot, ka nav izpildītas 1994. gada lēmuma 1. panta c) apakšpunktā norādītās saistības, ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

265 Šajā jautājumā apstrīdētais lēmums ir pietiekami pamatots tāpēc, ka tajā ir skaidri norādīts, ka Grieķijas iestāžu iecietība pret to, ka *OA* ir pārkāpusi iepriekš minētos Grieķijas tiesību normu un Regulas Nr. 2407/92 noteikumus, pierāda, ka šim uzņēmumam ir piemērots īpašs režīms (skat. iepriekš 251. un 253. punktu).

266 No tā izriet, ka pamati, kas balstīti uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā un nepietiekamu pamatojumu, ir jānoraida.

3. Par apgalvojumu, ka Grieķijas Republika nav izpildījusi 1994. gada lēmuma 1. panta e) apakšpunkta noteikumus

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

267 Prasītāja apgalvo, ka Komisija, secinot, ka Grieķijas Republika ir pārkāpusi 1994. gada lēmuma 1. panta e) apakšpunktu par pienākumu nepiešķirt jaunu atbalstu *OA* (apstrīdētā lēmuma 196. apsvērums), ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā un tiesību kļūdu un nav pietiekami pamatojusi apstrīdēto lēmumu.

268 Vispirms prasītāja norāda, ka Komisijas secinājums (apstrīdētā lēmuma 203. un 204. apsvērums), saskaņā ar kuru ir pārkāpts 1994. gada lēmuma 1. panta b) apakšpunkts, kļūdas pēc ir ierakstīts apstrīdētā lēmuma 6.2. punktā par "jauna atbalsta piešķiršanu". Šī panta pārkāpums būtu līdzvērtīgs nosacījuma par esoša atbalsta, nevis nosacījuma par jauna atbalsta piešķiršanu pārkāpumam. Līdz ar to šādā secinājumā ir pieļauta kļūda vērtējumā un tiesību kļūda.

269 Šajā sakarā iebildumu rakstā Komisija ir atzinusi, ka iespējami priviliģētā attieksme pret *OA*, balstoties uz likumiem Nr. 2190/1920, Nr. 2271/94, Nr. 2602/98 un Nr. 2114/96, nav iekļauta to jauno atbalstu skaitā, kas ir uzskaitīti apstrīdētā lēmuma 2. pantā. Ar iepriekš minētiem Grieķijas tiesību aktiem netiek pārkāpts 1994. gada lēmuma 1. panta e) apakšpunkts. Līdz ar to jāatceļ apstrīdētā lēmuma 1. pants tāpēc, ka tas ir pamatots ar šo apgalvoto pārkāpumu.

270 Pēc tam prasītāja apstrīd apgalvojumu, ka papildus ir pārkāpts 1994. gada lēmuma 1. panta e) apakšpunktā izvirzītais nosacījums. Tā norāda, ka argumentus šajā sakarā ir izvirzījusi, iztirzājot apstrīdētā lēmuma 2. pantu par apgalvotiem jauniem atbalstiem.

271 Šajā gadījumā apstrīdētajā lēmumā Komisija nav pārbaudījusi, vai 1994. gada lēmuma 1. panta e) apakšpunkta pārkāpuma dēļ pārstrukturēšanas atbalsta, kas apstiprināts 1999. gadā, atgūšana pilnā apmērā atbilstu samērīguma principam.

272 Turklāt, pat pieņemot, ka apstrīdētā lēmuma 2. pantā norādītie pasākumi ir atbalsts, ko prasītāja apstrīd, Komisijai bija jāpārbauda, vai šādus pasākumus var uzskatīt par saderīgiem ar kopējo tirgu atbilstoši EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktam. Tomēr šajā gadījumā Komisija nav izskaidrojusi kādā veidā, piešķirot jaunu atbalstu, ir pārkāpts "vienreizēja atbalsta" princips (*one time, last time*) pamatnostādņu izpratnē. 2001. gada 11. septembra notikumi ir "ārkārtēji un neparedzēti apstākļi, par kuriem uzņēmums nav atbildīgs", kas atbilstoši šo pamatnostādņu 48. punktam attaisno jauna atbalsta piešķiršanu.

273 Šajā sakarā prasītāja apstrīd to, ka lielākā daļa apgalvotie jaunie atbalsti, kas norādīti apstrīdētajā lēmumā, būtu piešķirti pirms 2001. gada 11. septembra. Šajā gadījumā apstrīdētajā lēmumā nav skaidri norādīts, kurā brīdī ir beigusies privātā kreditora "iecietība" pret attiecīgo parādu nemaksāšanu. Līdz ar to nav iespējams noteikt, kurā maksāšanas reizē šāda iespējama iecietība ir kļuvusi par prettiesisku atbalstu. Lielākā daļa norādītie jaunie atbalsti ir piešķirti laika posmā pirms 2001. gada 11. septembra. Katrā ziņā Komisijai bija jāpārbauda, vai norādītie atbalsti bija atbilstoši EKL 87. panta 3. punktam. Šādas pārbaudes ietvaros Komisijai bija jāpārliecinās, vai ir piemērojams iepriekš minētais vienreizēja atbalsta princips.

274 Komisija iebilst pret šiem apgalvojumiem. Attiecībā uz prasītājas apgalvojumiem par "vienreizēja atbalsta" principu, Komisija iebilst, ka prasītāja nav tai lūgusi apstiprināt attiecīgos jaunos atbalstus, atsaucoties, piemēram, uz ārkārtējiem apstākļiem atbilstoši 1999. gada pamatnostādņu 48. punktam. Turklāt lielākā daļa jauno atbalstu, par kuriem tā Grieķijas Republikai izsaka iebildumus, ir piešķirti pirms 2001. gada

11. septembra (apstrīdētā lēmuma 147., 150., 152. un 156. apsvērums). Attiecībā uz šiem jautājumiem Komisija atsaucas uz argumentiem, kas izvirzīti saistībā ar apstrīdētā lēmuma 2. punktu.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

275 Šajā sakarā pietiek norādīt, ka Komisija secināja, ka Grieķijas Republika nav izpildījusi 1994. gada lēmuma 1. panta e) apakšpunktā noteiktās saistības vairs nepiešķirt atbalstus *OA*, pamatojoties uz to, ka šai aviosabiedrībai ir piešķirti virkne jauni atbalsti. Tā kā Komisijas secinājumus par jaunu atbalstu piešķiršanu prasītāja apstrīd prasības otrajā daļā, prasītājas iebildumi par 1994. gada lēmuma 1. panta e) apakšpunktā norādīto saistību varbūtēju neizpildi, kā to atzīst arī pati prasītāja, nav jāpārbauda atsevišķi (skat. iepriekš 270. punktu).

276 Tomēr vispirms jānorāda, ka, neatkarīgi no iebildumu par jaunu atbalstu piešķiršanu pārbaudes rezultāta, tas nevar ietekmēt atgūstamo pārstrukturēšanas atbalsta summu. Pārstrukturēšanas atbalsta visas otrās daļas 41 miljona EUR apmērā atgūšana katrā ziņā atbilst samērīguma principam, uz kuru atsaucas prasītāja. Apstrīdētā lēmuma 3. pants, ar kuru ir uzlikts pienākums atgūt šo summu, ir balstīts vienlaikus gan uz pārstrukturēšanas plāna neīstenošanu — kas jau ir pietiekami, lai pamatotu atgūšanu —, gan to, ka Grieķijas valsts nav izpildījusi virkni saistību, tai skaitā nepiešķirt jaunus atbalstus.

277 Attiecībā uz prasītājas izvirzītiem iebildumiem par Komisijas veikto pārbaudi apstrīdētā lēmuma nodaļā, kura veltīta jauniem atbalstiem, attiecībā uz 1994. gada lēmuma 1. panta b) apakšpunkta pārkāpumu par tādu Grieķijas tiesību normu, kas parasti

tiek piemērotas tikai valsts uzņēmumiem, piemērošanu *OA* (skat. iepriekš 268. un 269. punktu), pietiek atgādināt, ka katrā ziņā Komisija apstrīdētā lēmuma rezolutīvā daļā nav iekļāvusi šos pasākumus nedz kā esošu atbalstu, nedz kā jaunu atbalstu (skat. iepriekš 226.–228. punktu). Tātad šie iebildumi jānoraida, jo ir zudis priekšmets.

278 Turklāt jānorāda, ka pamats, uz kuru prasītāja atsaucas pakārtoti, saskaņā ar kuru apgalvotie jaunie atbalsti katrā ziņā būtu atzīstami par saderīgiem ar kopējo tirgu atbilstoši EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktam (skat. iepriekš 272. un 273. punktu), nav atkārtots prasības otrajā daļā. Turklāt šis pamats katrā ziņā nav pamatots tāpēc, ka šajā gadījumā Grieķijas iestādes nav lūgušas Komisiju apstiprināt jaunu atbalstu piešķiršanu, ņemot vērā 2001. gada 11. septembra atentātu ietekmi uz gaisa pārvadājumu tirgu. Tā kā šāds lūgums nav bijis pievienots pārskatītam pārstrukturēšanas plānam, Komisijai nebija nedz pienākuma, nedz tiesību pārbaudīt, vai šie pārstrukturēšanas perioda laikā papildu piešķirtie atbalsti var būt atzīstami par saderīgiem ar kopējo tirgu atbilstoši EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktam. Līdz ar to Komisija varēja apstrīdētajā lēmumā (223. un 224. apsvērums) pamatoti secināt, ka katrā ziņā apgalvotie jaunie atbalsti neatbilst EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem atkāpes [izdarīšanai].

279 Līdz ar to pamati, kas balstīti uz samērīguma principa pārkāpumu un EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta pārkāpumu, kā arī nepietiekamu pamatojumu, ir jānoraida.

280 Šajā stadijā jāpārbauda pamati, kurus prasītāja izvirzījusi, lai apstrīdētu jauno atbalstu pasākumu, par ko ir strīds, kvalifikāciju.

IV — *Par apgalvotiem jauniem atbalstiem (apstrīdētā lēmuma 2.–4. pants)*

281 Prasītāja apstrīd apstrīdēto lēmumu attiecībā uz atzinumu par jaunu atbalstu piešķiršanu un pienākumu atgūt jaunos atbalstus, kas izpaužas kā iecietība pret to, ka pastāvīgi netiek maksātas lidostas nodevas ASL; PVN par degvielu un rezerves daļām; nodokļi un nomas maksa citām lidostām, neskaitot ASL; tā sauktais "spatosimo" nodoklis un sociālās apdrošināšanas iemaksas. Tā apgalvo, ka Komisija nav precīzi identificējusi iespējamos jaunos atbalstus, kas atbilstoši apstrīdētajam lēmumam ir jāatgūst, un prasītāja apstrīd Komisijas sniegto šī lēmuma interpretāciju.

282 Pirms uzsākt izskatīt citus prasītājas izvirzītos argumentus par katru no apgalvotiem jauniem atbalstiem, sākotnēji jāpārbauda iepriekš minētais iebildums par to, ka atgūstamie jaunie atbalsti nav identificēti, un par apstrīdētā sprieduma interpretāciju, ievadā atgādinot privāta kreditora kritērija saturu un Pirmās instances tiesas kontroles apjomu par šī kritērija piemērošanu, kā arī prasības, kas attiecas uz apstrīdētā lēmuma pamatojumu.

A — *Ievada apsvērumi par privāta kreditora kritēriju un Pirmās instances tiesas kontroles apjomu, kā arī pamatojumam izvirzītām prasībām*

283 Pirmkārt, attiecībā uz privāta kreditora kritēriju un šī kritērija piemērošanas kontroli, ko veic Pirmās instances tiesa, jāatgādina, ka atbilstoši judikatūrai ar faktu vien, ka publisks kreditors, rīkojoties pēc saviem ieskatiem, ir piešķīris maksājumu atvieglojumus, nepietiek, lai to kvalificētu kā valsts atbalstu. Piešķirtiem maksājumu atvieglojumiem jābūt acīmredzami būtiskākiem, salīdzinot ar atvieglojumiem, kādus privāts kreditors piešķirtu savam debitoram līdzīgā situācijā, it īpaši ievērojot parāda apmēru, tiesību aizsardzības līdzekļus, kas ir publiska kreditora rīcībā, iespējas

uzlabot debitora stāvokli, ja tiek atļauts darbību turpināt, kā arī kreditora risku, ka tā zaudējumi var vēl pieaugt gadījumā, ja darbība tiek turpināta (Tiesas 1999. gada 29. jūnija spriedums lietā C-256/97 *DM Transport*, *Recueil*, I-3913. lpp., 30. punkts, un ģenerāladvokāta Mišo [*Mischo*] secinājumi lietā C-480/98 Spānija/Komisija, kurā spriedums pasludināts 2000. gada 12. oktobrī, *Recueil*, I-8717., I-8720. lpp., 34.–37. punkts; Pirmās instances tiesas 2000. gada 10. maija spriedums lietā T-46/97 *SIC*/Komisija, *Recueil*, II-2125. lpp., 95. punkts).

284 Šajā sakarā arī jāatgādina, ka Līgumā definētajam valsts atbalsta jēdzienam ir juridisks raksturs un tas ir jāinterpretē, balstoties uz objektīviem kritērijiem. Šī iemesla dēļ Kopienu tiesai principā, un ņemot vērā gan tai iesniegtus konkrētus prāvas faktus, gan Komisijas veikto vērtējumu tehnisko un komplekso raksturu, ir jāveic vispusīga pārbaude par to, vai pasākums ietilpst EKL 87. panta 1. punkta piemērošanas jomā (Pirmās instances tiesas 2002. gada 11. jūlija spriedums lietā T-152/99 *HAMSA*/Komisija, *Recueil*, II-3049. lpp., 159. punkts).

285 Tomēr, ja Komisijas vērtējums tam, vai pasākums atbilst kritērijam par privāto kreditoru, ietver kompleksu ekonomisku novērtējumu, attiecībā uz kuru Komisijai piemīt rīcības brīvība, pārbaude tiesā aprobežojas ar pārbaudi attiecībā uz procesuālo noteikumu un pienākuma norādīt pamatojumu ievērošanu, juridisku kļūdu neesamību, apstiprināto faktu materiālo precizitāti un acīmredzamu kļūdu neesamību šo faktu vērtējumā, kā arī uz to, ka nav notikusi pilnvaru nepareiza izmantošana. It īpaši Pirmās instances tiesai nav jāaizstāj Komisijas vērtējums ar savu ekonomisko novērtējumu (iepriekš 284. punktā minētais spriedums lietā *HAMSA*/Komisija, 127. punkts).

286 Otrkārt, attiecībā uz pienākumu norādīt pamatojumu, prasītāja pamatoti norāda, ka nepietiek ar to, ka pamatojumā tiek konstatēts, ka attiecīgais pasākums ir valsts atbalsts, tajā ir jābūt norādei uz konkrētiem faktiem, lai ieinteresētās personas lietderīgi varētu paust savu viedokli par apgalvoto faktu un apstākļu esamību un atbilstību

un Kopienu tiesa varētu to pārbaudīt (Pirmās instances tiesas 2002. gada 26. februāra spriedums lietā T-323/99 *INMA* un *Itainvest*/Komisija, *Recueil*, II-545. lpp., 57. punkts).

287 Tomēr netiek izvirzīta prasība, lai šis pamatojums konkretizētu visus atbilstošos faktus vai tiesību normas, jo izvirzītais jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst EKL 253. panta prasībām, ir jāvērtē, vadoties ne tikai no šī akta formulējuma, bet arī no tā konteksta, kā arī, ņemot vērā uz šo jautājumu attiecināmo tiesību normu kopumu (iepriekš 37. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās T-228/99 un T-233/99 *Westdeutsche Landesbank Girozentrale* un *Land Nordrhein-Westfalen*/Komisija, 279. punkts).

B — *Par iebildumu, ka nav identificēti atgūstamie jaunie atbalsti, un par apstrīdētā lēmuma interpretāciju*

288 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums neļauj precīzi noteikt, kuri jaunie atbalsti ir uzskatāmi par nesaderīgiem ar Līgumu un līdz ar to ir atgūstami [atbilstoši] Komisijas uzliktajam pienākumam. Līdz ar to Grieķijas Republika nevar noteikt atgūstamo atbalstu summu. Šajā gadījumā Komisijai bija jānosaka attiecībā uz katru attiecīgo jauno atbalstu, kādas finansiālas priekšrocības *OA* ir guvusi no tā, ka ilgstoši ir izrādīta iecietība pret parāda nemaksāšanu. Nav teikts, ka šādas priekšrocības noteikti atbilst maksājamai summai. To veido ieguvums naudas izteiksmē, kas izriet no atšķirības starp to, kā teorētiski būtu rīkojies privāts kreditors, un to, kā katrā gadījumā faktiski ir rīkojusies Grieķijas valdība. Līdz ar to Komisijai bija pienākums noteikt, kā būtu rīkojies privātais kreditors, piemēram, norādot kavējuma termiņu, kuram beidzoties, pēc Komisijas domām, tas būtu cēlis prasību tiesā.

289 Līdz ar to apstrīdētajā lēmumā nav norādīts pamatojums un ir pārkāpts tiesiskās drošības princips attiecībā uz atgūstamo apgalvotā jaunā atbalsta summu.

290 Šajā sakarā Pirmās instances tiesa atgādina, ka izklāstītos prasītājas argumentus Tiesa jau ir noraidījusi savā 2005. gada 12. maija spriedumā lietā C-415/03 Grieķija/Komisija (Krājums, I-3875. lpp.).

291 Šajā spriedumā atbilstoši EKL 88. panta 2. punktam Tiesa apmierināja Komisijas prasījumu par to, ka Grieķijas Republika nav veikusi pasākumus, kas vajadzīgi, lai atgūtu piešķirto valsts atbalstu, kas atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar kopējo tirgu, izņemot to, kas attiecas uz iemaksām Grieķijas valsts sociālās apdrošināšanas iestādei (turpmāk tekstā — "*IKA*"). Attiecībā uz jauniem atbalstiem, izņemot iemaksas *IKA*, kurus apstrīdētajā lēmumā ir uzdots atgūt, Tiesa noraidīja Grieķijas Republikas izvirzīto argumentu par šī lēmuma izpildes neiespējamību tādēļ, ka nav precīzi norādītas atmaksājamās summas. Šajā sakarā Tiesa atgādināja sprieduma 39.–41. punktā, ka neviena Kopienu tiesību norma neparedz, ka Komisijai, pieprasot atgūt atbalstu, kas atzīts par nesaderīgu ar kopējo tirgu, būtu precīzi jānosaka atmaksājamā atbalsta summa. Pietiek ar to, ka Komisijas lēmums ietver norādes, kas ļauj tā adresātam pašam bez lielām grūtībām noteikt šo summu. Tiesa secināja, ka Komisija tādējādi likumīgi varēja aprobežoties ar to, ka tā konstatē pienākumu atmaksāt attiecīgo atbalstu, un atstāt valsts iestāžu ziņā atmaksājamo summu precīzu apmēru aprēķināšanu, ko var secināt, lasot apstrīdētā lēmuma 2. pantu kopsakarā ar tā 206.–208. apsvērumu.

292 Šajā gadījumā no tā skaidri izriet, ka — pretēji prasītājas apgalvojumam — Komisijai nebija pienākuma noteikt attiecībā uz katru jauno atbalstu brīdi, kurā, pēc Komisijas

domām, privāts kreditors nebūtu vairs pieļāvis maksājumu kavēšanu, precīzi kādus pasākumus tas būtu veicis un to sekas, lai attiecīgā dalībvalsts varētu katrā konkrētajā gadījumā aprēķināt *OA* gūtās priekšrocības.

293 Šajā sakarā jānorāda, ka tieši atbrīvojums no parāda summas samaksas vai kavējuma [pieļaušana] no brīža, kad parādu var atprasīt, principā ir priekšrocības, ko debitors gūst no tā, ka tiek pieļauta parāda nemaksāšana vai maksājumu kavējums. Nav teikts, ka šādas priekšrocības noteikti sakrīt ar summas apmēru, ko privātais kreditors varētu atgūt, vairs nepieļaujot nemaksāšanu vai maksājumu kavējumu.

294 Šajā gadījumā, lai noteiktu, vai *OA* ir guvusi labumu, Komisijai, ievērojot iepriekš atgādinātos judikatūrā izvirzītos kritērijus (skat. iepriekš 283. punktu), bija tikai jāpārbauda, vai, vēlākais, apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī privāts kreditors līdzīgā situācijā acīmredzami nebūtu turpinājis pieļaut nemaksāšanu vai maksājumu kavējumus. Šajā gadījumā šādas pārbaudes ietvaros nav jānosaka precīza summa, kuru sasniedzot, privāts kreditors nebūtu vairs pieļāvis nemaksāšanu vai maksājumu kavējumus un būtu veicis pasākumus, lai saņemtu sava aizdevuma atmaksu.

295 No tā izriet, ka pamati, kas balstīti uz pamatojuma neesamību un tiesiskās drošības principa pārkāpumu saistībā ar to, ka, iespējams, nav norādīti atgūstamie jaunie atbalsti, jānoraida kā nepamatoti.

296 Turklāt prasītāja apgalvo, ka no apstrīdētā lēmuma (229. apsvērums) izriet, ka līdz 1998. gada lēmuma pieņemšanas brīdim nav bijis piešķirts neviens jauns atbalsts.

297 Šāda apstrīdētā lēmuma interpretācija ir kļūdaina. No šī lēmuma (230. apsvērums) tieši izriet, ka Komisija uzlika pienākumu pilnībā atgūt jaunos prettiesiskos atbalstus tāpēc, ka atšķirībā no pārstrukturēšanas atbalsta, kas jau pārbaudīts 1998. gada lēmumā, attiecībā uz jauniem atbalstiem nekad nav bijis lēmums, kas varētu dot cerības, ka netiks pieprasīts atgūt atbalstus. Līdz ar to tikai pārstrukturēšanas atbalsta pirmā daļa, kas piešķirta pirms 1998. gada 14. augusta, tika atbrīvota no atgūšanas pienākuma (skat. iepriekš 25. punktu).

C — *Par apgalvojumu, ka ilgstoši ir pieļauta nodevu, kas jāmaksā SAL, nemaksāšana*

298 Pēc prasītājas domām, par strīdīgo rīcību nav atbildīga Grieķijas valsts un tā neietver valsts resursu novirzīšanu. Turklāt Komisija ir noteikusi pretēju pierādīšanas pienākumu un pārkāpusi prasītājas un Grieķijas Republikas tiesības tikt uzklausītai. Visbeidzot, apstrīdētajā lēmumā nav norādīts pamatojums un ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā attiecībā uz privāta kreditora kritērija piemērošanu.

1. Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti par apgalvojumu, ka Grieķijas valsts ir atbildīga par strīdīgo rīcību

299 Prasītāja apgalvo, ka par to, ka, iespējams, ir pieļauta ASL maksājamo lidostu nodevu nemaksāšana, nav atbildīga valsts. Ievadā tā norāda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nav nodalījusi fiziski pastāvošu vienību — ASL, kas atrodas Spatā, un juridisku vienību, kas atbild par šīs lidostas izmantošanu — *Athens International Airport S.A.* (turpmāk tekstā — "*AIA SA*"), privātu sabiedrību, kuras 55 % pieder valstij un 45 %

privātiem uzņēmumiem. *AIA SA* vadības pamatā ir tās statūti un līgums par lidostas attīstību, kas noslēgts starp Grieķijas valsti un trīs privātiem uzņēmumiem, kuriem pieder 45 % no tās kapitāla. Abi šie dokumenti ir ratificēti ar likumu Nr. 2338/1995.

300 Šādā kontekstā Komisija ir pieļāvusi kļūdu faktos, apstrīdētajā lēmumā (210. apsvērums) netieši balstoties uz apstākli, ka Grieķijas Civilās aviācijas iestāde (turpmāk tekstā — "GCAI") vada ASL, lai piedēvētu apgalvoto iecietību valstij. GCAI ir Transporta ministrijas valsts iestāde, kas ir atbildīga par gaisa transporta attīstību un uzraudzību Grieķijā.

301 Katrā ziņā pieņemot, ka apstrīdētais lēmums nav balstīts uz to, ka GCAI vada ASL, ko prasītāja apstrīd, šajā lēmumā nav norādīts pamatojums un tajā ir pieļauta acīmredzama kļūda faktu vērtējumā attiecībā uz apgalvotās iecietības piedēvēšanu Grieķijas valstij.

302 Prasītāja nenoliedz, ka *AIA SA* var ietilpt "valsts sektorā", īpaši ievērojot Komisijas 1980. gada 25. jūnija Direktīvas 80/723/EEK par dalībvalstu un valsts uzņēmumu finansiālo attiecību pārredzamību (OV L 195, 35. lpp.) noteikumus. Tomēr šāds apstāklis neļauj iepriekš pieņemt, ka par attiecīgajiem pasākumiem atbildīga ir Grieķijas valsts. Atbilstoši Tiesas 2002. gada 16. maija spriedumam lietā C-482/99 Francija/Komisija, saukts par "Stardust Marine" (Krājums, I-4397. lpp., 52. un 55. punkts), jāpārbauda, vai valsts iestādes vienā vai otrā veidā ir bijušas iesaistītas attiecīgo pasākumu īstenošanā.

303 Šajā sakarā prasītāja uzskata, ka norādes, uz kurām atsaucas Komisija, ir jānoraida. Pirmkārt, tikai apstāklim, ka Grieķijas valstij pieder 55 % no *AIA SA*, tā ieceļ četrus no deviņiem administrācijas padomes locekļiem un ieceļ priekšsēdētāju, nav nozīmes

attiecībā uz veidu, kā šis uzņēmums nolēma īstenot attiecīgos pasākumus. Atbilstoši iepriekš minētam līgumam par lidostas attīstību — atbildīga par *AIA SA* operatīvo vadību ir administrācijas padome un katram administrācijas padomes loceklim ir jārīkojas neatkarīgi no akcionāriem. Prezidenta funkcija labākajā gadījumā ir kvalificējama kā simboliska. Šādos apstākļos — pretēji Komisijas apgalvojumiem — fakti šajā gadījumā būtiski atšķiras no attiecīgajiem faktiem, izdodot Tiesas priekšsēdētāja 1985. gada 3. maija rīkojumu apvienotajās lietās 67/85 R, 68/85 R un 70/85 R *Van der Kooy*/Komisija (*Recueil*, 1315 lpp.). Lietā *Van der Kooy* Nīderlandes valstij piederēja 50 % daļu un tā iecēla pusi uzņēmuma (*Gasunie*) administrācijas padomes locekļu, kas piešķīra attiecīgo valsts atbalstu. Nīderlandes ekonomikas ministrijai bija tiesības apstiprināt tarifus un tā bija izmantojusi šo kompetenci. Tiesa secināja, ka vairāki šādi fakti, "apskatot tos kopumā", parāda, ka *Gasunie* rīcību var attiecināt uz Nīderlandes valsti. Savukārt šajā gadījumā Grieķijas valsts nav veikusi tiešu kontroli, kad *AIA SA* noteica nodevas. Visbeidzot, vienošanās par parādu samaksu faktiski ir *AIA SA* ģenerāldirektora atbildībā.

304 Otrkārt, Komisija nav paskaidrojusi, kāpēc apstāklis, ka atbilstoši līgumam par lidostas attīstību nevienam, izņemot Grieķijas valsti, nav atļauts iegūt 50 % vai vairāk *AIA SA* daļu (2.8.1. pants) vai ka tai nevar piederēt daļas uzņēmumā, kura darbība atšķiras no darbības, kam tika izveidota *AIA SA* (3.1.3. pants), ļauj secināt, ka Grieķijas valsts ir bijusi iesaistīta iecietībā attiecībā uz *OA* nodevu parādu maksājumu *AIA SA* termiņu. Tas pats attiecas uz faktu, ka Grieķijas valsts noteiktos apstākļos ir tiesīga pārtraukt lidostas darbību (iepriekš minētā līguma 11.1. pants), īpaši "valsts drošības apsvērumu dēļ". Šādām tiesībām aizsargāt īpašu investoru nav atbilstības šajā gadījumā.

305 Treškārt, tiesībām vai papildu atvieglojumiem, kas piešķirti *OA* atbilstoši līguma par lidostas attīstību 13.4.2. pantam, nav nekāda saistība ar šajā gadījumā izskatītajiem jautājumiem. Šie noteikumi principā ir par *OA* tiesībām izmantot lidostu. Attiecībā

uz *OA* parādu, *AIA SA* pret šo uzņēmumu jāizturas kā pret trešo personu, nepiešķirot tam nekādas priekšrocības. Šis princips ir redzams 13.4.2.(c) pantā, kurā ir noteikts, ka *AIA SA* jāpiešķir *OA* noteiktas tiesības izmantot lidostu, un ir tieši precizēts, ka ar tām saistītā īres maksa un nodevas tiek aprēķinātas "[..] tāpat kā ikvienam citam gaisa pārvadājumu operatoram". Arī 13.4.2.(e) pantā ir noteikts, ka, veicot darbību un sniedzot pakalpojumus, kas norādīti 13.4.2.(c) pantā, *OA* "ir jāpiemēro vispārīgie noteikumi".

306 Ceturtkārt, tas, ka Grieķijas valstij noteiktos apstākļos ir tiesības piešķirt *AIA SA* aizdevumu bez garantijām ar nosacījumu, ka *OA* nespēj nomaksāt *AIA SA* maksājamās nodevas (līguma par lidostas attīstību 13.4.3. pants), neļauj secināt arī, ka Grieķijas valsts ir bijusi iesaistīta kādā no abiem attiecīgajiem pasākumiem. Komisija ir ilgstoši apstājusies pie iepriekš minētā 13.4.3. panta, analizējot, [vai] šādi aizdevuma piešķiršanas noteikumi, kas apstiprināti 1996. gada 12. jūnijā (lieta NN 27/96), ir iespējama līdzdalība valsts atbalstu veidā. Komisija ir secinājusi, ka šāds mehānisms nav valsts atbalsts *OA* labā. Tā kā nav apstiprināts, ka *AIA SA* ir izmantojusi šo noteikumu, tam vēl jo vairāk nav nozīmes šajā gadījumā.

307 Piektkārt, atbrīvojumi no aplikšanas ar nodokli, kas piešķirti *AIA SA* atbilstoši līguma par lidostas attīstību 25. pantam, ir piemērojami neatkarīgi no tā, vai tiek noslēgta un īstenota vienošanās ar *OA* par parādu samaksu, un tie bija ietverti nosacījumos, kurus Komisija apstiprināja 1996. gadā.

308 Šādos apstākļos prasītāja atgādina, ka iepriekš 302. punktā minētajā spriedumā lietā *Stardust Marine* Tiesa nekonstatēja faktu attiecināmību, lai arī saistība starp Francijas valsti un *Altus*/*SBT* (konkrēti — *Altus* administrācijas padomē pārstāvēts

akcionārs, kam pieder 100 %) ir bijusi vismaz tikpat cieša, pat vēl ciešāka, nekā saistība starp Grieķijas valsti un *AIA SA* (administrācijas padomē pārstāvēts akcionārs, kam pieder 55 %, kur citi akcionāri ir spēcīgi privātie uzņēmumi).

309 Komisija apstrīd, ka savus atzinumus ir balstījusi uz faktu, ka par ASL darbību ir atbildīga GCAI.

310 Komisija norāda, ka, lai pierādītu, ka par attiecīgajiem pasākumiem atbildīga ir valsts, pietiek noteikt, ka attiecīgais uzņēmums nevarēja pieņemt attiecīgo lēmumu, "neņemot vērā valsts pārvaldes prasības" (ģenerāladvokāta Džeikobsa [*Jacobs*] secinājumi lietā C-482/99 *Stardust Marine*, kurā pasludināts iepriekš 302. punktā minētais spriedums, *Recueil*, I-4400. lpp., 51.–78. punkts).

311 Šajā gadījumā atbildības uzlikšanu valstij par apskatītajiem atbalsta pasākumiem *AIA* apstiprina vairākas norādes, kas parāda, ka Grieķijas valsts izmanto to, ka tās varā ir ietekmēt noteiktu lēmumu, kā jautājumā par *OA* uzkrātiem parādiem *AIA*, pieņemšanu.

2. Pirmās instances tiesas vērtējums

312 Secīgi ir jāizskata pamati, kas balstīti uz kļūdu faktos, pamatojuma neesamību un acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz atbildības uzlikšanu Grieķijas valstij par apgalvojumu, ka ir pieļauta nodevu, kas jāmaksā ASL, nemaksāšana.

313 Komisija apstrīdētā lēmuma 210. apsvērumā uzskatīja, ka atbilstoši iepriekš 302. punktā minētajā spriedumā lietā *Stardust Marine* izvirzītiem kritērijiem par pieciem apgalvotiem jauniem atbalstiem atbildīga ir Grieķijas valsts. Šajā sakarā tā izvirzīja trīs pamatus. Pirmkārt, Komisija norādīja, ka "[neesot] nekādu šaubu, ka tieši pati valsts [esot pieļāvusi] nepārtrauktu maksājumu atlikšanu, dažādu maksājumu, nodokļu un nodevu, kas jāmaksā *OA*, nemaksāšanu, kā arī to, ka tiek pārkāpti attiecīgi Kopienu un Grieķijas tiesību normu noteikumi". Otrkārt, tā norādīja, ka "attiecībā uz lidostām Grieķijas iestādes [esot] norādījušas, ka visas lidostas, par kuru darbību ir atbildīga [GCAI, tiekot] finansētas no valsts budžeta un ka ieņēmumi no to darbības [ieplūstot] valsts budžetā, un ka nedz Grieķijas lidostas, nedz [GCAI neesot] neatkarīgas no finanšu viedokļa". Treškārt, Komisija īpaši pārbaudīja, kas ir atbildīgs par iecietību saistībā ar iemaksu *IKA* neveikšanu.

314 Šajā gadījumā prasītāja, apgalvojot, ka Komisija, pamatojot Grieķijas valsts iecietību pret nodevu ASL nemaksāšanu, balstās uz kļūdainu priekšstatu, ka ASL vada valsts iestāde GCAI, atsaucas uz otro iepriekš minēto pamatu.

315 Šis pamats, kas balstīts uz kļūdu faktos, nav pieņemams, jo otrs iepriekš minētais pamatojums nekādi neietekmē ASL. Pretēji prasītājas apgalvojumiem — tas, ka apstrīdētajā lēmumā nav precīzi minēta sabiedrība *AIA SA*, kas izmanto ASL, kura atrodas Spatā, nepastiprina to, ka Komisija ir uzskatījusi, ka šo lidostu vada GCAI. Lēmumā (lēmuma 92., 156., 207. apsvērums un rezolutīvās daļas 2. pants) Komisija regulāri apzīmē *AIA* ar vārdiem "Spatas lidosta", ar to norādot uz juridisko vienību, kas ir iepriekš minētā sabiedrība, nevis lidostas infrastruktūra, kas atrodas Spatā.

316 Turklāt, lai norādītu citas lidostas, kas nav ASL, Komisija lieto vārdu "lidostas" (92., 151., 152. un 209. apsvērums un rezolutīvās daļas 2. pants). Tieši šādā nozīmē šis

vārds ir arī lietots minētajā otrajā pamatā (skat. iepriekš 313. punktu) 210. apsvērumā. Tā ir vienīgā iespējamā interpretācija kā apstrīdētā lēmuma ietvaros, tā arī attiecībā uz otrā pamata saturu, kurā īpaši ir norādīts, ka citu lidostu, kas nav ASL un par kuras darbību ir atbildīga GCAI, budžets nav autonoms.

317 Attiecībā uz apstrīdētā lēmuma pamatojumu jānorāda, ka, ņemot vērā šī strīda kontekstu un it īpaši to, ka Grieķijas valsts bija tieši iesaistīta prasītājas vadībā, šī lēmuma pirmajā pamatā, atbilstoši kuram "nav šaubu, ka tieši pati valsts pieļauj nepārtrauktu maksājumu atlikšanu", ir tikai norādīts Komisijas secinājums, to nepamatojot ar faktiem. Tas, ka ir norādīts tikai secinājums, neļauj prasītājai darīt zināmu savu viedokli par Komisijas apgalvojuma, saskaņā ar kuru valsts ir bijusi iesaistīta tajā, ka tiek pieļauta ASL maksājamo nodevu nemaksāšana, patiesumu un atbilstību, kā arī Pirmās instances tiesa nevar veikt kontroli atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai (skat. iepriekš 286. un 287. punktu).

318 No tā izriet, ka apstrīdētais lēmums ir jāatceļ nepietiekama pamatojuma dēļ attiecībā uz apgalvojumu, ka ilgstoši ir pieļauts, ka netiek maksātas nodevas ASL.

319 Šādos apstākļos vairs nav jāpārbauda, vai Komisijas vērtējumā attiecībā uz atbildības par attiecīgo rīcību uzlikšanu valstij ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā, nedz arī šādā kontekstā ir jāpārbauda citi iepriekš izvirzītie jautājumi, pirmkārt, par apgalvoto valsts līdzekļu novirzīšanu un, otrkārt, par pierādīšanas pienākumu un tiesībām tikt uzklausītam un, visbeidzot, par privātā kreditora kritērija piemērošanu.

D — *Par apgalvojumu, ka ilgstoši ir pieļauta PVN par degvielu un rezerves daļām nemaksāšana*

1. Par apgalvoto jauno atbalstu attiecībā uz PVN par degvielu

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

320 Pirmkārt, prasītāja apstrīd apgalvojumu, saskaņā ar kuru *Olympic Aviation* nav maksājusi PVN par degvielu laikā no 2001. gada janvāra līdz maijam un 2001. gada novembrī un decembrī.

321 Vismaz attiecībā uz 2001. gada martu un aprīli to, ka maksājums ir veikts, apstiprina debetzīmes (tai skaitā PVN), ko *OA* nosūtīja *Olympic Aviation* par degvielas piegādi šo divu mēnešu laikā, kas esot bijušas iekļautas Grieķijas Republikas apsvērumos, kas tika nosūtīti 2002. gada 11. aprīlī.

322 Šajā sakarā Komisija ir ignorējusi vispārīgu paskaidrojumu par mehānismu, kā *Olympic Aviation* veic samaksu par degvielas iegādi, ko Grieķijas Republika ir sniegusi 2001. gada 25. oktobra un 2002. gada 11. aprīļa apsvērumos.

323 Komisija faktiski ir balstījusies uz prasītājas un *Olympic Aviation* ikmēneša paziņojumiem par PVN. No tabulas, kas ir 2002. gada 11. aprīļa atbildes uz pirmo pieprasījumu sniegt informāciju 29. pielikumā, izriet, ka *Olympic Aviation* nav maksājusi valstij PVN septiņu strīdīgo mēnešu laikā.

324 Valstij ir maksāts PVN tikai tajos mēnešos, kad no pārdošanas saņemtais PVN pārsniedz par pirkumiem samaksāto PVN. Turklāt *Olympic Aviation* ikmēneša paziņojumi par PVN, kas nosūtīti Komisijai, attiecas ne tikai uz degvielas iegādi, bet uz visa veida pirkumiem un pārdošanu.

325 Šajā gadījumā ikmēneša paziņojumi par PVN, kas iesniegti Komisijai Grieķijas Republikas 2001. gada 25. oktobra apsvērumu 9. pielikumā un pēc tam atkārtoti 2002. gada 11. aprīļa atbildes 53. pielikumā, parāda tikai to, ka PVN, ko *Olympic Aviation* ir samaksājusi par pirkumiem laikā no 2001. gada janvāra līdz maijam, pārsniedza to PVN, kas saņemts no pārdošanas, kas tiek aplikta ar PVN. Tas pats attiecas uz 2001. gada novembra un decembra paziņojumiem par PVN.

326 Šādos apstākļos Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka, tā kā nav pierādījumu par to, ka ir maksāts PVN attiecīgos septiņus mēnešus, var secināt, ka šajā laika posmā *Olympic Aviation* nav maksājusi PVN par degvielu.

327 Otrkārt, prasītāja apgalvo, ka jautājumā par PVN par degvielu Komisija nav izpildījusi pienākumus, kas tai ir paredzēti pierādīšanas jomā, un ir pārkāpusi prasītājas un Grieķijas Republikas tiesības tikt uzklausītai.

328 Šajā gadījumā Grieķijas Republika ir pienācīgi un labā ticībā atbildējusi uz visiem Komisijas lūgumiem sniegt informāciju — it īpaši uz diviem pieprasījumiem. Lai gan Komisijai tika nosūtītas iepriekš minētās debetzīmes, tā nevienā brīdī nav darījusi zināmu Grieķijas Republikai, ka tā šos pierādījumus uzskata par nepietiekamiem vai ka trūkst pierādījumu par to, ka attiecīgos septiņus mēnešus *Olympic Aviation* ir maksājusi PVN par degvielu.

329 Komisija, pirmkārt, apstrīd to, ka apstrīdētajā lēmumā ir pieļauta acīmredzama kļūda, vērtējot pierādījumus par to, ka *Olympic Aviation* ir maksājusi PVN par degvielu.

330 Pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, Komisija nekad nav ļāvusi saprast, ka tā ir pārliecināta, ka *Olympic Aviation* ir maksājusi PVN par degvielu pārējā laikā, neskaitot 2001. gada septiņus strīdīgos mēnešus. Apstrīdētajā lēmumā (150. un 206. apsvērums) tā ir norādījusi, ka nav iesniegts neviens pierādījums par maksājumiem laikā no 2001. gada janvāra līdz maijam un novembra līdz decembrim.

331 Attiecībā uz vispārīgu paskaidrojumu par kārtību, kādā *Olympic Aviation* maksā PVN par degvielu, uz ko atsaucas prasītāja, tas nav atbilstošs, jo tas nav pierādījums par samaksu.

332 Komisija norāda, ka ikmēneša paziņojumos par PVN ir tikai norādīts PVN, kuru deklarē kā samaksāto un saņemto PVN. Prasītājai bija jāpierāda, ka par septiņiem strīdīgiem mēnešiem *Olympic Aviation* tai faktiski samaksāja attiecīgo PVN par degvielas piegādi, dzēšot attiecīgās debetzīmes. Prasītāja neiesniedza nevienu pierādījumu par samaksu. Turklāt, ja septiņos strīdīgajos mēnešos no pārdošanas, kas tiek aplikta ar PVN, priekšnodoklī saņemtais PVN bija lielāks par PVN, kas samaksāts priekšnodoklī par iepirkumiem, *Olympic Aviation* bija jāmaksā starpība valstij. Līdz ar to prasītājai bija konkrēti jāpierāda, cik lielu PVN *Olympic Aviation* saņēma no pārdošanas katrā no attiecīgajiem septiņiem mēnešiem un kādas bija PVN summas, kas faktiski tika samaksātas par iepirkumiem.

333 Turklāt, kā norāda pati prasītāja ikmēneša paziņojumos par PVN, nekur nav norādīts, ka ir ņemts vērā PVN par degvielu par septiņiem strīdīgajiem mēnešiem.

334 Visbeidzot, pretēji prasītājas apgalvojumiem, — tas, ka nodokļu iestādes ir pārbaudījušas *OA* un *Olympic Aviation* ikmēneša paziņojumus par PVN, nedod garantiju, ka tie ir pareizi. No *OA* nodokļu konsultanta rakstīta dokumenta, kas iesniegts Grieķijas Republikas 2002. gada 11. aprīļa apsvērumu 1. pielikumā, izriet, ka *OA* grāmatvedība PVN jomā nebija aktuāla.

335 Otrkārt, Komisija nav pārkāpusi nedz noteikumus par pierādīšanas pienākumu, nedz prasītājas un Grieķijas Republikas tiesības tikt uzklausītai. Abos pieprasījumos sniegt informāciju tā lūdz visu nepieciešamo informāciju.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

336 Apstrīdētajā lēmumā (150. un 206. apsvērums) Komisija konstatēja, ka nav nekādu pierādījumu par to, ka filiāle *Olympic Aviation* ir maksājusi PVN par degvielu no 2001. gada janvāra līdz maijam, kā arī 2001. gada novembrī un decembrī. Tā tikai secināja, ka "nevar izslēgt, ka tas ir valsts atbalsts". Savukārt, neskaitot iepriekš minētos septiņus mēnešus, tā neapšauba, ka PVN par degvielu ir maksāts.

337 Pie secinājuma par strīdīgo laika posmu Komisija ir nonākusi, balstoties uz Grieķijas Republikas 2002. gada 11. aprīļa atbildes 29. pielikumā esošo tabulu "PVN maksājumi 2001" — norādīta apstrīdētā lēmuma 150. apsvērumā. Apstrīdētajā lēmumā (91. apsvērums) [norādīts, ka] no Grieķijas iestāžu apsvērumu kopsavilkuma arī izriet, ka pamatojumi, uz kuriem Komisija var balstīties, ir šo iestāžu iesniegtie paziņojumi par PVN.

338 No iepriekš minētās kopsavilkuma tabulas, kurā attiecībā uz katru 2001. gada mēnesi ir norādīta PVN summa, ko ir maksājusi *Olympic Aviation*, un kurā pretī septiņiem strīdīgajiem mēnešiem ir ievilkta domuzīme, izriet, ka šos septiņus mēnešus *Olympic Aviation* nav maksājusi PVN.

339 Šajā sakarā *Olympic Aviation* ikmēneša paziņojumi par PVN attiecībā uz laika posmu no 2001. gada janvāra līdz augustam, kas Komisijai tika iesniegti administratīvā procesa laikā, izskaidro, ka par attiecīgajiem mēnešiem *Olympic Aviation* nav PVN parāds, [pretēji tam, kas] izriet no iepriekš minētās tabulas. Ikmēneša paziņojumi par PVN atklāj, ka PVN summa, ko šī sabiedrība ir samaksājusi par iepirkumiem laikā no 2001. gada janvāra līdz maijam, pārsniedz PVN summu, ko tā ir saņēmusi galvenokārt no aviobiļešu pārdošanas, kā rezultātā *Olympic Aviation* šajā sakarā bija negatīvs atlikums.

340 Turklāt administratīvā procesa laikā Komisijas rīcībā bija arī debetzīmes, ieskaitot PVN, kuras *OA* nosūtīja *Olympic Aviation* par degvielas piegādi 2001. gada martā un aprīlī. Abas šīs debetzīmes norāda tikai, ka *OA* ir izrakstījusi rēķinu par degvielu, ieskaitot PVN.

341 Attiecībā uz debetzīmēm par 2001. gada janvāri, februāri, maiju, novembri un decembri, kā arī *Olympic Aviation* 2001. gada novembra un decembra paziņojumiem par PVN, nav strīda par to, ka tie nav nosūtīti Komisijai administratīvā procesa laikā. Līdz ar to atbilstoši iepriekš minētajai judikatūrai (skat. iepriekš 72. un 73. punktu) tie nav jāņem vērā.

342 Šādā kontekstā vispirms jāpārbauda, vai, ievērojot iepriekš minētos dokumentus, it īpaši 2002. gada 11. aprīļa atbildes 29. pielikumā esošo tabulu un paziņojumus par PVN par laika posmu no 2001. gada janvāra līdz maijam, uz kuriem Komisija ir

balstījusies apstrīdētajā lēmumā, šī iestāde varēja pamatoti konstatēt jauna atbalsta esamību, kas izpaužas tādējādi, ka ilgstoši tiek pieļauts, ka *Olympic Aviation* nemaksā PVN par degvielu.

343 Šajā sakarā prasītāja pamatoti norāda, ka *Olympic Aviation* ikmēneša paziņojumi par PVN nesniedz nekādas norādes par PVN summu, kas samaksāta priekšnodoklī par degvielu. Šie paziņojumi neļauj noteikt par degvielu deklarēto PVN. Paziņojumos PVN ir norādīts tikai atkarībā no piemērojamās nodokļa likmes, pirmkārt, kopējā deklarētā pārdošanas summa, par kuru uzņēmums saņem PVN priekšnodokli, kā arī atbilstošas PVN summas un, otrkārt, kopējā deklarētā uzņēmuma veikto iepirkumu, kas tiek aplikti ar PVN, summa, kā arī atbilstošās PVN summas.

344 Turklāt atbilstoši prasītājas paskaidrojumiem, kam Komisija nav iebildusi, tas, ka *Olympic Aviation* nav maksājusi PVN strīdīgajā laika posmā, kā tas izriet no iepriekš minētās tabulas, ir izskaidrojams ar negatīvu PVN atlikumu vai nulles atlikumu šajā laika posmā, kas ir pārbaudāms, pamatojoties uz pieejamiem ikmēneša paziņojumiem, vismaz attiecībā uz laika posmu no 2001. gada janvāra līdz maijam (skat. iepriekš 325. punktu).

345 No tā izriet, ka iepriekš minētā tabula un ikmēneša paziņojumi par pieciem no septiņiem strīdīgajiem mēnešiem, kuros ir negatīvs atlikums, nav ne ar lielāku, ne ar mazāku pierādījumu vērtību kā paziņojumi par PVN, kuros ir pozitīvs PVN atlikums, laikā, kas nav strīdīgais laikposms.

346 Turklāt šajā sakarā jānorāda, ka — pretēji prasītājas apgalvojumiem — Komisija apstrīdētajā lēmumā (91. apsvērums) ņēma vērā Grieķijas Republikas 2001. gada 25. oktobra apsvērumos un 2002. gada 11. aprīļa vēstulē izklāstīto kārtību, kādā

Olympic Aviation maksā par degvielas iegādi. Atbilstoši šai kārtībai *OA* pērk degvielu *Olympic Aviation* vārdā un pēc tam izraksta tai rēķinu par pilnu degvielas cenu, pieskaitot pirkuma cenai PVN.

347 Atbilstoši PVN iekasēšanu noteicošiem principiem nevienā gadījumā *Olympic Aviation* nav jāpārskaita tieši valstij PVN, kas tai jāmaksā par degvielas iegādi, bet tas jāmaksā piegādātājam — šajā gadījumā *OA* — personai, kas ir šādi iekasēta PVN maksātājs valstij, un līdz ar to tai ir pienākums to deklarēt kā (priekšnodokli) saņemto PVN.

348 Šādā kontekstā apstrīdētais lēmums neietver nekādu pamatojumu, kas ļauj izprast Komisijas apsvērumus. It īpaši tā 150. apsvērums, kurā nav "pierādījumu par to, ka *Olympic Aviation* ir samaksājusi attiecīgo PVN nodokļu iestādēm" strīdīgajā laika posmā, nevar tikt uztverts kā tāds, kas ietver saprotamu pamatojumu, jo tas šķiet nekonsekvents, ņemot vērā to, ka Komisija apstrīdētā lēmuma 91. apsvērumā ir ņēmusi vērā faktu, ka *OA* izrakstīja *Olympic Aviation* rēķinus par degvielas izmaksām, ieskaitot PVN.

349 Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus un ņemot vērā faktu, ka pienākuma norādīt pamatojumu ievērošana ir būtiska formalitāte, uz kuras pārkāpumu Kopienu tiesa var norādīt pēc pašas iniciatīvas, pietiek konstatēt, ka apstrīdētajā lēmumā nav sniegts pienācīgs pamatojums ar to, ka tajā ir secināts, ka ir pieļauts, ka *Olympic Aviation* nav maksājusi PVN par degvielu laika posmā no 2001. gada janvāra līdz maijam un 2001. gada novembrī un decembrī. Līdz ar to pārējie šajā sakarā prasītājas izvirzītie pamati nav jāizskata.

2. Par apgalvoto jauno atbalstu attiecībā uz PVN par rezerves daļām

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

350 Prasītāja atgādina, ka rezerves daļas *Olympic Aviation* vajadzībām centralizētas procedūras ietvaros iepērk *OA*. Kā starptautisks gaisa pārvadātājs *OA* ir atbrīvota no PVN. Savukārt *Olympic Aviation* nav atbrīvota no PVN, jo tā darbojas tikai valsts ietvaros. Prasītāja atzīst, ka kļūdas pēc *Olympic Aviation* tīri tehniski ir pārkāpusi Grieķijas tiesību normas PVN jomā, nemaksājot PVN par rezerves daļām Grieķijas valstij.

351 Tomēr šāds apstāklis nav atbalsts EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, ciktāl *Olympic Aviation* nav guvusi nekādas priekšrocības no tā, ka nav maksājusi PVN par rezerves daļām. Ja *Olympic Aviation* būtu maksājusi PVN, *OA* vienkārši par tādu pašu summu samazinātu ikmēneša PVN rēķinu Grieķijas valstij.

352 Pēc Komisijas domām, prasītājas arguments par priekšrocību neesamību nav bijis izvirzīts administratīvā procesa laikā un tāpēc tas nav pieņemams.

353 Turklāt šajā gadījumā prasītāja nav iesniegusi nekādus pierādījumus tās sniegto aptuveno aprēķinu pamatojumam. Tā nav nedz konkrēti precizējusi attiecīgo PVN summu, nedz arī norādījusi rezerves daļu iepirkumus un attiecīgos periodus.

354 No 2003. gada 26. jūnija vēstules, kuru Grieķijas Republika nosūtīja Komisijai, izriet, ka Grieķijas Republika tieši atzīst, ka 1998. gadā *OA* nav saņēmusi no *Olympic Aviation* konkrētu PVN summu (EUR 202 694,53) par rezerves daļu pārdošanu un ka nav to iekļāvusi attiecīgā paziņojumā par PVN. Grieķijas Republika ir apstiprinājusi Komisijai, ka prasītāja šajā sakarā 2003. gadā iesniedza papildu paziņojumus par PVN attiecībā uz 1998. finanšu gadu. Atbilstoši *OA* nodokļu konsultanta atzinumam, kas pievienots Grieķijas Republikas 2002. gada 11. aprīļa atbildei uz pirmo pieprasījumu sniegt informāciju, *OA* grāmatojumi attiecībā uz PVN nav bijuši aktuāli. Līdz ar to nodokļu iestādēm, veicot ikmēneša paziņojumu par PVN pārbaudi, nebija iespējams pārbaudīt prasītājas un *Olympic Aviation* datus attiecībā uz PVN.

355 *Olympic Aviation* pārskatu stāvoklis nav labāks. Pārskati par 1998., 1999., 2000. un 2001. finanšu gadu ir publicēti novēloti. Turklāt audita ziņojumos, kas pievienots 2001. gada pārskatiem, auditori ir norādījuši uz pretrunām darījumos starp *Olympic Aviation* un mātes uzņēmumu un uz nodokļu tiesību aktos paredzēto attaisnojošo dokumentu neesamību attiecībā uz šiem darījumiem.

356 Ievērojot šos apstākļus, Komisija uzskata, ka *Olympic Aviation*, nesamaksājot PVN, kas tai ir jāmaksā, faktiski gūst finansiālās priekšrocības, salīdzinot ar konkurentiem, neatkarīgi no tā, vai faktiski nesamaksātā summa ir vai nav iekļauta attiecīgajos paziņojumos par PVN.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

357 Uzreiz jānoraida Komisijas izvirzītā iebilde par nepieņemamību attiecībā uz prasītājas argumentu par priekšrocību neesamību. Attiecībā uz tiesisku argumentu

atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai (skat. iepriekš 72. un 73. punktu) to nevar uzskatīt par novēlotu, neatkarīgi no tā, vai tas ir vai nav izvirzīts administratīvā procesa laikā.

358 Turklāt atbilstoši judikatūrai (skat. iepriekš 254. punktu) nav jāņem vērā Grieķijas Republikas 2003. gada 26. jūnija vēstule, kuru ir iesniegusi prasītāja un uz kuru atsaucas Komisija, jo apstrīdētais lēmums ir pieņemts pirms tam.

359 Šajā gadījumā apstrīdētajā lēmumā (150. un 206. apsvērums) ir norādīts, ka *Olympic Aviation* nav maksājusi PVN par rezerves daļu iegādi laika posmā no 2001. gada janvāra līdz maijam un 2001. gada novembrī un decembrī. Prasītāja atzīst, ka *Olympic Aviation* nav samaksājusi šo PVN.

360 Līdz ar to jāpārbauda prasītājas arguments, saskaņā ar kuru tas, ka nav samaksāts PVN par rezerves daļām, nedod *Olympic Aviation* nekādas priekšrocības.

361 Jāatgādina, ka principā PVN ir neitrāls attiecībā uz konkurētspējas stāvokli. Faktiski PVN, kuru ir samaksājis nodokļu maksātājs, var vai nu uzreiz atskaitīt kā priekšnodokli, vai arī saņemt atpakaļ īsā laikā. Vienīgā iespējamā priekšrocība, ko *Olympic Aviation* varēja iegūt, nesamaksājot PVN par rezerves daļām, konkrētajā gadījumā varētu būt skaidras naudas uzkrāšanas priekšrocība, kas izriet no priekšnodokļa pagaidu izmaksas (šajā sakarā skat. ģenerāladvokātes Kokotes [*Kokott*] secinājumus lietā C-369/04 *Hutchison 3G UK* u.c., Krājums, I-5247. lpp., 137. un 138. punkts).

362 Šajā sakarā jānorāda, ka Padomes 1977. gada 17. maija grozītās Sestās direktīvas 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV L 145, 1. lpp.), 10. pants paredz, ka nodoklis ir iekasējams, kad preces ir piegādātas vai pakalpojumi ir sniegti. Neatkarīgi [no iepriekš izklāstītajiem noteikumiem] dalībvalstis var noteikt, ka dažiem darījumiem vai nodokļa maksātāju kategorijām nodoklis kļūst iekasējams ne vēlāk par faktūras izdošanu [faktūrrēķina izrakstīšanu] vai ne vēlāk par cenas [samaksas] saņemšanu. Atbilstoši šīs direktīvas 17. panta 1. punktam atskaitīšanas tiesības rodas brīdī, kad atskaitāmais nodoklis kļūst iekasējams.

363 Šādā kontekstā principā nepietiek ar to, ka *Olympic Aviation* nav samaksājusi PVN par rezerves daļām, lai prezumētu, ka šī sabiedrība ir guvusi priekšrocības EKL 87. panta 1. punkta izpratnē. Komisijai bija jāpārbauda, vai konkrētajos apstākļos no tā, ka nav veikta samaksa, attiecīgā persona faktiski ir guvusi skaidras naudas uzkrāšanas priekšrocību.

364 Apstrīdētajā lēmumā (206. apsvērums), lai secinātu, vai pastāv valsts atbalsts, Komisija ir balstījusies tikai uz to, ka nav samaksāts PVN. Tā nav pārbaudījusi, vai tas, ka nav veikta samaksa, piešķir faktiskas ekonomiskas priekšrocības *Olympic Aviation* un tādējādi ir piemērojams EKL 87. panta 1. punkts.

365 No tā izriet, ka apstrīdētajā lēmumā ir pieļauts EKL 87. panta 1. punkta pārkāpums ar to, ka tajā ir konstatēts, ka tas, ka tika pieļauts, ka netiek maksāts PVN par rezerves daļām, ir valsts atbalsts.

E — *Par apgalvojumu, ka ilgstoši ir pieļauta nomas maksu un nodevu, kas jāmaksā citām lidostām, neskaitot ASL, nemaksāšana*

366 Pēc prasītājas domām, Komisija ir noteikusi pretēju pierādīšanas pienākumu un Komisija nav ievērojusi prasītājas un Grieķijas Republikas tiesības tikt uzklausītai. Turklāt apstrīdētajā lēmumā ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā, analizējot vienošanos par samaksu, kas starp Grieķijas valsti un *OA* noslēgta 1999. gada 24. jūnijā un ratificēta ar likumu Nr. 2733/99 (*FEK* A'155/30.07.1999, turpmāk tekstā — "1999. gada 24. jūnija vienošanās par kompensāciju" vai "vienošanās par kompensāciju"). Visbeidzot, šajā lēmumā ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā un nav sniegts pietiekams pamatojums attiecībā uz privātā kreditora kritērija piemērošanu.

367 Pirms pakāpeniski izskatīt šos trīs iebildumus, ievadā jānorāda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija izskata, pirmkārt, lidostu nodevu un nomas maksu samaksu dažādām Grieķijas lidostām, neskaitot ASL, par dažādiem laikposmiem laikā no 1994. līdz 1998. gadam (151.–153. un 209. apsvērums) un, otrkārt, nomas maksu 2,46 miljoni EUR apmērā, kas jāmaksā lidostām, neskaitot ASL, par dažādiem periodiem laikā no 1998. līdz 2001. gadam (154. un 206. apsvērums).

368 Iepriekš minētā vienošanās paredzēja, ka *OA* parādi Grieķijas valstij par lidostu nomas maksām un nodevām, kuru termiņš beidzas 1998. gada 31. decembrī, tiek samaksāti no valsts parādiem *OA* par šo pašu periodu. No šīs vienošanās izriet, ka savstarpēji dzēsto aizdevumu apmērs bija 28,9 miljoni EUR. *OA* parādus Grieķijas Civilās aviācijas iestādei (GCAI) veidoja maksājamās nodevas par laika posmu no 1994. gada novembra līdz 1998. gada 31. decembrim, kā arī maksājamās nomas maksas par laika posmu no 1996. līdz 1998. gadam.

369 Apstrīdētajā lēmumā (152. un 209. apsvērums) Komisija būtībā uzskatīja, ka likumā Nr. 2733/1999 un vienošanās par kompensāciju nav precizēts kādam laika posmam

atbilst valsts parādi un nav pievienoti atbilstoši pietiekami pierādījumi par savstarpējo aizdevumu aprēķinu. Tā kā nav pierādījumu par atmaksājamām summām, pēc Komisijas domām, šāda atmaksa nepierāda valsts atbalsta neesamību.

370 Turklāt attiecībā uz iepriekš minēto nomas maksu atbilstoši apstrīdētajam lēmumam aptuveni 2,46 miljonu EUR apmērā (1,6 miljoni EUR *OA* un EUR 860 000 *Olympic Aviation*) par dažādiem periodiem laikā no 1998. līdz 2001. gadam, Komisija uzskatīja, ka nav iesniegts neviens pierādījums par samaksu. Pretēji prasītājas apgalvojumiem — no apstrīdētā lēmuma pamatojuma kopsakarā ar rezolutīvās daļas 2. pantu skaidri izriet, ka Komisija uzskatīja, ka tas, ka tiek pieļauta nomas maksu nemaksāšana, ir [ar kopējo tirgu] nesaderīgs valsts atbalsts.

1. Par pierādīšanas pienākumu un tiesībām tikt uzklausītam

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

371 Prasītāja apgalvo, ka Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu, lai gan tās rīcībā nebija nepieciešamie pierādījumi, pirmkārt, par summām, kas norādītas vienošanās par kompensāciju, un, otrkārt, par nomas maksas samaksu 2,6 miljonu EUR apmērā par dažādiem laikposmiem no 1998. līdz 2001. gadam. Turklāt prasītājai un Grieķijas Republikai nav bijusi iespēja paust savu viedokli par šiem jautājumiem.

372 Pirmkārt, attiecībā uz vienošanās par kompensāciju spēkā esamību un tās piemērojamību Grieķijas Republika ir atbildējusi uz GCAI sūdzībām. 2001. gada 19. februāra

apsvērumos tā nosūtīja pārskatu par parādiem, par kuriem tika noslēgta vienošanās par kompensāciju. Pēc Komisijas 2001. gada 5. jūlija vēstules, kurā tika lūgta "atbilstoša informācija" un "apstiprinājums tam, ka *OA* ir samaksājusi lidostu nodevas", tika iesniegta papildu informācija Grieķijas Republikas 2001. gada 25. oktobra apsvērumos par GCAI otro sūdzību. Komisija nav lūgusi īpašu papildu informāciju.

373 Pirmais pieprasījums sniegt informāciju nebija par vienošanās par kompensāciju norādītajām nomas maksām un nodevām, bet par šāda veida parādiem laikā no 1998. līdz 2002. gada 6. martam. Grieķijas Republika savā 2002. gada 11. aprīļa atbildē tieši sniedza vienošanās par kompensāciju ietverto parādu analīzi. Pēc šīs atbildes Komisija nav uzdevusi nevienu papildu jautājumu par šo vienošanos. Otrajā pieprasījumā sniegt informāciju tā lūdza [iesniegt] "pareizus un kvantitatīvi precīzus skaitļus par ekspluatācijas izdevumiem, kurus *Olympic Airways* nav samaksājusi 2001. gadā (norādot nodokļus par 2001. finanšu gadu un nodokļus par iepriekšējiem finanšu gadiem)". Šis lūgums neattiecās uz lidostu nomas maksām un nodevām par periodu pirms 1998. gada beigām.

374 Otrkārt, attiecībā uz lidostu nomas maksas 2,46 miljonu EUR apmērā samaksu saskaņā ar apstrīdēto lēmumu par dažādiem periodiem laikā no 1998. līdz 2001. gadam, prasītāja atbildē uz repliku norāda, ka no Grieķijas Republikas 2002. gada 11. aprīļa apsvērumiem pievienotā 18. pielikuma izriet, ka šī summa 2,46 miljoni EUR faktiski aptver dažādas nomas maksas, kas *OA* un *Olympic Aviation* jāmaksā lidostām par dažādiem laikposmiem no 2002. gada janvāra līdz aprīlim. Tā norāda, ka informācija par to, ka šī summa nav vēl pārbaudīta, tika nosūtīta Komisijai Grieķijas Republikas 2002. gada 11. aprīļa atbildes uz pirmo pieprasījumu ietvaros. Otrajā pieprasījumā Komisija ir lūgusi ziņas par parādu atmaksas plānu, sākot no 2002. gada 1. janvāra. Tomēr šajā sakarā Grieķijas Republikas 2002. gada 30. septembra atbildē netika sniegti nekādi dati tāpēc, ka tāds atmaksas plāns vēl nepastāvēja.

375 Komisija no savas puses uzskata, ka abos pieprasījumos sniegt informāciju tā tieši ir lūgusi nepieciešamos pierādījumus kā par Grieķijas valsts parādu *OA* aprēķiniem, tā arī par *OA* nesamaksātajām nomas maksām.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

376 Attiecībā uz pamatu, kas balstīts uz prasītājas tiesību tikt uzklausītai pārkāpumu, pietiek uzreiz atgādināt, ka ar iepriekš izklāstīto pamatojumu tas jau ir noraidīts (skat. iepriekš 42.–46. punktu).

377 Šajā stadijā jāpārbauda, vai ir ievēroti noteikumi par pierādīšanas pienākumu un Grieķijas Republikas tiesības tikt uzklausītai.

378 Pirmkārt, attiecībā uz savstarpējiem parādiem, kas norādīti 1999. gada 24. jūnija vienošanās par kompensācijām, nedz Grieķijas iestāžu 2001. gada 19. februāra apsvērumos par GCAI pirmo sūdzību, kuriem bija pievienota *OA* 2001. gada 15. februāra iekšējā nota, nedz Grieķijas iestāžu 2001. gada 25. oktobra apsvērumos par otro sūdzību un to pielikumos nav attaisnojošu [dokumentu] par strīdīgajām nomas maksām un *OA* parādiem valstij, kas norādīti vienošanās par kompensāciju. Komisija bija tikai informēta par vienošanos par kompensāciju, un iepriekš minētā 2001. gada 15. februāra nota, kurā minēts likums Nr. 2733/1999, ar kuru ratificēta šī vienošanās, tikai apstiprināja savstarpēji atmaksāto parādu kopsavilkumu.

379 Turklāt jānorāda, ka 2002. gada 6. marta lēmuma par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu 72. E punktā Komisija norādīja, ka vienošanās par kompensāciju nesniedz objektīvus, atbilstošus, pārskatāmus, neitrālus un nediskriminējošus datus par katras puses uzkrātiem parādiem un, ņemot vērā šo faktu, Komisija izteica savas šaubas par atmaksājamo summu aprēķināšanas kārtību.

380 Īpaši pirmajā pieprasījumā sniegt informāciju, kas nosūtīts Grieķijas Republikai ar iepriekš minēto 2002. gada 6. marta lēmumu, Komisija lūdza sarakstu un sīkākas ziņas par maksājumiem, ko *OA* veikusi par lidostu nodevām *Elliniko* un ASL lidostām, kā arī par nomas maksām, nodokļiem, nodevām un iemaksām, kas jāmaksā *Elliniko* un ASL lidostām un visām citām Grieķijas lidostām no 1998. gada līdz pieprasījuma brīdim. Pretēji prasītājas apgalvojumiem — šis lūgums skaidri attiecās uz nomas maksām kopumā un nodevām, kas tajā brīdī vēl bija jāmaksā, līdz ar to, ieskaitot parādus, kas nav samaksāti par laikposmu no 1994. līdz 1998. gadam.

381 Ja attaisnojošie pierādījumi, kurus Grieķijas Republika iesniedza 2002. gada 11. aprīļa atbildē uz pirmo pieprasījumu, pilnībā sedz lidostu nodevas, kā to Komisija atzīst apstrīdētajā lēmumā (152. apsvērums), no lietas materiāliem neizriet, ka šī atbilde vai tās pielikumi attiecas arī uz nomas maksām, kā arī uz *OA* parādiem Grieķijas valstij.

382 Otrajā pieprasījumā sniegt informāciju Komisija lūdza kā to informāciju, kas jau tika lūgta, bet netika iesniegta, tā arī papildu datus. Tā aicināja Grieķijas Republiku tai iesniegt, pirmkārt, precīzus skaitļus par *OA* ekspluatācijas izdevumu samaksu 2001. gadā, norādot nodokļus par 2001. finanšu gadu un nodokļus par iepriekšējiem finanšu gadiem, un, otrkārt, parādu atmaksas plānu, sākot no 2002. gada 1. janvāra. 2002. gada 30. septembra atbildē uz šo otro pieprasījumu Grieķijas iestādes neie-

sniedza nevienu pierādījumu par atmaksātajiem parādiem, it īpaši par nomas maksām 1,49 miljonu EUR apmērā un par Grieķijas valsts parādu *OA* aprēķina kārtību.

383 Šādā kontekstā, ciktāl Grieķijas iestādēm bija pienākums skaidri norādīt savstarpējos parādus, kas tika samaksāti ar 1999. gada 24. jūnija vienošanos, īpaši pēc pirmā pieprasījuma sniegt informāciju un *a fortiori* pēc otrā pieprasījuma, Komisija varēja pamatoti balstīties uz tās rīcībā esošiem pierādījumiem un pieņemt apstrīdēto lēmumu, nelūdzot papildu informāciju, lai papildinātu trūkstošos datus.

384 Otrkārt, attiecībā uz lidostas nomas maksu 2,46 miljonu EUR apmērā, kas jāmaksā par dažādiem laikposmiem, sākot no 1998. gada, vispirms jānorāda, ka tam, ka apstrīdētajā lēmumā kļūdaini ir atsauce uz laikposmu no 1998. līdz 2001. gadam, lai gan strīdīgais parāds ietver arī nomas maksas par dažādiem laikposmiem no 2002. gada janvāra līdz aprīlim — kā to norāda prasītāja un kā tas izriet no Grieķijas Republikas 2002. gada 11. aprīļa atbildes uz pirmo pieprasījumu 18. pielikuma —, šajā gadījumā nav nozīmes. Apstrīdētajā lēmumā ļoti skaidri ir norādīts, ka nav iesniegti pierādījumi par 18. pielikumā minēto nomas maksu par kopsummu 2,46 miljoni EUR, samaksu, kas faktiski attiecas uz dažādiem laikposmiem no 1998. līdz 2002. gada aprīlim un nevis laikposmā no 2001. gada janvāra līdz 2002. aprīlim, kā to apgalvo prasītāja. Apstrīdētajā lēmumā ir norādītas tieši tās kopējās summas attiecīgi — *OA* un *Olympic Aviation*, kas minētas iepriekš minētajā 18. pielikumā.

385 Līdz ar to pietiek konstatēt, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā ir likumīgi balstījusies uz informāciju, kuru prasītāja tai ir iesniegusi 2002. gada 11. aprīļa atbildē, saskaņā ar kuru summa 2,46 miljonu EUR par nomas maksām nav bijusi samaksāta. Turpmākos

apsvērumos, it īpaši 2002. gada 30. septembra atbildē uz otro pieprasījumu, prasītāja nav atgriezusies pie šī jautājuma.

386 No tā izriet, ka pamati, kas balstīti uz noteikumu par pierādīšanas pienākumu pārkāpumu un to, ka nav ievērotas Grieķijas Republikas tiesības uz aizstāvību, ir jānoraida kā nepamatoti.

2. Par 1999. gada 24. jūnija vienošanos par kompensāciju analīzi

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

387 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā 1999. gada 24. jūnija vienošanās par kompensāciju analīzē ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā.

388 Tā apgalvo, ka viens no Komisijas iebildumiem apstrīdētā lēmuma 153. apsvērumā attiecās uz apgalvoto pretrunu starp summu GRD 3 402 729 422 (aptuveni 9,99 miljoni EUR), kas minēta 1999. gada 24. jūnija vienošanās par kompensāciju 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā, un summu GRD 2 443 981 910 (aptuveni 7,17 miljoni EUR), kas minēta šīs vienošanās II pielikumā, kur abas summas attiecās uz GCAI parādiem *OA*.

389 Prasītāja paskaidro, ka starpība starp šīm abām summām (GRD 958 747 512) ir procenti par iepriekš minēto parādu par summu GRD 2 443 981 910. Vienošanās par kompensāciju II pielikumā pēc otrā skaitļa bija atsauce uz "procentiem" GRD 958 747 512.

390 Turklāt jautājumam par procentiem par citiem valsts parādiem, kuri nav segti ar vienošanos par kompensāciju, nav nozīmes, lai novērtētu, vai šī vienošanās ietver valsts atbalstu. *OA* joprojām ir parādā šo procentu summu. Katrā ziņā Komisijai iebildumi bija jāizvirza administratīvā procesa laikā.

391 Komisija iebilst, ka vienošanās par kompensāciju II pielikumā ir minēti dažādas izcelsmes valsts parādi *OA* līdz 1998. gada 31. decembrim, ieskaitot GCAI. Tas netieši ietver to, ka procenti attiecas uz visiem iepriekš minētajiem parādiem. Katrā ziņā prasītājai bija jāpaskaidro, kāpēc parādiem, kas neattiecas uz GCAI, netiek pieskaitīti procenti.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

392 Jānorāda, ka vienošanās par kompensāciju tekstā ir atsauce uz atmaksātām savstarpējo parādu summām, neprecizējot, vai šīs summas ietver procentus par parādiem.

393 Savukārt no 1999. gada 24. jūnija vienošanās par kompensāciju II pielikuma par *OA* parādiem Grieķijas valstij skaidri izriet, ka summa 28,9 miljoni EUR ir *OA* parādi Grieķijas valstij, ieskaitot procentus — precīzāk valsts aizdevumu atmaksas kodeksā paredzēto "kavējumu" —, līdz 1999. gada 31. maijam attiecībā uz *OA* parāda daļu, kas kompetentajā iestādē reģistrēta kā valsts ieņēmums.

394 Turklāt no skaitļiem, kuri norādīti iepriekš minētās vienošanās II pielikumā esošajā tabulā par Grieķijas valsts saistībām pret *OA*, izriet tikai tas, ka valsts parādu summa, kura ir ņemta vērā vienošanās par kompensāciju, ietvēra septiņu kategoriju valsts parādus *OA*, kā arī "procentus". Iepriekš minētajā tabulā norādītā atmaksāto parādu summas izcelsme ir septiņi dažādi avoti, tādi kā ministrijas vai valsts iestādes. Šādos apstākļos tas vien, ka GCAI parādi ir minēti kā septītie pēc kārtas pirms procentiem, kas ir minēti kā astotie, kam seko kopsumma, uz ko atsaucas prasītāja, neļauj secināt, ka šie procenti attiecas tikai uz GCAI parāda summu.

395 Jāatzīst, ka administratīvā procesa laikā prasītāja nav devusi norādes par pamatsummu un noteikumiem procentu aprēķināšanai, kas ir ņemti vērā pie atmaksas. Turklāt, pat pieņemot, ka attiecīgie procenti attiecas tikai uz GCAI parādu, kas nav pierādīts, prasītāja nav sniegusi informāciju par procentu par citiem parādiem, kas, pēc tās domām, nav iekļauti vienošanās, samaksu.

396 Šajā kontekstā Komisija apstrīdētajā lēmumā pamatoti uzskatīja, ka vienošanās par kompensāciju bija pretrunas, ciktāl vienošanās par kompensāciju II pielikumā valsts parādu sadalījumā atklājās, ka GCAI parāds bija aptuveni 7,17 miljoni EUR (GRD 2 443 981 910), nevis 9,99 miljoni EUR, kā bija norādīts šīs vienošanās 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā.

397 Katrā ziņā jānorāda, ka apstrīdētais lēmums (153. apsvērums) ir balstīts ne tikai uz iepriekš minētām pretrunām skaitļos par GCAI parādu, bet vispārīgāk uz to, ka nav precizēti attiecīgie periodi un nav sniegti valsts parāda *OA* summas pamatojums aviobiļešu vai rēķinu veidā.

398 Šādos apstākļos nevar uzskatīt, ka Komisijas veiktajā vērtējumā par to, ka vienošanās par kompensāciju nepierāda valsts atbalsta neesamību, ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā.

399 No tā izriet, ka pamats, kas balstīts uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā, ir jānoraida kā nepamatots.

3. Par privātā kreditora kritēriju

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

400 Pirmkārt, prasītāja uzskata, ka apstrīdētajā lēmumā nav norādīts pamatojums attiecībā uz privātā kreditora kritērija piemērošanu, ciktāl sniegtais pamatojums ir vispārēja rakstura. Pamatojumā nav norādīti atbilstoši laikposmi, kad *OA* ir piešķirti atvieglojumi nomas maksu un nodevu jomā. Tajā nav rasta atbilde uz jautājumu, kurā brīdī privātais kreditors celtu prasību, un nav arī norādīts, kāda tam būtu alternatīva vienošanās par kompensāciju vai lidostu nomas maksas 2,46 miljonu EUR apmērā piedzīšanai piespiedu kārtā, it īpaši, ievērojot summas, kas tam bija jāmaksā prasītājai.

401 Otrkārt, pamata, kas balstīts uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā, pamatojumam prasītāja norāda, ka Komisijai bija jāpārbauda, vai ir "acīmredzami", ka privātais kreditors "tādā pašā situācijā", kādā bija valsts kreditors, nebūtu noslēdzis 1999. gada 24. jūnija

vienošanos par kompensāciju un turklāt būtu izmantojis visus tiesiskos līdzekļus, lai tūlītēji saņemtu šajā vienošanās norādīto nomas maksu un nodevu samaksu, kā arī iepriekš minētās nomas maksas 2,46 miljonu EUR apmērā, kas, pēc prasītājas domām, jāmaksā par dažādiem laikposmiem no 2001. janvāra līdz 2002. gada aprīlim.

402 Pārbaudot, vai ir "acīmredzami", ka privātais kreditors nenoslēgtu vienošanos par kompensāciju, nebūtu atbilstoši ņemt vērā prasītājas finansiālo stāvokli 2002. gadā. Šajā sakarā bija jāatskatās uz 1999. gada jūniju, tas ir, laiku, kad tika noslēgta vienošanās.

403 Šajā gadījumā Komisija apstrīdētajā lēmumā nav pierādījusi, ka privātais aizņēmējs nebūtu piekritis līdzīgai vienošanās par savstarpēju parādu kompensāciju. Šajā sakarā Komisijas argumentam, saskaņā ar kuru kavējuma procentu samaksa neizslēdz priekšrocības, kas gūtas saistībā ar parāda novēlotu atmaksu, nav nozīmes, vērtējot privātā kreditora rīcību. Turklāt šādam argumentam nav nozīmes attiecībā uz situāciju, kad parāds tiek kompensēts, kā šajā gadījumā. Ar novēlotu samaksu saistītās apgalvotās priekšrocības atsver zaudējumi, kas rodas līdz ar otras puses parāda novēlotu atmaksu.

404 Turklāt Komisija nav ņēmusi vērā, ka prasītāja samaksāja summu aptuveni 11,9 miljonu EUR apmērā par nomas maksām un nodevām laika posmā no 1999. gada 5. janvāra līdz 2001. gada 26. septembrim. Šie maksājumi parāda, ka var uzskatīt, ka prasītāja maksājumus veic "regulāri un rūpīgi". Nesamaksātā lidostu nomas maksa 2,46 miljonu EUR apmērā par laikposmu "no 1998. līdz 2001. gadam" ir tikai neliela daļa no iepriekš minētās summas, ko prasītāja ir samaksājusi šajā laikposmā par lidostu izmantošanu, proti, EUR 6 454 528 (summa, kuru apstiprina 2002. gada 11. aprīļa apsvērumu 30. pielikumā esošie pierādījumi par maksājumiem), kā arī

EUR 5 426 832 (summa, kuru apstiprina Grieķijas Republikas 2002. gada 11. aprīļa apsvērumu 17. pielikumā esošie pierādījumi par maksājumiem). Turklāt prasītāja ir arī pilnībā samaksājusi lidostu nomas maksas un nodevas laika posmā no 1996. līdz 1998. gadam aptuveni EUR 6 050 376 apmērā, kas nav iekļauts 1999. gada 24. jūnija vienošanās par kompensāciju, ar kuru sedz nomas maksu 1,49 miljonu EUR apmērā, attiecībā uz kuru apstrīdētajā lēmumā Komisija uzskatīja, ka nav sniegti nekādi precizējumi.

405 Šajā kontekstā prasītāja iebilst, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā nav pārbaudījusi, vai ir acīmredzami, ka, izsverot tiesisko līdzekļu, kas pieejami, lai atgūtu maksājamās summas, priekšrocības un nepilnības, privātais kreditors būtu izmantojis "visus tiesiskos līdzekļus". Prasītāja īpaši atgādina, ka, tā kā, kā to apgalvo Komisija, valsts aizdevumi ir prioritāri aresta uzlikšanas vai bankrota procesā, privātais kreditors nevar veicināt zemāka ranga aizdevumu uzkrāšanos. Turklāt, neatkarīgi no varbūtības par pārstrukturēšanas plāna izdošanos, visas Grieķijas lidostas, neskaitot ASL, kas pieder valstij, priekšlaikus būtu zaudējušas savu galveno klientu, ja *OA* būtu jābankrotē.

406 Komisija savukārt atzīst, ka kompensācija pati par sevi nav valsts atbalsts. Šajā gadījumā iebildumi par vienošanos par kompensāciju attiecas uz to, ka nav dati par valsts parāda *OA* aprēķinu. Līdz ar to vienošanos par kompensāciju nevarēja ņemt vērā. Šādos apstākļos, ievērojot *OA* piešķirto atvieglojumu apjomu un *OA* grūto finansiālo stāvokli, privātais kreditors ar visiem tiesību aizsardzības līdzekļiem censtos panākt maksājamās summas samaksu vai izmantotu garantijas [līdzekļus].

407 Komisija norāda, ka nedz Grieķijas Republikas 2002. gada 11. aprīļa atbildes 30. pielikumā esošie konkrētie dati, uz kuriem atsaucas prasītāja, nedz *OA* vispārīgais finansiālais stāvoklis neļauj uzskatīt, ka prasītāja maksājumus veic regulāri un rūpīgi. Dati,

kas bija 30. pielikumā, ir bijuši fragmentāri un neskaidri. It īpaši lielam skaitam rēķinu par nomas maksu nav bijuši pievienoti pierādījumi par samaksu.

408 Turklāt laikposmā no 1998. līdz 2001. gadam kā nesamaksātas nomas maksas Komisija ir uzskatījusi tikai iepriekš minētās nomas maksas 2,46 miljonu EUR apmērā.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

409 Vispirms attiecībā uz *OA* parādu par nomas maksu un nodevām par dažādiem periodiem līdz 1998. gada 31. decembrim citām lidostām, neskaitot ASL, kompensāciju, nevar noliegt, ka privātais kreditors tikai tad būtu piekritis noslēgt tādu vienošanos par kompensāciju, kāda 1999. gada 24. jūnijā tika noslēgta starp Grieķijas valsti un *OA*, ja tā paša parādi, kas tika ņemti vērā attiecībā uz kompensāciju, ir bijuši neapstrīdami un to summas skaidri noteiktas.

410 Šajā gadījumā no lietas materiāliem izriet, ka Grieķijas iestādes būtiskai savstarpējo aizdevumu daļai (nomas maksai, kas *OA* jāmaksā par laikposmu no 1996. līdz 1998. gadam, un ministriju un valsts iestāžu parādiem), kas ņemti vērā 1999. gada 24. jūnija vienošanās par kompensāciju, nav konkrēti norādījušas attiecīgos periodus. Turklāt administratīvā procesa laikā šīs iestādes nav iesniegušas pierādījumus (aviobiļetes vai rēķinus) par valsts parādiem *OA*.

411 Šādos apstākļos nevar uzskatīt, ka Komisija ir pārkāpusi tai dotās rīcības brīvības robežas, apstrīdētajā lēmumā uzskatot, ka nevar ņemt vērā iepriekš minēto vienošanos par kompensāciju, lai novērtētu, kā būtu rīkojies privātais kreditors, kas nonāktu līdzīgā situācijā, lai atgūtu iepriekš minētos aizdevumus, kas ir lidostu nodevas un nomas maksa 28,9 miljonu EUR apmērā par dažādiem laikposmiem no 1994. līdz 1998. gadam.

412 No tā izriet, ka, piemērojot privātā kreditora kritēriju attiecībā uz nesamaksāto nomas maksu un nodevām, kas segtas ar vienošanos par kompensāciju, Komisija leģitīmi drīzāk varēja ņemt vērā prasītājas finansiālo stāvokli visā laika posmā, kas attiecas uz parādiem, [tas ir], 1994.–2002. gads, nekā balstīties uz *OA* finansiālo stāvokli vienošanās par kompensāciju noslēgšanas brīdī, kā to iesaka prasītāja.

413 Pēc tam attiecībā uz lidostu nomas maksu 2,46 miljonu EUR apmērā par dažādiem laikposmiem no 1998. līdz 2002. gadam (skat. iepriekš 384. punktu), jāatgādina, ka administratīvā procesa laikā prasītāja atzina, ka šis parāds nav bijis samaksāts.

414 Šādā kontekstā, ievērojot summas, ko *OA* nav samaksājusi par nomas maksu un nodevām par dažādiem laikposmiem no 1994. līdz 2002. gadam, lielo apmēru, to, cik sena ir daļa no šī parāda un kreditora risku neatgūt šo summu, pat ciest papildu zaudējumus, ņemot vērā prasītājas nopietni pasliktinājušos finansiālo stāvokli, nevar uzskatīt, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka privātais kreditors acīmredzami nebūtu piekritis, ka tiek pieļauta ilgstoša parādu nemaksāšana.

415 Šajā sakarā jānorāda, ka no tiesību viedokļa apstrīdētais lēmums ir pietiekami pamatots. Apstrīdētajā lēmumā — 151.–154., 206. un 209. apsvērumā — ir ietverti sīki norādīti dati par nesamaksātām lidostu nodevām un nomas maksām. Šādā kontekstā vispārīgi, bet precīzi paskaidrojumi par privātā kreditora kritērija piemērošanu, kas izklāstīti 212. apsvērumā un kas apšauba *OA* finansiālo stāvokli, pilnībā ļauj attiecīgajām personām iepazīties ar šī lēmuma pamatojumu, it īpaši attiecībā uz iepriekš minētām nodevām un nomas maksām, un Pirmās instances tiesai veikt kontroli. Pretēji prasītājas apgalvojumiem — nav nepieciešams, ka Komisija šādā nolūkā tieši nosaka precīzu brīdi, kad privātais kreditors, kas nonāktu līdzīgā situācijā, nebūtu vairs pieļāvis nemaksāšanu vai maksājumu kavēšanu (skat. iepriekš 290.–295. punktu).

416 No tā izriet, ka pamati, kas balstīti uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā un to, ka nav sniegts pamatojums, ir jānoraida kā nepamatoti.

F — *Par jauno atbalstu, kas, kā apgalvots, izriet no tā, ka ilgstoši tika pieļauta "spatosimo" nodokļa nemaksāšana*

1. Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

417 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētais lēmums jāatceļ attiecībā uz atbalstu, kas, kā apgalvots, izriet no tā, ka ilgstoši tika pieļauta tā sauktā "spatosimo" nodokļa nemaksāšana attiecīgi par laikposmu no 2000. gada decembra līdz 2002. gada februārim un 1999. gada martu, ko Grieķijas Republika uzliek aviobiļetēm, lai finansētu lidostu attīstību. Tā norāda, ka Komisija neizpildīja tai uzlikto pierādīšanas pienākumu un pārkāpa Grieķijas Republikas un [*OA*] tiesības uz aizstāvību.

418 Prasītāja apgalvo, ka, ja Komisija pieprasītu "trūkstošos" pierādījumus, tā secinātu, ka no strīdīgās summas 61 miljons EUR nodeva par laikposmu no 2000. gada decembra līdz 2001. gada aprīlim ir samaksāta (19,3 miljonu EUR apmērā) un ka attiecībā uz tā sauktā "spatosimo" nodokļa atlikumu, kas jāmaksā prasītājai, atbilstoši Grieķijas tiesībām tika noslēgta vienošanās par parāda samaksu, kas minēta Grieķijas Republikas 2002. gada 13. novembra vēstulē. Turklāt prasītāja ir varējusi iesniegt pierādījumus par to, ka tā sauktais "spatosimo" nodoklis par 1999. gada martu ir samaksāts.

419 Prasītāja uzskata, ka Grieķijas Republika pienācīgi un labā ticībā atbildēja uz Komisijas lūgumiem sniegt informāciju. Attiecībā uz tā sauktā "spatosimo" nodokļa samaksu 1999. gadā un laikposmā no 2000. gada decembra līdz 2001. gada februārim Grieķijas Republika 2002. gada 11. aprīļa atbildē uz pirmo pieprasījumu sniegt informāciju nosūtīja pilnīgu atbildi, izņemot pierādījumus par to, ka nodeva ir samaksāta par 1999. gada martu un laikposmu no 2000. gada decembra līdz 2001. gada aprīlim. Šie pierādījumi netika nosūtīti kļūdas pēc. Līdz ar to Grieķijas Republika nebija nosūtījusi papildu informāciju par šiem maksājumiem atbildē uz otro pieprasījumu sniegt informāciju. Tomēr šajā atbildē tika iekļauta tabula par 2001. gadā veiktajiem maksājumiem. Tajā ir minēts tā sauktais "spatosimo" nodoklis 19,36 miljonu EUR apmērā un 27,3 miljonu EUR apmērā, kas 2001. gada 31. decembrī nebija vēl samaksāts un ko bija paredzēts "drīz" samaksāt.

420 Tā kā netika prasīta papildu informācija, Grieķijas Republika un prasītāja pilnībā ir ignorējusi Komisijas šaubas attiecībā uz tā sauktā "spatosimo" nodokļa samaksu par 1999. gada martu un par laika posmu no 2000. gada decembra līdz 2002. gada februārim. Turklāt aptuveni septiņas nedēļas pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas Komisija nav izskatījusi tai nosūtītos pierādījumus, kā to apstiprina iekšējs 2002. gada 18. oktobra paziņojums un tā iepriekš minētais pielikums "II pielikums — Vēsture".

421 Turklāt attiecībā uz vienošanos par tā sauktā "spatosimo" nodokļa parādu samaksu, kas noslēgta 2002. gada novembrī, prasītāja norāda, ka Grieķijas iestādes savos 2002. gada 13. novembra apsvērumos ir apstiprinājušas Komisijai, ka attiecībā uz iepriekš minēto summu 31 miljonu EUR apmērā atbilstoši piemērojamām tiesību normām un procedūrai ir veikta samaksa un ka drīzumā tai tiks nosūtīts atbilstošs lēmums.

422 Prasītāja noraida netiešu Komisijas secinājumu, saskaņā ar kuru šī vienošanās par parādu samaksu ir valsts atbalsts. Bija jānosaka, vai ir acīmredzami, ka privātais kreditors nebūtu noslēdzis šādu vienošanos. Tomēr, ciktāl Komisija norāda, ka tās rīcībā nebija nekādu pierādījumu par to, ka vienošanās par parādu samaksu ir noslēgta un tiek ievērota, un acīmredzot tās rīcībā nav bijuši nekādi pierādījumi par šīs vienošanās noteikumiem, tā nevar apgalvot, ka ir acīmredzams, ka privātais kreditors nebūtu rīkojies tāpat kā Grieķijas valsts.

423 Katrā ziņā vienošanās par parādu samaksu paredzēja, ka tā sauktā "spatosimo" nodokļa summa, kuru prasītāja ir parādā, tiek aplikta ar kavējuma procentiem, nosakot likmi 5 % mēnesī, līdz tiek sasniegti 300 % no pamatsummas. Tik augstu procentu likmi kopā ar citiem faktoriem privātais kreditors būtu ņēmis vērā. Līdz ar to nav acīmredzami, ka privātais kreditors nebūtu noslēdzis iepriekš minēto vienošanos.

424 Komisija uzskata, ka šis arguments ir jānoraida. Komisija apstrīd to, ka tai pēc atbilžu uz abiem pieprasījumiem [sniegt informāciju saņemšanas] bija jāprasa jauni dati, lai papildinātu trūkstošo informāciju.

2. Pirmās instances tiesas vērtējums

425 Apstrīdētajā lēmumā (155. un 208. apsvērums) Komisija, balstoties uz to, ka nav pierādījumu par to, ka ir samaksāts tā sauktais "spatosimo" nodoklis kopsummā aptuveni 61 miljons EUR par 1999. gada martu un par laika posmu no 2000. gada decembra līdz 2002. gada februārim, pieņem, ka pastāv valsts atbalsts, kas izpaužas kā nodevas nemaksāšanas pieļaušana, sasniedzot iepriekš minēto apmēru.

426 Attiecībā uz pamatu, kas balstīts uz prasītājas tiesību tikt uzklausītai pārkāpumu, pietiek uzreiz atgādināt, ka, ņemot vērā iepriekš izklāstīto pamatojumu, tas ir jānoraida (skat. iepriekš 42.–46. punktu).

427 Līdz ar to jāpārbauda, vai Komisija šajā jautājumā ir izpildījusi pierādīšanas pienākumu un ir ievērojusi Grieķijas Republikas tiesības uz aizstāvību, ievērojot, pirmkārt, lūgumus sniegt informāciju, ko tā nosūtīja Grieķijas iestādēm procesa laikā, un, otrkārt, šo iestāžu sniegtās atbildes.

428 Pirmajā pieprasījumā sniegt informāciju Komisija lūdza sarakstu un sīkākas ziņas par *OA* veiktajiem tā sauktā "spatosimo" nodokļa maksājumiem. Otrajā 2002. gada 9. augusta pieprasījumā tā lūdza Grieķijas iestādēm iesniegt gan jau pirmajā pieprasījumā lūgtos datus, kas netika iesniegti, gan arī tādu papildu informāciju, piemēram, precīzus skaitļus, pirmkārt, par *OA* ekspluatācijas izdevumu samaksu 2001. gadā, papildus norādot nodokļus par 2001. finanšu gadu un nodokļus par iepriekšējiem finanšu gadiem un, otrkārt, parādu atmaksas plānu, sākot no 2002. gada 1. janvāra.

429 Prasītāja atzīst, ka pēc šī pieprasījuma tā nav pierādījusi tā sauktā "spatosimo" nodokļa samaksu par 1999. gada martu, kā arī summas 19,3 miljoni EUR par laikposmu no 2000. gada decembra līdz 2001. gada aprīlim samaksu.

430 Turklāt pēc otrā pieprasījuma sniegt informāciju Grieķijas iestādes savā 2002. gada 30. septembra atbildē nosūtīja tikai tabulu par 2001. gadā veiktajiem maksājumiem. Turklāt tās norādīja, ka tā sauktais "spatosimo" nodoklis 27,3 miljonu EUR apmērā, kas nebija vēl samaksāts 2001. gada 31. decembrī, "drīz" tiks samaksāts. Nedz iepriekš minēto tabulu, nedz paziņojumu par drīzu nodokļa par 2001. gadu atlikuma samaksu nevar uzskatīt par pierādījumiem.

431 Šādos apstākļos Komisija pamatoti norāda, ka tā nevarēja saprātīgi pieņemt, ka Grieķijas iestādēm un prasītājai pēc tam, kad tās, atbildot uz otro pieprasījumu, iesniedza tabulu par "spatosimo" nodokļa nesamaksātām summām līdz 2001. gada 31. decembrim un dokumentu ar paziņojumu, ka samaksa drīzumā [tiks veikta], varēja saprātīgi uzskatīt, ka tās ir iesniegušas prasītos pierādījumus.

432 Visbeidzot, no lietas dalībnieku izvirzītajiem argumentiem un lietas materiāliem izriet, ka ar Grieķijas Republikas 2002. gada 13. novembra vēstuli Komisija tikai tika informēta, ka ir noslēgta vienošanās atbilstoši Grieķijas tiesību normām par tā sauktā "spatosimo" nodokļa parādu 31 miljona EUR apmērā samaksu.

433 Šādos apstākļos, tā kā nav iesniegti nekādi pierādījumi par šādas vienošanās par parādu samaksu noslēgšanu un nav iesniegti precizējumi par kādiem periodiem un uz kurām lidostām tā attiecas, kā arī nav iesniegti pierādījumi par paredzētajiem

procentiem, noteikto atmaksas pakāpenību un to, vai jebkāds maksājums jau ir veikts, nevar iebilst, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā nav ņēmusi vērā šo vienošanos, nosakot, vai attiecīgā "spatosimo" nodokļa summa ir samaksāta.

434 No tā izriet, ka Komisija pamatoti varēja secināt, ka ilgstoši ir pieļauta šīs summas nemaksāšana, un tai nebija iepriekš jāpārbauda, vai privātais kreditors būtu vai nebūtu noslēdzis vienošanos par apgalvoto parādu samaksu.

435 Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus, jāatzīst, ka Komisija, pieņemot apstrīdēto lēmumu, pamatojoties uz pierādījumiem, ko Grieķijas iestādes tai nosūtīja pēc abiem pieprasījumiem sniegt informāciju, nav pārkāpusi nedz pierādīšanas pienākumu, nedz Grieķijas Republikas tiesības uz aizstāvību.

436 Faktiski prasītājai bija pienākums pēc pirmā pieprasījuma un *a fortiori* pēc otrā pieprasījuma iesniegt atbilstošu informāciju. Šajā gadījumā — pretēji prasītājas apgalvojumiem — atbildību par to, ka Komisija nav uzdevusi Grieķijas iestādēm papildu jautājumus, nevar attiecināt uz lietas nepārzināšanu. Šajā sakarā iekšējā nota, uz kuru atsaucas prasītāja, nesniedz par to nekādas norādes.

437 No tā izriet, ka pamati, kas balstīti uz pierādīšanas pienākuma un Grieķijas Republikas tiesību uz aizstāvību neievērošanu, ir jānoraida kā nepamatoti.

G — *Par jauno atbalstu, kas, kā apgalvots, izriet no tā, ka ir pieļauta ilgstoša iemaksu valsts sociālās apdrošināšanas iestādei* IKA *neveikšana*

1. Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

438 Prasītāja apstrīd, ka tai ir bijis piešķirts atbalsts, kas izpaudies tādējādi, ka ir pieļauta valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu ilgstoša neveikšana, kas, pēc Komisijas domām, ir pamatojams ar to, ka prasītāja nav veikusi iemaksas *IKA* no 1993. līdz 2001. gadam; ka 2001. gada aprīlī *IKA* ar *OA* noslēdza vienošanos par parādu samaksu, paredzot, ka šīs iemaksas un soda nauda tiks dzēstas 24 daļās, maksājot katru mēnesi, un ka *OA* ir pārkāpusi šo vienošanos, pēc vienošanās noslēgšanas neveicot iemaksas par 2001. gada oktobri līdz decembrim, kā rezultātā ir piedzenams viss parāds kopumā.

439 Prasītāja, pirmkārt, apgalvo, ka Komisija nav izpildījusi pierādīšanas pienākumu un nav ievērojusi *OA* un Grieķijas Republikas tiesības tikt uzklausītām.

440 Lai gan pirmajā pieprasījumā sniegt informāciju nebija neviens lūgums attiecībā uz *IKA*, Grieķijas valdība 2002. gada 11. aprīļa atbildē atgādināja, ka ir noslēgta vienošanās par parādu samaksu. Komisijai tika iesniegti pierādījumi par *OA* veiktiem maksājumiem *IKA* atbilstoši šai vienošanās, kā arī *IKA* 2001. gada 3. aprīlī izdots dokuments, kurā ir norādīta šī vienošanās un kurš jau bija pievienots Grieķijas Republikas 2001. gada 25. oktobra apsvērumiem par otro sūdzību.

441 Grieķijas Republika ir iesniegusi papildu informāciju 2002. gada 30. septembra atbildes uz otro pieprasījumu III pielikumā. Šajā pielikumā ir norādīts, ka iemaksu summa, ko *OA* nav veikusi *IKA* līdz 2001. gada 31. decembrim ir aptuveni 6 miljoni

EUR un ka šī summa ir samaksāta 2002. gada janvārī. Turklāt, tā kā otrais pieprasījums attiecās tikai uz "nesamaksātajiem" *OA* ekspluatācijas izdevumiem 2001. gadā un tā kā Komisija nebija norādījusi, ka, pēc tās domām, 2002. gada 11. aprīļa atbildes nepierāda, ka iemaksas, kas jāmaksā *IKA* pēc vienošanās noslēgšanas, ir veiktas par laikposmu no 2001. gada oktobra līdz decembrim, prasītāja nevarēja interpretēt šo lūgumu tādējādi, ka tas attiecas uz šīm iemaksām, jo *OA* tās bija samaksājusi.

442 Pēc šīm atbildēm Komisija nebija norādījusi, ka tā turpina šaubīties par jauno sociālās apdrošināšanas iemaksu samaksu par laika posmu no 2001. gada oktobra līdz decembrim vai *IKA* īstenotajiem pasākumiem 2001. gada aprīļa vienošanās par parādu samaksu izpildei.

443 Patiesais iemesls, kāpēc Komisija nedeva iespēju Grieķijas Republikai un prasītājai iesniegt pierādījumus, kurus tā uzskatīja par trūkstošiem, ir tas, ka Komisija nezināja par lietas materiālos esošo informāciju līdz procesa vēlīnai stadijai. Tas izriet no Komisijas 2002. gada 18. oktobra iekšējās notas un tās iepriekš minētā pielikuma — "Vēsture".

444 Otrkārt, prasītāja apstrīd Komisijas argumentus, saskaņā ar kuriem iesniegtie pierādījumi ir bijuši nekonkrēti un kļūdaini.

445 Tā apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā ir pieļauta kļūda faktos ar to, ka Komisija ir kļūdaini uzskatījusi, ka prasītāja nav samaksājusi *IKA* sociālās apdrošināšanas iemaksas par laikposmu no 2001. gada oktobra līdz decembrim. Tā norāda, ka informācija maksājuma uzdevumā, kas pievienots Grieķijas Republikas 2002. gada 11. aprīļa apsvērumu 31. pielikumā, norāda, ka prasītāja ir veikusi maksājumu par

2001. gada decembri, lai arī šo dokumentu var neuzskatīt kā pierādījumu tam, ka ir veikts noslēdzošais maksājums. Šī maksājuma uzdevuma augšējā labajā stūrī apakšējā ailītē bija Grieķijas Valsts bankas saīsinājums (*ETE*) un bankas čeka numurs (20825222), kuru prasītāja izmantoja, lai samaksātu sociālās apdrošināšanas iemaksas par 2001. gada decembri. Tas pats bankas čeka numurs parādās arī prasībai pievienotajā bankas izrakstā, ko izsniegusi šī banka.

446 Turklāt apstrīdētajā lēmumā ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā un kļūda faktos, jo Komisija secināja, ka prasītāja nav samaksājusi naudas sodu vai sodu par iemaksām, kas nebija maksātas dažādos laikposmos no 1993. līdz 2001. gadam.

447 Prasītāja paskaidro, ka pirms 2001. gada aprīļa vienošanās par parādu samaksu noslēgšanas kavējuma procenti par nesamaksāto iemaksu summu, kas sasniedza aptuveni 21 miljonu EUR, nebija aprēķināti un maksāti. Tomēr, noslēdzot šo vienošanos, par iepriekš minēto summu, kas bija vienošanās priekšmets, atbilstoši Grieķijas tiesību normām, kas piemērojamas, nosakot kavējuma naudu sociālās apdrošināšanas iemaksām, kuru samaksa tiek atlikta, tika aprēķināti procenti un pieskaitīti šai summai. Tādējādi vienošanās par parādu samaksu kopējā summa aptuveni 32 miljoni EUR ietvēra kavējuma procentus uz vienošanās brīdi. Turklāt šī vienošanās paredzēja papildu procentus par 24 mēnešiem, uz kuriem tā bija noslēgta, kuru summa sasniedza aptuveni 13 miljonus EUR, kā rezultātā saskaņā ar vienošanos kopā bija maksājami aptuveni 45 miljoni EUR.

448 Attiecībā uz procentiem par iepriekš minēto summu — 21 miljons EUR, kas tika aprēķināti brīdī, kad tika slēgta vienošanās, prasītāja kritizē Komisijas argumentu, saskaņā ar kuru Grieķijas tiesību normās paredzētais pieaugums par 120 % tika sasniegts trīs

gadu laikā. Tā apgalvo, ka 99,7 % no iepriekš minētās summas attiecās uz iemaksām, kas bija iekasējamas laikposmā no 2000. gada novembra līdz 2001. gada janvārim.

449 Visbeidzot, prasītāja noraida Komisijas argumentu, ka nav precīzas informācijas par summām, kas bija jāmaksā dažādos laikposmos, un par procentu aprēķināšanu. Šajā stadijā Komisija apstrīdētā lēmuma [pieņemšanas] stadijā nevar izvirzīt jautājumu, kuru tā nebija izvirzījusi EKL 88. panta 2. punktā paredzētās procedūras laikā.

450 Treškārt, prasītāja apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā un nav sniegts pietiekams pamatojums attiecībā uz privātā kreditora piemērošanas kritēriju.

451 Šajā gadījumā Komisijai bija jānosaka, vai ir acīmredzami, ka privātais kreditors, kas nonāktu līdzīgā situācijā kā *IKA*, izmantotu visus tiesiskos līdzekļus, lai panāktu, ka visa summa, kas tam pienākas saskaņā ar vienošanos par parādu samaksu, tiek samaksāta tūlīt pēc pirmā iemaksu maksājumu kavējuma 2001. gada oktobrī — ko prasītāja apstrīd — un, vai ir acīmredzami, ka 2001. gada aprīlī privātais šāds kreditors nebūtu noslēdzis vienošanos par parādu samaksu.

452 Pierādījumi, kas bija jāņem vērā, ir šādi. Pirmkārt, saskaņā ar atbilstošajām Grieķijas tiesību normām gadījumā, ja tiek pārkāpta vienošanās par parādu samaksu, *IKA* debitors var lūgt jaunu vienošanos par parādu samaksu maksājamo iemaksu veikšanai.

453 Otrkārt, privātais kreditors noteikti būtu ņēmis vērā to, ka 2001. gada jūlijā tika atsavināti *OA* nekustamie īpašumi kopsummā par 21 miljonu EUR. Faktiski tas jau saņemtu garantijas attiecībā uz summu, kas atsavināšanas brīdī bija aptuveni 85 % no parāda atlikušās summas, kas bija jāsamaksā saskaņā ar 2001. gada aprīļa vienošanos par parādu samaksu.

454 Treškārt, privātais kreditors būtu izvērtējis visu tiesību aizsardzības līdzekļu priekšrocības un trūkumus, salīdzinot ar otras vienošanās par parādu atmaksu noslēgšanu. Tādējādi, ja tiktu izmantoti visi tiesību aizsardzības līdzekļi, *OA* varētu nonākt līdz bankrotam, kura gadījumā summas, kas jāmaksā saskaņā ar vienošanos par parādu samaksu, nevarētu atmaksāt un privātais kreditors arī turpmāk nesaņemtu *OA* sociālās apdrošināšanas iemaksas.

455 Ceturtkārt, *OA* jau bija veikusi nozīmīgus maksājumus saskaņā ar vienošanos par parādu samaksu un turpināja veikt iemaksas pēc vienošanās noslēgšanas. Tādējādi *OA* atklāja, ka ir godīgs un nopietns debitors.

456 Komisija norāda, ka šī argumentācija ir jānoraida. Ievērojot Grieķijas Republikas 2002. gada 11. aprīļa atbildē uz pirmo pieprasījumu sniegtos datus, Komisija nonāca pie secinājuma, ka *OA* ir pārkāpusi vienošanos par parādu samaksu, neveicot iemaksas par laikposmu no 2001. gada oktobra līdz decembrim.

457 Turklāt Komisija norāda, ka kavējuma procenti, kas atbilstoši prasītājas [norādēm] ir ietverti iepriekš minētajā summā 32 miljoni EUR, esot pieskaitīti tikai pēc vienošanās par parādu samaksu noslēgšanas. Ievērojot procentu ikgadējo kapitalizāciju, maksimālais pieaugums 120 % tika sasniegts, kavējot maksājumus gandrīz trīs gadus. Līdz

ar to dažām summām netika aprēķināti procenti par aptuveni pieciem no astoņiem gadiem, kad tika kavēti maksājumi, laikposmā no 1993. līdz 2001. gadam.

458 Attiecībā uz 2001. gada aprīļa vienošanās par parādu samaksu paredzēto kopējo maksājamo summu, kas sasniedz aptuveni 45 miljonus EUR, Komisija pārmet prasītājai, ka tā nav norādījusi nedz dažādās nemaksātās sociālās apdrošināšanas iemaksu summas, kas bija jāmaksā dažādos laikos, kuras veido maksājamo pamatsummu, nedz procentu aprēķināšanas noteikumus, lai varētu pārbaudīt šāda aprēķina pareizību, nedz arī to, vai *OA* ir uzlikts naudas sods par kavējumu.

459 Attiecībā uz privātā kreditora piemērošanas kritēriju Komisija uzskata, ka atbalsts ir gan tas, ka tika pieļauts, ka ilgstoši netiek maksātas iemaksas — 1993.–2001. gads, gan tas, ka netika īstenoti pasākumi visu iemaksu atgūšanai, kad beidzās vienošanās par parādu samaksu.

460 Šādā kontekstā, pat pieņemot, ka neatkarīgi no tā, kāda iemesla dēļ privātais kreditors pieļautu, ka netiek maksātas iemaksas astoņus gadus pēc kārtas, un pēc tam būtu noslēdzis [vienošanos] par parādu samaksu, kas nekavējoties tiek pārkāpta, un, ja debitors atrastos pilnīga finansiāla sabrukuma stāvoklī, tas izmantotu visus tā rīcībā esošos tiesību aizsardzības līdzekļus, lai atgūtu savu aizdevumu.

2. Pirmās instances tiesas vērtējums

461 Apstrīdētais lēmums (147.–149. un 205. apsvērums) attiecas uz to, ka prasītāja nav maksājusi sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par laikposmu no 1993. līdz

2001. gadam un tai netika piemērots naudas sods un netika īstenoti citi pasākumi, piemēram, pārdošana izsolē, kā to paredz Grieķijas tiesību normas, kā arī *IKA* tiesiskais regulējums par parādu piedziņu. Konkrētāk, tas ir balstīts uz atzinumu, ka pēc tam, kad 2001. gada aprīlī *OA* un *IKA* noslēdza vienošanos par parādu samaksu par kopējo summu 45 miljoni EUR, kura ietver iepriekš minēto iemaksu summas un uzkrātos procentus par šo summu, *OA* nav ievērojusi šo vienošanos, tādēļ piedzenams bija viss parāds, kas sasniedz 45 miljonus EUR.

462 Apstrīdētajā lēmumā Komisija pieņēma zināšanai vienošanās par parādu samaksu ietvaros noteikto summu 45 miljoni [EUR]. Komisija neapšaubīja šajos 45 miljonos [EUR] iekļauto procentu summu. Pēc tam, kad Komisija konstatēja, ka no 45 miljoniem EUR ir samaksāta summa, kas 2002. gadā sasniedz 17,6 miljonus EUR, tā izskatīja, ka atlikums 27,4 miljoni EUR ir piedzenami tūlīt, pieskaitot kavējuma procentus (apstrīdētā lēmuma 149. un 205. apsvērums).

463 Līdz ar to no apstrīdētā lēmuma skaidri izriet, ka atbalsts, kas, pēc Komisijas domām, izriet no tā, ka ir pieļauta sociālās apdrošināšanas iemaksu nemaksāšana, izpaužas tieši tajā, ka tika pieļauts, ka netiek samaksāta iepriekš minētā summa 27,4 miljoni EUR. Turpretī pati 2001. gada aprīlī noslēgtā vienošanās par parādu samaksu apstrīdētajā lēmumā netiek uzskatīta par valsts atbalstu. Tomēr Komisija uzskatīja, ka tas, ka netika piemēroti pasākumi (naudas sods, pārdošana izsolē) astoņu gadu laikā — 1993.–2001. gads, kuru laikā netika maksātas sociālās apdrošināšanas iemaksas, pastiprina pieņēmumu, saskaņā ar kuru visu šo gadu garumā *IKA* acīmredzot nav rīkojusies, kā to darītu privātais kreditors, ja nonāktu līdzīgā situācijā.

464 Ievērojot izklāstīto apstrīdētā lēmuma saturu, atbilstoši ir tikai tie lietas dalībnieku izvirzītie iebildumi un argumenti, kas ir saistīti ar apgalvojumu par vienošanās par

parādu samaksu neievērošanu un par to, ka *IKA* nav izmantojusi visus līdzekļus, kas tai ļautu saņemt summas, par kuru ir strīds, kas sasniedz 27,4 miljonus EUR, kam jāpieskaita procenti, samaksu. Prasītājas iebildumiem, saskaņā ar kuriem pašas vienošanās par parādu samaksu noslēgšana ir uzskatīta par tādu, kas ietver valsts atbalsta aspektus, nav priekšmeta. Turklāt, ievērojot apstrīdētā lēmuma saturu, jāuzskata, ka arī Komisijas argumentam attiecībā uz procentu, kas iekļauti vienošanās par parādu samaksu noteiktajā summā 45 miljoni EUR, aprēķināšanu, nav nozīmes.

465 Līdz ar to, pirmkārt, jāpārbauda pamati, kas balstīti uz pierādīšanas pienākuma neievērošanu, tiesību uz aizstāvību pārkāpumu un kļūdu faktos saistībā ar Komisijas secinājumu, saskaņā ar kuru *OA*, "pārkāpjot iepriekš minēto vienošanos, nav veikusi iemaksas no 2001. gada oktobra līdz decembrim" (apstrīdētā lēmuma 205. apsvērums).

466 Šajā sakarā Pirmās instances tiesa atzīst, ka, ievērojot to, ka Komisija abos pieprasījumos sniegt informāciju lūdza precīzu informāciju par *OA* veiktajām iemaksām, prasītājai bija jāiesniedz visi pierādījumi, it īpaši kas attiecas uz iepriekš minētās vienošanās par parādu samaksu izpildi, un Komisijai nebija pienākuma lūgt papildu informāciju par iemaksām laikā no 2001. gada oktobra līdz decembrim.

467 No pirmā pieprasījuma sniegt informāciju, kas ietverts 2002. gada 6. marta lēmumā uzsākt formālu procedūru, skaidri izriet, ka Komisija lūdza Grieķijas Republikai iesniegt "visu vajadzīgo informāciju", lai izvērtētu apgalvojumus par jauniem atbalstiem, kuru starpā tā minēja iecietību pret *OA* veicamo sociālās apdrošināšanas iemaksu nemaksāšanu vai kavēšanu. Šajā pašā lēmumā (38. punkts) Komisija īpaši

norādīja, ka Grieķijas iestādes atbildē uz otro sūdzību apstiprināja, ka *OA* kavējas veikt sociālās apdrošināšanas iemaksas, kas jāmaksā par laikposmu no 2001. gada marta līdz decembrim.

468 Turklāt otrajā pieprasījumā sniegt informāciju Komisija lūdza gan to informāciju, kas jau tika lūgta pirmajā pieprasījumā un netika iesniegta, gan arī precīzus skaitļus par *OA* ekspluatācijas izdevumu samaksu. Iepriekš minētajā kontekstā otrā lūguma formulējums, kas attiecās uz "ekspluatācijas izdevumu samaksu, ko *OA* nebija samaksājusi 2001. gadā" (*payment of the operational costs Olympic Airways did not meet in 2001*), bija acīmredzami jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas tieši uz pierādījumiem par jauno iemaksu veikšanu *IKA*.

469 No lietas materiāliem izriet, ka attiecībā uz jauno iemaksu veikšanu *IKA* par laikposmu no 2001. gada oktobra līdz decembrim vienīgais dokuments, kuru Grieķijas Republika iesniedza Komisijai administratīvā procesa laikā, bija iepriekš minētais maksājuma uzdevums (skat. iepriekš 445. punktu) par iemaksām 2001. gada decembrī. Šis maksājuma uzdevums nebija parakstīts un turklāt pati prasītāja atzīst, ka tas nav "pārliecinošs pierādījums".

470 Attiecībā uz citiem pierādījumiem, uz ko atsaucas prasītāja, kuri tika iesniegti Komisijai 2002. gada 11. aprīļa atbildes uz pirmo pieprasījumu pielikumā, tie attiecas uz vienošanās [ietvaros] paredzētajām maksājumu daļām, kā arī jaunām iemaksām par laikposmu no 2001. gada aprīļa līdz septembrim.

471 Turklāt pierādījumus par veiktajām iemaksām par 2001. gada novembri un decembri, kuri pirmo reizi tiek iesniegti Pirmās instances tiesā, atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai (skat. iepriekš 72. punktu) nevar ņemt vērā.

472 Katrā ziņā jānorāda, ka pietiek ar to, ka nav veikta iemaksa par 2001. gada oktobri, lai, piemērojot Grieķijas likumu, vienošanos par parādu samaksu atzītu par spēkā neesošu.

473 Šādos apstākļos, tā kā nav pierādījumu, ka ir veiktas iemaksas *IKA* par laikposmu no 2001. gada oktobra līdz decembrim, nevar uzskatīt, ka Komisija ir noteikusi pretēju pierādīšanas pienākumu vai ir pārkāpusi tai doto rīcības brīvību, pieņemot, ka iepriekš minētās iemaksas nav samaksātas

474 Līdz ar to, otrkārt, jāpārbauda, vai privātais kreditors, kam pēc tam, kad *OA* nebija samaksājusi iemaksas par laikposmu no 2001. gada oktobra līdz decembrim, bija tiesības pieprasīt samaksāt visu *OA* parāda atlikumu, būtu pieļāvis, ka netiek maksāts atlikums 27,4 miljoni EUR un procenti.

475 Šajā sakarā, pirmkārt, jāņem vērā fakts, ka *OA* nekustamo īpašumu atsavināšana, ko 2001. gada jūlijā veica *IKA*, segtu tikai vienu sesto daļu no *OA* parādu atlikuma, un, otrkārt, tas, ka nav norādes, ka *IKA* īstenoja pasākumus, lai saņemtu atsavināto īpašumu vērtībai atbilstošu samaksu. Šādos apstākļos, ievērojot to, cik sens ir ar vienošanos par parādu samaksu segtais parāds, kas atbilstoši Komisijas sniegtajām norādēm attiecas uz laikposmu no 1993. līdz 2001. gadam, un kreditora risku neatgūt daļu no aizdevuma, pat ciest papildu zaudējumus, ievērojot prasītājas finansiālā stāvokļa būtisku pasliktināšanos, nevar uzskatīt, ka Komisija pieļāva acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka privātais kreditors acīmredzami nebūtu pieļāvis, ka netiek maksāts *OA* parāda atlikums, kas sasniedz 27,4 miljonus EUR.

476 Šo iemeslu dēļ pamati, kas balstīti uz pretēja pierādīšanas pienākuma noteikšanu, tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, kļūdu faktos un acīmredzamu kļūdu vērtējumā, ir jānoraida kā nepamatoti.

V — *Par pamatu, kas kopīgs abām apstrīdētā lēmuma daļām un balstīts uz pilnvaru nepareizu izmantošanu*

A — *Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti*

477 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir saistīts ar pilnvaru nepareizu izmantošanu. Tā apgalvo, ka šis lēmums ir paviršs un vāji pamatots it īpaši attiecībā uz apgalvojumu par jauniem atbalstiem.

478 Turklāt apstrīdētajā lēmumā acīmredzami izpaužas vēlme drīzāk "izbeigt *OA* ciešanas" vai to vājināt — lai samazinātu aviosabiedrību skaitu Eiropā — nekā vēlme pareizi izsvērt pārstrukturēšanu, lai noteiktu, vai šāda pārstrukturēšana atjaunotu uzņēmuma dzīvotspēju. It īpaši Komisija piemēro sodu *OA*, jo tā nav rīkojusies atbilstoši 1998. gada pārstrukturēšanas plānam. Tā ir Komisijas atbildība, ka šis plāns nav īstenots, jo tā neatzina, ka ir izpildīti visi nosacījumi, lai izmaksātu atbalsta pēdējo daļu. Turklāt Komisija ir izvairījusies no galvenā jautājuma — noteikt, vai pārstrukturēšanas plānā, kāds tas bija 2002. gada 12. decembrī, bija ievērotas pamatnostādnes par pārstrukturēšanu un attiecīgi EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkts.

479 Apstrīdētais lēmums tika pieņemts 2002. gada 11. decembrī, tas ir, pirms 1998. gada pārstrukturēšanas plāna termiņa beigām. 2002. gada decembrī pirmais privatizācijas posms bija pabeigts. Bija pārdota *Olympic Catering* un bija saņemti seši [pieteikumi], ar kuriem tika izrādīta interese par *OA* darbībām, kas saistītas ar lidojumiem.

480 Visbeidzot, lai arī apstrīdētajā lēmumā nav norādīta katra apgalvotā jaunā atbalsta summa un ir atstāts Grieķijas valsts ziņā noteikt šo summu, Komisijas preses paziņojumā ir minēta kopsumma 194 miljoni EUR. Šis skaitlis ir minēts presē, kas *OA* ir radījis būtiskus zaudējums.

481 Savukārt Komisija norāda, ka tā ir izsmēlusi visus tās rīcībā esošos līdzekļus, lai panāktu vajadzīgo sadarbības līmeni ar Grieķijas iestādēm.

482 Tā atgādina, ka administratīvais process tika uzsākts 2000. gada 12. oktobrī, kad GCAI iesniedza sūdzību.

483 Šajā gadījumā pārstrukturēšanas plāns nav īstenots un prasītāja nav varējusi iesniegt atbalsta trešās daļas 22,9 miljonu EUR apmērā izmaksai prasītos datus. Tai bija jānorāda, kādus pasākumus tā var īstenot atlikušo 19 dienu laikā no apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīža līdz 2002. gada 31. decembrim, lai, kā tā to apgalvo, "pārskatītais pārstrukturēšanas plāns nestu augļus [..], kamēr ir spēkā sākotnējais plāns". Turklāt jaunie prettiesiskie atbalsti ir bijuši piešķirti jau ilgu laiku, piemēram, *IKA* gadījumā kopš 1993. gada.

B — *Pirmās instances tiesas vērtējums*

484 Atbilstoši judikatūrai lēmums ir saistīts ar pilnvaru nepareizu izmantošanu tikai tad, ja, balstoties uz objektīvām, atbilstīgām un saskanīgām pazīmēm, izrādās, ka tas ir

pieņemts tikai vai vismaz galvenokārt, lai sasniegtu citus mērķus, nevis tos, uz kuriem iepriekš norādīts (Pirmās instances tiesas 2002. gada 6. marta spriedums apvienotajās lietās T-92/00 un T-103/00 *Diputación Floral de Álava* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1385. lpp., 84. punkts, un iepriekš 36. punktā minētais spriedums lietā *Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke*/Komisija, 81. punkts).

485 Šajā gadījumā jānorāda, ka prasītāja neatsaucas ne uz vienu pazīmi, kas ļauj pieņemt, ka kā attiecībā uz pārstrukturēšanas atbalstu, tā attiecīgiem jauniem atbalstiem Komisija ir īpaši precīzi piemērojusi Kopienu noteikumus valsts atbalsta jomā ar mērķi samazināt aviosabiedrību skaitu Eiropā un ka Komisija nav ievērojusi procedūru un nav piemērojusi kritērijus atbilstoši tās ierastai praksei un atbilstošiem Līguma un sekundāro tiesību normu noteikumiem.

486 Attiecībā uz atbalstu pārstrukturēšanai jānorāda, ka Komisija neatļāva izmaksāt atbalsta pēdējo daļu, piemērojot 1998. gada lēmuma 1. panta 2. punktu, kas šīs daļas izmaksu pakļāva nosacījumam, ka tiek ievērotas visas šajā lēmumā izvirzītās prasības, īpaši nosacījumam, ka tiek sasniegti 1998. gada pārstrukturēšanas plānā noteiktie rezultāti. Tā kā šie rezultāti nebija sasniegti, ko prasītāja neapstrīd, kā jau iepriekš ir norādīts (skat. iepriekš 101.–103. punktu), Komisija, piemērojot 1998. gada lēmumu, nebija tiesīga pieņemt labvēlīgu lēmumu par atbalsta pēdējās daļas izmaksu. Līdz ar to nevar Komisijai pārmest, ka tā, konstatējot, ka nav izpildīti nosacījumi pēdējās daļas izmaksai, ir likusi šķēršļus pārstrukturēšanas plāna īstenošanai.

487 Attiecībā uz prasītājas argumentiem par apgalvoto EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta pārkāpumu pārstrukturēšanas plāna īstenošanas pārbaudes laikā, it īpaši iebildumiem par to, ka, kā apgalvots, nav ņemta vērā *OA* privatizācija un apstrīdētais

lēmums ir pieņemts pirms 1998. gada pārstrukturēšanas plāna termiņa beigām, kā jau iepriekš nospriests, tie nav pamatoti (skat. iepriekš 131.–133. punktu, 155.–157. punktu un 174. punktu).

488 Turklāt apstrīdētajā lēmumā pieļautais pārkāpums, kuru Pirmās instances tiesa konstatēja attiecībā uz apgalvoto jauno atbalstu par PVN degvielai un rezerves daļām (skat. iepriekš 349. un 365. punktu), pats par sevi nav pilnvaru nepareizas izmantošanas pazīme. Tāpat attiecībā uz citiem apskatītajiem jaunajiem atbalstiem tam, ka nav sniegts pamatojums, tam, ka Komisija nav ievērojusi savus pienākumus pierādīšanas pienākuma jomā un tiesību uz aizstāvību pārkāpumam, uz ko atsaucas prasītāja, lai pierādītu pilnvaru nepareizu izmantošanu, nav atbilstības, jo nav nekādas pazīmes, kas ļautu pieņemt, ka apstrīdētais lēmums ir pieņemts, lai sasniegtu citus mērķus, nevis tos, uz kuriem iepriekš norādīts. Turklāt katrā ziņā šie pamati ir noraidīti kā nepamatoti.

489 Attiecībā uz Komisijas paziņojumu presei, kurā norādīta precīza summa attiecībā uz jauniem atbalstiem, kas valsts iestādēm jāatgūst, izpildot apstrīdēto lēmumu, tam nav juridiska spēka. Turklāt tas, ka šī summa ir norādīta preses paziņojumā, nav pazīme, ka Komisija ar apstrīdēto lēmumu ir centusies sasniegt kādu citu mērķi, nevis piemērot Līguma noteikumus valsts atbalsta jomā.

490 Līdz ar to pamats, kas balstīts uz pilnvaru nepareizu izmantošanu, ir jānoraida kā nepamatots.

491 No tā izriet, ka apstrīdētais lēmums jāatceļ daļā, kurā tika pieļauta *AIA SA* maksājamo lidostas nodevu un PVN par degvielu un rezerves daļām ilgstoša nemaksāšana. Pārējā daļā prasība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

492 Atbilstoši Pirmās instances tiesas reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tomēr, ja spriedums nav labvēlīgs vairākiem lietas dalībniekiem, Pirmās instances tiesa lemj par tiesāšanās izdevumu sadali.

493 Tā kā spriedums ir daļēji nelabvēlīgs abiem lietas dalībniekiem, un lietas dalībnieki ir prasījuši, lai lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, jāpiespriež prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus 75 % apmērā un Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus 25 % apmērā.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) atcelt Komisijas 2002. gada 11. decembra Lēmuma 2003/372 par atbalstu, ko Grieķija ir piešķīrusi *Olympic Airways*, 2. un 3. pantu daļā, kurā tas attiecas uz pastāvīgas, pirmkārt, *Olympic Airways* lidostas nodevu Atēnu starptautiskajai lidostai un, otrkārt, pievienotās vērtības nodokļa, ko *Olympic Aviation* ir parādā par degvielu un rezerves daļām, nemaksāšanas paciešanu;

2) pārējā daļā prasību noraidīt;

3) *Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE* sedz 75 % savu un Komisijas tiesāšanās izdevumu. Komisija sedz 25 % savu un *Olympiaki Aeroporia Ypiresies* tiesāšanās izdevumu.

Pirrung Meij Forwood

Pelikánová Papasavvas

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2007. gada 12. septembrī.

Sekretārs Priekšsēdētājs

E. Coulon J. Pirrung

Satura rādītājs

Prāvas priekšvēsture ..... II - 2920

I — 1994. gada lēmums ..... II - 2920

II — 1998. gada lēmums ..... II - 2925

III — *OA* attīstība pēc 1998. gada lēmuma ..... II - 2927

IV — 2000. gada lēmums ..... II - 2929

V — GGSA sūdzības un formālā izmeklēšanas procedūra ..... II - 2930

VI — Apstrīdētais lēmums ..... II - 2931

Process un lietas dalībnieku prasījumi ..... II - 2935

Juridiskais pamatojums ..... II - 2936

I — Ievada apsvērumi par pierādīšanas pienākumu, lietas dalībnieku procesuālajiem pienākumiem un iebildumiem par tiesību tikt uzklausītam pārkāpumu ..... II - 2937

II — Par pamatu, kas attiecas uz prasītājas tiesību tikt uzklausītai pārkāpumu ..... II - 2940

III — Par atbalstu pārstrukturēšanai (apstrīdētā lēmuma 1., 3. un 4. pants) ..... II - 2942

A — Par apgalvojumu apstrīdētajā lēmumā, ka pārstrukturēšanas plāns nav efektīvi īstenots ..... II - 2942

1. Par iebildumu, ka nav ņemts vērā tas, ka pārstrukturēšanas plāns ir pārskatīts ..... II - 2943

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ..... II - 2943

b) Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 2950

Par Komisijas iebildi par nepieņemamību ..... II - 2950

Par pamatu, kas balstīts uz pamatojuma neesamību ..... II - 2952

Par pamatiem, kas balstīti uz kļūdu faktos un acīmredzamu kļūdu vērtējumā ..... II - 2954

— Atbilstošās tiesību normas un šajā gadījumā izvirzītie jautājumi ..... II - 2954

— Argumentu par *OA* pārstrukturēšanas procesu kā vienotu pagarinātu procesu un par nepieciešamību atjaunot 1998. gada plānu pārbaude ..... II - 2957

— Argumenta par atbalsta pēdējās daļas neizmaksāšanu pārbaude ..... II - 2960

— Argumenta par 2000. gada 4. oktobra lēmumu pārbaude ... II - 2962

— Argumentu, kas balstīti uz saraksti starp Grieķijas iestādēm un Komisiju un tai iesniegtajiem ziņojumiem, pārbaude .... II - 2963

2. Par iespējamu EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta pārkāpumu un/vai acīmredzamu kļūdu vērtējumā ..... II - 2973

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ..... II - 2973

b) Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 2978

3. Par to, ka vērtējums, saskaņā ar kuru nav īstenots neviens pārstrukturēšanas pasākums, ir acīmredzami kļūdains ..... II - 2987

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ..... II - 2987

b) Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 2988

B — Par apgalvojumu, ka Grieķijas Republika nav izpildījusi 1998. gada lēmuma 1. panta 1. punkta d) apakšpunktā noteikto pienākumu ieviest darbojošos un apmierinošu DVS ..... II - 2989

1. Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ..... II - 2989

2. Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 2991

C — Par apgalvojumu, ka Grieķijas Republika nav pildījusi pienākumu iesniegt ziņojumus ..... II - 2995

1. Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ..... II - 2995

2. Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 2997

D — Par apgalvojumu, ka Grieķijas Republika nav izpildījusi 1994. gada lēmuma 1. panta b), c) un e) apakšpunktā norādītās saistības ..... II - 2999

1. Par apgalvojumu, ka Grieķijas Republika nav izpildījusi 1994. gada lēmuma 1. panta b) apakšpunktā norādītās saistības ..... II - 2999

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ..... II - 2999

b) Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 3001

2. Par apgalvojumu, ka Grieķijas Republika nav izpildījusi 1994. gada lēmuma 1. panta c) apakšpunktā norādītās saistības ..... II - 3003

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ..... II - 3003

b) Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 3008

3. Par apgalvojumu, ka Grieķijas Republika nav izpildījusi 1994. gada lēmuma 1. panta e) apakšpunkta noteikumus ..... II - 3014

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ..... II - 3014

b) Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 3016

IV — Par apgalvotiem jauniem atbalstiem (apstrīdētā lēmuma 2.–4. pants) ..... II - 3018

A — Ievada apsvērumi par privāta kreditora kritēriju un Pirmās instances tiesas kontroles apjomu, kā arī pamatojumam izvirzītām prasībām ..... II - 3018

B — Par iebildumu, ka nav identificēti atgūstamie jaunie atbalsti, un par apstrīdētā lēmuma interpretāciju ..... II - 3020

C — Par apgalvojumu, ka ilgstoši ir pieļauta nodevu, kas jāmaksā SAL, nemaksāšana ..... II - 3023

1. Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti par apgalvojumu, ka Grieķijas valsts ir atbildīga par strīdīgo rīcību ..... II - 3023

2. Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 3027

D — Par apgalvojumu, ka ilgstoši ir pieļauta PVN par degvielu un rezerves daļām nemaksāšana ..... II - 3030

1. Par apgalvoto jauno atbalstu attiecībā uz PVN par degvielu ..... II - 3030

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ..... II - 3030

b) Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 3033

2. Par apgalvoto jauno atbalstu attiecībā uz PVN par rezerves daļām ... II - 3037

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ... II - 3037

b) Pirmās instances tiesas vērtējums ... II - 3038

E — Par apgalvojumu, ka ilgstoši ir pieļauta nomas maksu un nodevu, kas jāmaksā citām lidostām, neskaitot ASL, nemaksāšana ... II - 3041

1. Par pierādīšanas pienākumu un tiesībām tikt uzklausītam ... II - 3042

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ... II - 3042

b) Pirmās instances tiesas vērtējums ... II - 3044

2. Par 1999. gada 24. jūnija vienošanos par kompensāciju analīzi ... II - 3047

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ... II - 3047

b) Pirmās instances tiesas vērtējums ... II - 3048

3. Par privātā kreditora kritēriju ... II - 3050

a) Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ... II - 3050

b) Pirmās instances tiesas vērtējums ... II - 3053

F — Par jauno atbalstu, kas, kā apgalvots, izriet no tā, ka ilgstoši tika pieļauta "spatosimo" nodokļa nemaksāšana ... II - 3055

1. Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ... II - 3055

2. Pirmās instances tiesas vērtējums ... II - 3058

G — Par jauno atbalstu, kas, kā apgalvots, izriet no tā, ka ir pieļauta ilgstoša iemaksu valsts sociālās apdrošināšanas iestādei *IKA* neveikšana ... II - 3061

1. Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ... II - 3061

2. Pirmās instances tiesas vērtējums ... II - 3066

V — Par pamatu, kas kopīgs abām apstrīdētā lēmuma daļām un balstīts uz pilnvaru nepareizu izmantošanu ... II - 3071

A — Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ... II - 3071

B — Pirmās instances tiesas vērtējums ... II - 3072

Par tiesāšanās izdevumiem ... II - 3075